

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

VUOSIKERTOMUS 1995

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

Vakuutusosakeyhtiö Sammon varsinainen yhtiökokous

pidetään yhtiön pääkonttorissa Turussa,
osoite Puutarhakatu 1,
keskiviikkona huhtikuun 24. päivänä 1996
kello 15.00.

Sampo-ryhmän vuosikertomukset 1995

Vakuutusosakeyhtiö Sampo

Sisältää yhteenvedot konserniyhtiöistä sekä
Keskinäisestä Vakuutusyhtiöstä Kalevasta ja
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammosta

- suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

Teollisuusvakuutus Oy

- suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

Suomen Vakuutus Osakeyhtiö

- suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

Vakuutusosakeyhtiö ST International

- englanniksi

Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria

- englanniksi

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva

- suomeksi ja ruotsiksi

Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo

- suomeksi ja ruotsiksi

Osavuositarkastus 1996

Vakuutusosakeyhtiö Sampo julkaisee
vuoden 1996 aikana yhden osavuositarkastuksen
ajanjaksolta 1.1.-30.6.1996

Tarkastus julkaistaan tiistaina 27. päivänä elokuuta 1996

- suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

Suomen johtava vahinkovakuutus konserni Sampo muodostuu asiakas-keskeisesti erikoistuneista vahinkovakuutusyhtiöistä, joiden palveluja täydentävät Sampo-ryhmään kuuluvat henki- ja eläkevakuutusyhtiöt. Sampo-ryhmä on asiakkailleen täyden palvelun vakuuttaja, jolla on korkealaatuiset vakuutustuotteet ja asiantuntevat riskienhallintapalvelut. Sampo haluaa tarjota osakkeenomistajilleen kilpailukykyisen kokonaistuoton kannattavan vakuutustoiminnan ja sitä tukevan hyvin hoidetun sijoitustoiminnan avulla. Perustana Sammon menestymiselle on koko henkilöstön sitoutuminen yhteisiin arvoihin: ammatillisen pätevyyden kehittämiseen, yrittäjähenkisyyden kasvattamiseen ja innovatiivisuuteen.

VUOSIKERTOMUS 1995

SISÄLTÖ

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

Avaintiedot Sampo-konsernista	3
Pääjohtajan katsaus	4
Osakkeet ja osakkeenomistajat	6

TILINPÄÄTÖS

Vakuutusosakeyhtiö Sammon toimintakertomus	10
Konsernituloslaskelma	18
Konsernitase	20
Emoyhtiön tuloslaskelma	22
Emoyhtiön tase	24
Konsernin liikepääomavirtalaskelma	26
Emoyhtiön liikepääomavirtalaskelma	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Tilintarkastuskertomus	54
Hallintoneuvoston lausunto	54

Vakuutusyhtiön tilinpäätöksen erityispiirteitä	55
Hallintoneuvosto	56
Hallitus ja tilintarkastajat	57

SAMPO-KONSERNI

Yksityis-Sampo	58
Teollisuusvakuutus	60
Yritys-Sampo	62
Otso	64
Suomen Vakuutus	65
ST International ja Patria	66
Sijoitustoiminta	68

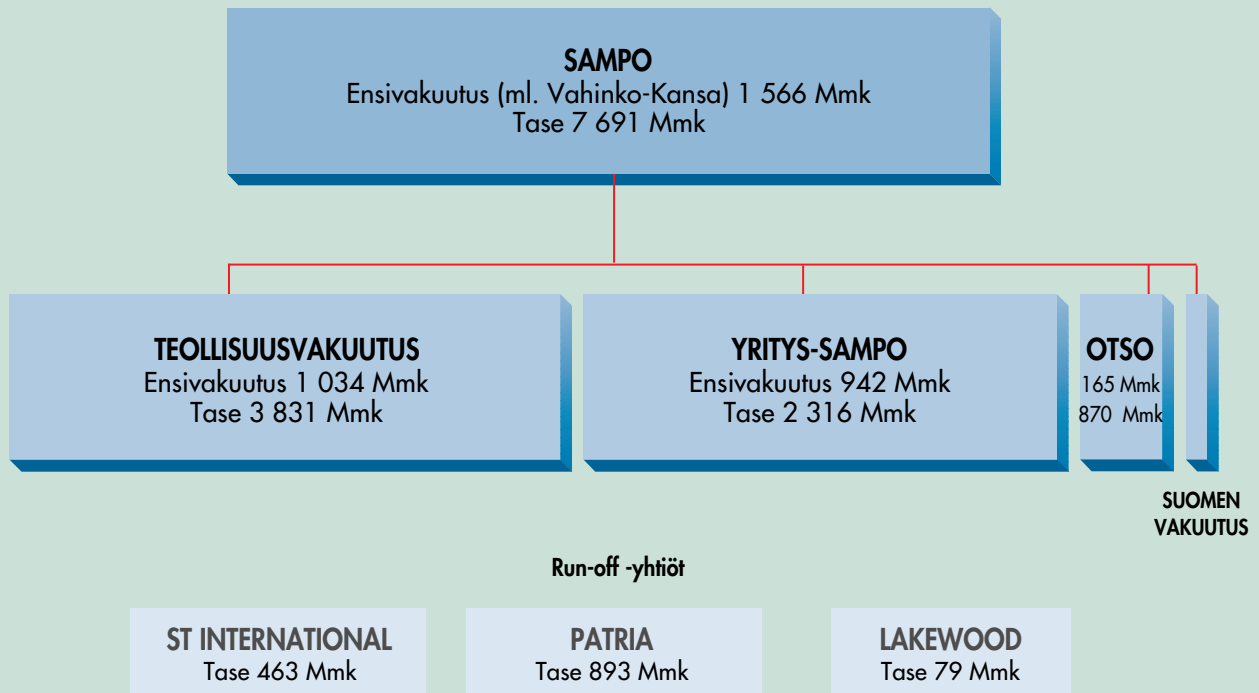
SAMPO-RYHMÄ

Sampo-ryhmän rakenne	70
Avaintiedot ryhmästä	73
Kaleva	74
Eläke-Sampo	76
Sampo-ryhmän johto	78
Konttorit ja palvelupisteet, edustustot ulkomailla	80

AVAINTIEDOT SAMPO-KONSERNISTA

	1995	1994	Muutos-%
Liikevaihto, Mmk	5 896	5 882	0,3
Kokonaisvakuutusmaksutulo, Mmk	4 219	4 150	1,7
Korvauskulut, Mmk	-3 310	-3 243	2,1
Liikekulut, Mmk	-741	-736	0,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto, Mmk	708	625	13,2
Liikevoitto, Mmk	319	176	81,4
Taseen loppusumma, Mmk	15 205	15 529	-2,1
Yhdistetty kulusuhde, %	109,1	112,2	-2,7
Vastuunkantokyky, %	170,2	198,2	-14,1
Osakekohtainen tulos, mk	11,8	9,5	24,7
Osakekohtainen substanssi, mk	392,1	411,6	-4,8
Henkilöstö keskimäärin	3 023	2 966	1,9

Sampo-konsernin pää rakenne maksutulon mukaan

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Vakuustoiminta jälkisuhdannealana menestyi vuonna 1995 selkeästi edellisvuotta paremmin. Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi nyt ensimmäisen kerran neljään vuoteen. Henkivakuutuksen tuntuva nousu oli seurausta meneillään olevasta Suomen rahoitusmarkkinoiden uudelleenmuotoutumisesta. Lakisääteisen sosiaali- ja eläketurvan täydentämistä vapaaehtoisin ratkaisuin kiihdytti myös vilkastunut keskustelu julkisen vallan maksukyvyistä ensi vuosituohannella.

Kansantalouden kokonaiskuva ei täyttänyt odotuksia, vaikka bruttokansantuote kasvoi runsaat neljä prosenttia. Työllisyys parani vain hieman. Kotimarkkinoiden kaivattu kulutussyysäys ei toteutunut. Vientiteollisuusyritykset tekivät odotusten mukaan ennätysvoittoja, mutta loppuvuodesta metsäteollisuus joutui turvautumaan seisokkeihin kysynnän heikentyessä.

Kansantalouden keskeisintä ongelmaa eli valtiontalouden vajetta hoidettiin perinteisin keinoin. Tehdyt menoleikkaukset pitivät budjetin alijäämän hallinnassa, mutta tasolla, joka on pitkällä aikavälillä kestävä.

Julkisen menotalouden rakenteiden uudistaminen on välttämätöntä, jotta korkea tulovero- tusta voidaan kohtuullistaa ja siten elvyttää kestävästi kotimarkkinoita.

Uutta lainsäädäntöä

Lakiin kirjattu yhteistakuu on tähän asti koskenut vain lakisääteistä eläkevakuutusta. Asiaa pohtinut työryhmä päätyi suosittamaan yhteistakuun säätämistä myös lakisääteisiin vahinkovakuutuksiin eli moottoriajoneuvonvastuu-, tapaturma- ja potilasvakuutuksiin.

Päätös on johdonmukainen. Lakisääteisiin vakuutuksiin täytyy soveltaa erityyppistä ajattelua kuin vapaaehtoisin.

Viranomaiset ovat vaatineet yhteistakuuta myös vapaaehtoisin vakuutuksiin. Vakuutusyhtiöt ovat vastustaneet tätä, koska se voisi johtaa epäterveeseen kilpailuun ja ääritapauksissa heikentää koko alan kilpailukykyä.

Vapaaehtoisin vakuutuksiin ollaankin hahmottelemassa mallia, joka lisää korvauksen- saajan turvaa yhtiön joutuessa vaikeuksiin, mutta säilyttää asiakkaan intressin valita vahva ja turvallinen yhtiö. Tällainen jälkitaksoitusjärjestelmä pitää markkinat terveenä ja säilyttää vahvojen yhtiöiden kilpailuedun, mikä on järkevää niin kansantalouden, vakuutusalan kuin asiakkaidenkin kannalta. Hyvän vakuutusyhtiön valinneiden ei siis tarvitse maksaa huonojen yhtiöiden jälkilaskuja.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen asema suhteessa EU:n kolmanteen vahinkovakuutus- direktiiviin ei toistaiseksi ole ratkennut. Lainsäädännön kehittyminen kilpailua vapauttavaan suuntaan Euroopan Unioniin liittymisen vuoksi ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ratkaisun odottaminen muuttavat kilpailutilannetta ja vaativat varautumaan vaihtoehtoisin strategioihin.

Liikevoitto lähes kaksinkertaistui

Sampo-konsernin liikevoitto lähes kaksinkertaistui edellisvuodesta nouden 319 miljoonaan markkaan. Konsernin vakavaraisuus säilyi korkealla tasolla. Tuloseristä sijoitustoiminnan tuotot kehittyivät odotetusti. Sen sijaan korvauskulut kasvoi-

vat ennakoitua enemmän. Suur- vahingot, joista normaalia enemmän oli tuhopoltoja, kohdistuivat erityisesti Yritys-Sammon vakuutus- kantaan.

Sampo-konserni vahvisti kertomusvuonna markkinaosuuttaan 0,3 prosenttiyksiköllä. Osuutemme Suomen vahinkovakuutusmarkki- noista on 35,4 prosenttia. Pääraken- teiltään vahinkovakuutuskeskittä säilyi sellaisena, johon se päätyi Sammon vuosina 1993–1994 tekemien raken-nejärjestelyjen jälkeen.

Sen sijaan konsernin sisällä kehitimme rakenteita sekä kotimaas- sa että ulkomailla parantaaksemme entisestään tehokkuutta ja palveluky- kyä.

Keväällä 1994 ostettu Vahinko- vakuutusosakeyhtiö Kansa sulauteti- in emoyhtiönsä kertomusvuoden lopussa. Operatiivisesti toiminnot oli yhdistetty jo aiemmin pääosin Yksi- tyis-Sampoon. Fuusion jälkeen konsernissa toimii yksi yksityistalouksien vahinkovakuuttamiseen erikoistunut yhtiö. Pienistä yhtiöistä Jälleen- vakuutusosakeyhtiö Vastuu ja Teva- Re sulautettiin toisiin konserniyhtiöi- hin. Jatkamme edelleen konserni- rakenteen selkeyttämistä.

Ulkomailla vahvistimme toi- mintaedellytyksiämme toteuttamalla strategista linjausta, jonka mukaan pyrimme toimimaan osakkuusyhtiöiden sijasta täysin omis- tettujen tytäryhtiöiden kautta. Näin pystymme tehokkaammin ohjaamaan toimintaamme ulko- maisessa ensivakuuttamisessa.

Virossa myimme vähemmistöosakkuutemme Hansa Kindlustusesta. Jo ennen kaupan vahvista- mista olimme perustaneet Viroon oman tytäryhtiön Sampo Kindlustusen, joka on ensimmäinen Viron markkinoilla toimiva kokonaan ulkomaises- sa omistuksessa oleva vakuutusyhtiö. Yhtiö sai toi- miluvan sekä yksityis- että yritysmarkkinoille.

Keski-Euroopassa päädyimme lunastamaan jäljellä olevat osakkeet teollisuusriskien vakuutta- miseen erikoistuneesta Hansa Industrial Insurance

-yhtiöstä, josta Sampo-konserni aiemmin omisti 40 prosenttia. Kauppa sovittiin kuluvan vuoden puolella. Päätös ensivakuustoittoiminnan aloitta- misesta Ruotsissa on myös tehty.

Henkivakuuttaminen nousussa

Henkivakuutusmarkkinat muuttuivat pankki- ryhmien perustaessa omia henkivakuutusyhtiö- itään. Niiden tulo markkinoille ei ole kuitenkaan heikentänyt perinteisten vahvojen henkivakuutus- yhtiöiden asemaa. Sampo-ryhmän Kaleva on kaksinkertaistanut maksutulonsa kahdessa vuo- dessa.

Kaleva on ollut erityisen vahva pitkäaikaista asiakassuhdetta vaativissa vakuutusluokka- ryhmissä kuten vapaaehtoisessa eläkevakuutuk- sessa.

Henkivakuutusmarkkinat ovat edelleen kas- vamaassa. Pankkien suuri osuus maan säästö- pääomista on pienemässä kohti normaalia eu- rooppalaista tasoa. Osa vapautuvista pankkitalle- tuksista suuntautuu henkivakuutusyhtiöihin. Yk- sityisen turvan osto henkivakuutusyhtiöistä lisään- tyy myös siksi, että valtion on ollut ja on tulevai- suudessaakin pakko leikata myös sosiaaliturva- menoja.

Sampo-ryhmä ja sen yhteistoimintayhtiöt ovat valmiit reagoimaan markkinoiden muutok- seen. Henkivakuutusyhtiöiden Kalevan ja Novan hallintoelimet ovat valtuuttaneet yhtiöiden johdon jatkamaan selvitystyötä taloudellisesti ja teknisesti parhaan yhteistyöratkaisun löytämiseksi. Kale- va ja Nova ovat molemmat terveitä ja vahvoja yh- tiöitä, mutta yhdessä ne muodostaisivat muutos- vaiheessa olevilla henkivakuutusmarkkinoilla tehokkaan kärjen.

Eläkevakuutusyhtiöiden Eläke-Sammon ja Eläke-Varman välillä käytiin kertomusvuoden ai- kana vakuutuskantojen siirtoneuvottelua, jotka päättyivät vuoden lopulla. Yhtiöiden hallitukset eivät nähneet edellytyksiä järjestelyyn, joka olisi sisältänyt mm. Sampo-ryhmään kuulumattoman Yrittäjien Fennian työeläkeyhtiöratkaisun.

Osaksmäärä puolittunut

Sammolla on historiallisista syistä paljon osakka- ta, jotka omistavat 1–5 osaketta. He ovat saaneet osakkeensa pääosin yhtiömuotoa muutettaessa. Kaikkiaan ilmaisia osakkeita on jaettu yli 810 000

asiakkaalle. Osakerekisterissä on edelleen vajaat 400 000 osakasta.

Sampo on suhtautunut myönteisesti osake- markkinoilla harvinaisiin vaihtotarjouksiin, jois- sa yritykset ovat tarjoutuneet vaihtamaan Sam- mon osakkeita palveluihin tai tuotteisiin.

Yhtiö on halunnut, että mahdollisimman moni passiivisistakin pienosakkaista saisi hyvän korvauksen osakeomistuksestaan. Normaalilla pörssi-kaupalla parin osakkeen myyminen on kan- nattamatonta. Näin pienten erien myyntikustan- nukset vielä lisääntyvät, kun Sampo siirtyy arvo- suusjärjestelmään lähivuosina.

Asiakkaiden hyväksi

Sampo-ryhmän henkilöstö on suoriutunut hienosti kuluneista lamavuosista. Parhaat kiitokseni uutterasta työstä. Haasteet kuitenkin jatkuvat kovina, sillä kansantalouden tila ei ole kohentu- nut odotusten mukaisesti.

Teollisuusvakuutusta yli kaksi vuosikym- mentä johtanut Carl-Olaf Homén siirtyi eläkkeel- le kuluvan vuoden alkupuolella. Esitän hänelle lämpimät kiitokseni ansiokkaasta työstä suomalai- sen yritys- ja eläkevakuuttamisen hyväksi.

Haluan myös kiittää hyvää yhteistyöstä osakkeenomistajiamme ja asiakkaitamme. Jokai- nen strateginen linjauksemme on tähdätty luotta- muksenne säilyttämiseen.

Maaliskuussa 1996

Jouko K. Leskinen

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Sammon A-sarjan osake noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä ja Lontoon arvopaperipörssin yhteydessä toimivassa SEAQ-kaupankäyntijärjestelmässä.

Sammon osakkeen kurssikehitys kääntyi vuoden 1995 ensimmäisen neljänneksen jälkeen nousuun mutta tasoittui sitten toisella vuosipuoliskolla. Helsingin Arvopaperipörssissä vuoden alin kurssi oli 165 markkaa maaliskuussa ja ylin 274 markkaa syyskuussa. Vuoden aikana tehtyjen kauppojen keskiparissa oli 227 markkaa. Vuoden viimeinen kaupantekokurssi oli 233 markkaa kun substanssiarvo osaketta kohden oli 392 markkaa.

Vuosivaihdoksi Helsingin Arvopaperipörssissä muodostui 1 947 909 osaketta ja 443 miljoonaa

markkaa. Lisäksi SEAQ:ssa vaihdettiin Sammon osakkeita 519 208 kappaletta. Osa SEAQ:ssa vaihdetuista osakkeista kirjautuu sen järjestelmää johtuen kahteen kertaan.

Koko osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 3 542 miljoonaa markkaa kun samana ajankohtana yhtiön substanssiarvo oli 5 959 miljoonaa ja vakavaraisuuspääoma 6 319 miljoonaa markkaa.

Osakepääoma

Yhtiöjärjestyksen mukaan Sammon vähimmäispääoma on 179 000 000 markkaa ja enimmäispääoma 716 000 000 markkaa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiö-

järjestystä muuttamatta. Vuoden 1995 lopussa yhtiön maksettu ja kauppakisteriin merkitty osakepääoma oli 310 000 000 markkaa.

Osakkeet ja äänioikeus

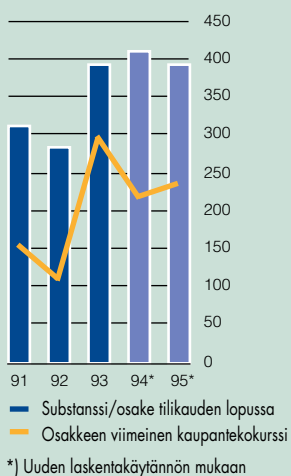
Osakkeiden nimellisarvo on 20 markkaa. Vuonna 1988 osakkeista mitätöitiin osakepääomaa alentamatta 300 000 kappaletta, joten osakkeita oli vuoden 1995 lopussa liikkeellä 15 200 000 kappaletta. Sammon osakkeita ei ole vielä siirretty arvo-osuusjärjestelmään.

Osakkeet jakautuvat A- ja B-sarjojen osakkeisiin siten, että yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeita on enintään 35 560 000 kappaletta sekä B-sarjan osakkeita on vähintään 60 000 kappaletta

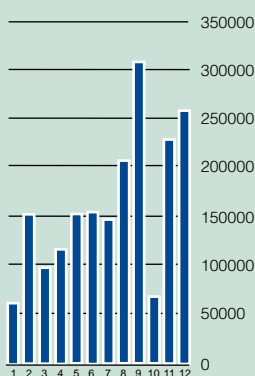
Osakepääoman korotukset 1988–95

Korotustapa	Merkintäaika	Merkintäsuhde tai merkitsijä	Hinta/osake	Uusien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoman jälkeen
Uusmerkintä A- ja B-sarjat	11.4.–20.5.1988	Yhdellä vanhalla yksi uusi + lisämerkintämahdollisuus	250 mk 280 mk	3 000 000	126 Mmk
Uusmerkintä A- ja B-sarjat	17.10.–18.11.1988	Kahdella vanhalla yksi uusi + lisämerkintämahdollisuus	325 mk 400 mk	3 000 000	186 Mmk
Sulautumisvastike A-sarja	31.12.1993	Keskinäisen yhtiön Teollisuusvakuutuksen osakkaat		4 700 000	280 Mmk
Suunnattu anti A-sarja	30.6.1994	Kansallis-Osake-Pankki	380 mk	1 500 000	310 Mmk

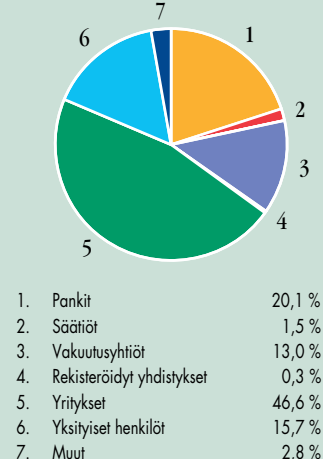
Osakekohtainen substanssi ja pörssikurssi, mk

Sammon A-osakkeen pörssivaihto kuukausittain 1995, kpl

Osakekannan jakauma omistajaryhmittäin 1.3.1996

ja enintään 240 000 kappaletta. Tilikauden lopussa A-sarjan osakkeita oli liikkeellä 15 140 000 kappaletta ja B-sarjan osakkeita 60 000 kappaletta.

Sarjat eroavat toisistaan vain niiden yhtiökouksessa antaman äänimäärän perusteella. Jokaisella A-sarjan osakkeella on yksi ääni ja B-sarjan osakkeella viisi ääntä. Kuitenkaan vakuutusyhtiölain mukaan yhtiökouksessa kukaan ei saa omasta puolesta tai toisen valtuuttamana äänestää enemmällä kuin yhdellä kymmenesosalla (1/10) kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Tiedossa olevat osakassopimukset

Unsa Oy:n ja Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan solmiman sopimuksen mukaan Kalevalla tai sen määräämällä on etuosto-oikeus Unsa Oy:n omistamiin Sammon osakkeisiin käypään hintaan, mikäli Unsa Oy aikoo luopua niistä.

Hallinnon osakkeenomistus

Sammon hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja omistivat 31.12.1995 yhteensä 306 osaketta, joiden osuus äänimäärästä on 0,002 prosenttia.

Hallituksen valtuudet

Yhtiökokous 26.4.1995 valtuutti hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä yhdessä tai useammassa erässä siten, että korotus voi olla enintään 60 000 000 markkaa. Samalla hallitus sai valtuudet päättää uusien osakkeiden merkintähinnasta ja muista ehdoista sekä poiketa osakkeenomistajien merkintäetuouksesta, jos siihen on yhtiön kannalta painava syy. Hallitus voi myös päättää osakepääoman korottamisesta aporrtiomaisuutta vastaan. Valtuutus on voimassa vuoden yhtiökouksesta lukien.

Hallituksella ei ole muita valtuutuksia.

Osakekohtainen tulos ja osinkoehdotus

Konsernin osakekohtainen tulos nousi edellisestä vuodesta ja oli 11,83 markkaa. Kuitenkin vakava-raisuutta kuvaava osakekohtainen substanssi las-ki noin 20 markalla ja oli tilikauden päättyessä 392,06 markkaa.

Sammon hallitus on esittänyt, että tilikaudelta maksetaan osinkoa 5,00 markkaa osaketta kohti. Suomessa verovelvolliselle osingon-saajalle Sammon maksaman yhtiöveron hyvityk-sen suuruus on 1/3 osingon määrästä eli 1,67

Osakekannan jakauma omistuksen suuruuden mukaan 1.3.1996

Osakkeita kpl A- ja B-sarjat	Osakkaiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osake- pääomasta %
1 – 2	143 340	270 800	1,8
3 – 5	99 265	371 454	2,4
6 – 10	88 093	654 403	4,3
11 – 100	64 265	1 317 098	8,7
101 – 1 000	2 132	586 216	3,9
1 001 – 10 000	424	1 184 441	7,8
10 001 – 100 000	63	1 840 924	12,1
100 001 –	20	8 974 664	59,0
Yhteensä	397 602	15 200 000	100,0

Sammon osakkeen pörssierä Helsingin Arvopaperipörssissä on 1.12.1995 alkaen 50 osaketta.

Suurimmat osakkeenomistajat osakasrekisterin mukaan 1.3.1996

A- ja B-sarjat	Osakkeet kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %
Unsa Oy	2 125 623	14,0	13,8
Merita Oy	1 849 695	12,2	12,0
Merita Pankki Oy	960 043	6,3	6,2
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	769 399 ¹⁾	5,1	6,5
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	577 149	3,8	3,7
Enso-Gutzeit Oy	310 119	2,0	2,0
Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö	292 571	1,9	1,9
Oy Silja Line Ab	248 796 ²⁾	1,6	1,6
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	231 002	1,5	1,5
Kymmene Oy	223 606	1,5	1,5
Finanssi-Sampo Oy	205 075	1,3	1,3
A. Ahlström Osakeyhtiö	184 333	1,2	1,2
Outokumpu Oy	175 784	1,1	1,1
Asko Oy	155 810	1,0	1,0
Den Danske Bank	131 476	0,9	0,9
Oy Nokia Ab	116 547	0,8	0,8
Profit Trading Oy	108 727 ³⁾	0,7	0,7
Metsä-Serla Oy	104 095	0,7	0,7
Neste Oy	102 602	0,7	0,7
Veitsiluoto Oy	102 212	0,7	0,7

¹⁾ A-sarjan osakkeita 709 399 kpl ja B-sarjan osakkeita 60 000 kpl.

²⁾ Yhtiö on ilmoittanut myyneensä suurimman osan näistä osakkeista.

³⁾ Yhtiö on ilmoittanut myyneensä nämä osakkeet.

markkaa osaketta kohti, joten tällaisen osingon-saajan veronalainen pääomatulo on yhteensä 6,67 markkaa osakkeelta.

Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen esi-tyksen osingonjaosta, vuodelta 1995 maksettavan osingon kokonaismäärä on 76 000 000 markkaa.

Osinko on nostettavissa 26.4.1996 alkaen osakelippua nro 8 vastaan kaikissa Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n, osuuspankkien ja Postipankki Oy:n konttoreissa sekä postitoimipaikoissa.

TILINPÄÄTÖS 1995

SISÄLTÖ

Vakuutusosakeyhtiö Sammon toimintakertomus	10
Konsermituloslaskelma	18
Konsermitase	20
Emoyhtiön tuloslaskelma	22
Emoyhtiön tase	24
Liikepääomavirtalaskelma	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Laadintaperiaatteet	27
Tunnuslukujen laskentakaaavat	30
Konsernin tunnusluvut	31
Erittelyt	33
Vakuutusmaksutulo	33
Vahinkovakuutuksen vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos	34
Liikekulut	36
Sijoitustoiminnan nettotuotto	37
Konsernin verot, kertyneet veroylijäämät ja käyttämätön hyvitys	38
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset	39
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero	40
Kiinteistösijoitusten muutokset	42
Konsernin osakkeet ja osuudet	44
Emoyhtiön osakkeet ja osuudet	46
Sijoitukset konserni- ja osakkuusyrityksiin	48
Muut lainasaamiset	48
Saamiset ja velat konserni- ja osakkuusyrityksiltä	49
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	50
Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma	50
Osakekannan jaottelu	51
Vakuutustekninen vastuuvélka	51
Pakolliset varaukset	52
Pitkäaikaiset velat	52
Vastuut	52
Emoyhtiön tunnusluvut	53
Tilintarkastuskertomus	54
Hallintoneuvoston lausunto	54

Sivut 18–53 sisältävät tilinpäätöksen esitetynä tuhansina markkoina. Virallinen tilinpäätös on nähtävissä Sammon pääkonttorissa Turussa, Yliopistonkatu 27.

*Sampo-konsernin hallitus.
Istumassa vasemmalta:
Jukka Härmälä,
Vesa Vainio ja
Kari O. Sohlberg.
Seisomassa vasemmalta:
Georg Ehrnrooth,
Jouko K. Leskinen,
Ari Heiniö ja
Thor Björn Lundqvist.*

VAKUUTUSOSAKEKEYHTIÖ SAMPO

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

KONSERNIN TULOS

Sampo-konsernin liikevoitto lähes kaksinkertais-
tui ja oli 319 miljoonaa markkaa. Vakuutus-
tekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta
parani 94 miljoonaa markkaa. Sijoitustoiminnan
nettotuotot kasvoivat 83 miljoonaa markkaa ja
olivat 708 miljoonaa markkaa. Konsernin
suunnitelmanmukaiset poistot olivat 257 miljo-
onaa markkaa, joista 35 miljoonaa markkaa koh-
distui kertaluonteisina vuoteen 1995. Osakekohtai-
nen tulos parani ja oli 11,83 markkaa.

Konsernin ensivakuutusmaksutulo kasvoi 2,9
prosenttia ja ennakkotietojen mukaan markkina-
asema vahvistui 0,3 prosenttiyksiköllä 35,4 pro-
senttiin. Tilikauden tuloskehitys ja muu toiminta
vastaavat hyvin niitä odotuksia, joita yhtiö osa-
vuosikatsauksessaan on esittänyt.

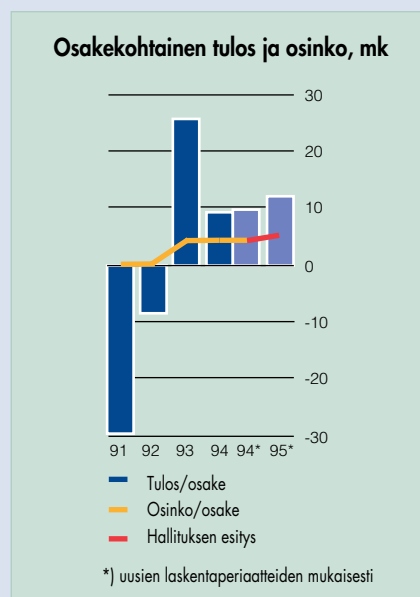
EU-direktiivien edellyttämät muutokset suo-
malaiseen laskentakäytäntöön tulivat voimaan va-
kuutusyhtiöiden osalta viime vuonna. Oleellisim-
mat muutokset aiemmin noudatettuun tilin-
päättökäytäntöön on selvitetty tilinpäätöksen
laadintaperiaatteissa.

Satunnaisiin kuluihin on kirjattu laskenta-
käytännön muutoksen vaikutuksista edelliseen ja
sitä aikaisempiin vuosiin kohdistuvat korvaus-
vastuuseen sisältyvän vahingonselvittelyvastuun
muutos 297 ja korvausvastuun korkoutuksen pois-
taminen 121 sekä vakuutusmaksuvastuun muu-
tos 127 miljoonaa markkaa. Näitä vastaava
tasoitusmäärän muutos 455 miljoonaa markkaa
on kirjattu satunnaisiin tuottoihin. Laskenta-
käytännön muutoksen vuoksi myös itse perustet-
tujen osakkuusyritysten aikaisempiin vuosiin koh-
distuvia tuottoja ja kuluja on kirjattu satunnaisiin
eriin 21 miljoonaa markkaa.

Vakuutusosakeyhtiö Sammolla oli Sammon
ja Keskinäisen yhtiön Teollisuusvakuutuksen
31.12.1993 voimaan tulleeseen sulautumiseen liit-
tyen omia A-sarjan osakkeita 108 727 kappaletta.
Nämä osakkeet myytiin pörsissä viime vuoden

Taulukko 1. Konsernin tulosanalyysi

Mmk	1995	1994
Vakuutusmaksutuotot	3 713,3	3 547,5
Korvauskulut	-3 309,7	-3 243,1
Liikekulut	-741,1	-736,0
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-337,6	-431,6
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	710,9	643,6
Muut tuotot ja kulut	-70,4	-36,3
Osuus osakkuusyritysten voitoista	15,8	-
Liikevoitto	318,8	175,7
Tasoitusmäärän muutos	-44,9	25,6
Sijoitusten arvonkorotukset ja niiden oikaisut	-3,1	-18,6
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	270,7	182,7
Satunnaiset tuotot	507,5	-
Satunnaiset kulut	-544,5	-
Voitto ennen varauksia ja veroja	233,7	182,7

Taulukko 2. Konsernin vakavaraisuus

Mmk	1995	1994
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon jälkeen	3 299,3	3 231,0
Sijoitusten arvostuserot	2 583,9	2 965,2
Aineettomat hyödykkeet	-677,0	-683,9
Toimintapääoma	5 206,3	5 512,3
Tasoituspääoma	1 110,2	1 492,9
Vähemmistöosuus	2,3	25,2
Vakavaraisuuspääoma	6 318,8	7 030,4

lopussa. Myynnistä tuloutui Sammolle 26 miljoonan markan myyntivoitto, joka on kirjattu satunnaisiin tuottoihin. Satunnaisiin tuottoihin on myös tuloutettu viisi miljoonaa markkaa lunastamatta jääneitä, nyt lainsäädännön mukaan vanhentuneita Sammon osinkoja.

Tilikauden verot olivat 88 miljoonaa markkaa. Kiinteistövero konserniyhtiöt maksoivat 10 miljoonaa markkaa. Kiinteistövero on tilinpäätöksessä sisällytetty sijoitustoiminnan kuluihin.

Emoyhtiö Sammon tilikauden tulos oli 10 miljoonaa markkaa. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan 31.12.1995 toteutuneesta fuusiosta syntyneitä fuusiotappiota poistettiin 61 miljoonaa markkaa. Saatujen osinkojen osalta yhtiöveron hyvitystä jäi emoyhtiössä ja konsernissa tulouttamatta 49 miljoonaa markkaa. Syynä tähän on vuonna 1993 annettu lainmuutos, jonka mukaan yhtiöveron hyvitystä ei lueta verovelvollisen hyväksi yhtiölle määrättyjä tuloveroja suurempana, eikä sitä myöskään voida kirjanpidossa tulouttaa tätä suurempana.

KONSERNIN VAKAVARAIUUS

Sampo-konsernin vakavaraisuus oli hyvä. Vakavaraisuuspääoma oli 6,3 miljardia markkaa ja vastuunkantokyky 170 prosenttia. Substanssiarvo osaketta kohti oli 392 markkaa. Pörssikurssien lähes kahdeksan prosentin lasku Helsingin Arvopaperipörssissä sekä toteutuneet myyntivoitot pienensivät arvostuseroja 381 miljoonaa markkaa. Tasoituspääoma purkautui laskentakäytännön muutoksen vuoksi 455 miljoonaa markkaa. Vuotuisen, normaalin muutoksen johdosta tasoituspääoma kasvoi sen sijaan 45 miljoonaa markkaa.

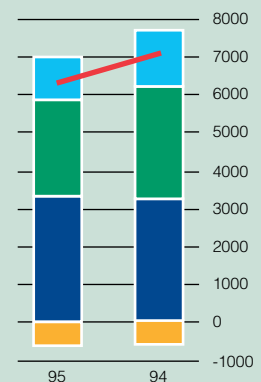
VAKUUTUSTOIMINTA

Ensivakuutus

Konsernin maksutulo oli 4 219 miljoonaa markkaa, josta ensivakuutuksen osuus oli 3 740 miljoonaa markkaa. Ensivakuutusmaksutulo kasvoi edellisestä vuodesta 10,9 prosenttia. Konsernirakenteen muutos huomioon ottaen vertailukelpoinen ensivakuutusmaksutulon kasvu oli 2,9 prosenttia. Merkittävin vakuutusluokkaryhmä oli palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus, jonka maksutulo oli 938 miljoonaa markkaa. Lakisäänteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo kasvoi 13 prosenttia 838 miljoonaa markkaan. Mootoriajoneuvonvakuutuksen (ent. liikennevakuutus) maksutulo kasvoi lähes 13 prosenttia ja oli 520 miljoonaa markkaa.

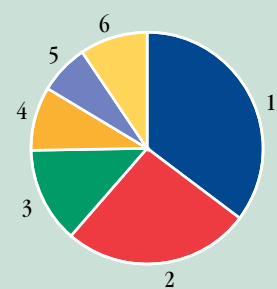
Koko vakuutusliikkeen kannattavuus parani. Ensivakuutuksen kannattavuus sen sijaan heikkeni hiukan edellisestä vuodesta, erityisesti palo- ja muun omaisuusvahinkovakuutuksen sekä laki-

Vakavaraisuuspääoma, Mmk

- Vakavaraisuuspääoma
- Tasoituspääoma
- Arvostuserot
- Oma pääoma + vähemmistöosuus
- Aineettomat hyödykkeet

Kotimaisen vahinkoensivakuutuksen markkinaosuudet 1995* (pl. pankkien ja Garantian luottovakuutus)

1. Sampo 35,4 %
2. Pohjola 26,1 %
3. Tapiola 13,3 %
4. Yrittäjien Fennia 8,7 %
5. Lähivakuuttajat 7,0 %
6. Muut 9,5 %

Yhteensä 10,4 mrd. mk

* Ennakkotieto

sääteisen tapaturmavakuutuksen osalta. Moottori-ajoneuvonvastuuvakuutuksen sekä luotto- ja takausvakuutuksen kannattavuus parani.

Vakuutusmaksusaamisista aiheutuneet luottotappiot säilyivät edellisen vuoden tasolla ja olivat 36 miljoonaa markkaa. Luottotappioiden osuus ensivakuutusmaksutulosta jäi alle yhden prosentin.

Maksettujen korvausten määrä oli konsernissa 3 775 miljoonaa markkaa. Monen poikkeuksellisen hyvän vahinkovuoden jälkeen konserni-yhtiöille tuli kymmenen yli 10 miljoonan markan korvausvaadetta, joista kahdeksan oli palo- ja omaisuusvahinkoja ja kaksi vastuuvahinkoa. Konsernin vahinkosuuhde oli 89,1 prosenttia. Vertailukelpoinen yhdistetty kulusuhde parani 3 prosenttiyksikköä ja oli 109,1 prosenttia.

Emoyhtiö Sammon kokonaismaksutulo oli 1 098 miljoonaa markkaa, josta ensivakuutuksen osuus oli 1 085 miljoonaa markkaa. Ensivakuutusmaksutulo kasvoi edellisvuodesta kuusi prosenttia. Emoyhtiön maksetut korvaukset olivat 983 miljoonaa markkaa ja koko liikkeen vahinkosuuhde oli 85,6 prosenttia.

Jälleenvakuutus

Konsernin jälleenvakuutusmaksutulo oli 480 miljoonaa markkaa, joka oli 39 prosenttia vähemmän kuin vuonna 1994. Vuoden 1994 maksutulo oli poikkeuksellisen suuri henkijälleenvakuutuksen kirjaustavan muutoksen vuoksi. Jälleenvakuutusmaksutuloa kertyi kotimaisesta liikkeestä, rajoitusti ulkomaisesta valinnaisesta omaisuusvakuutuksesta, henkijälleenvakuutuksesta sekä vastavaroisuuteen perustuvasta liikkeestä. Ulko- mailla toimivilta suomalaisyrityksiltä saatu maksutulo oli 147 miljoonaa markkaa.

Ulkomaisen jälleenvakuutuksen alasajo eli run-off -toiminta

Konsernin jälleenvakuutusyhtiöt Vakuutus-osakeyhtiö ST International, Jälleenvakuutus-osakeyhtiö Patria ja Lakewood Insurance Company Ltd jatkoivat ulkomaisen jälleenvakuutus- kannan alasajoa. Vastuuelka laski 501 miljoonaa markkaa edellisestä vuodesta ja oli 1,7 miljardia markkaa.

Sampo ja Teollisuusvakuutus ovat antaneet tytäryhtiöilleen ns. stop loss -jälleenvakuutus- suojan. ST International on käyttänyt tämän

suojaan vuoden 1995 tilinpäätöksessä. Patrialla on jäljellä 110 miljoonaa markkaa Teollisuus- vakuutuksen antamaa suojaa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sampo-konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat edellisvuodesta 13 prosenttia 708 miljoonaa markkaan. Laskentakäytännön muutokses- ta johtuen sijoitustoiminnan kuluiksi kirjataan sijoitustoimintaan kohdistuvat liikekulut ja pois- tot sekä rakennusten suunnitelman mukaiset pois- tot.

Suorat tuotot kasvoivat 15 prosenttia 866 mil- joonaan markkaan. Korkotason voimakkaasta las- kusta huolimatta korkotuottoja kertyi edellis- vuotista enemmän, yhteensä 473 miljoonaa mark- kaa. Uusien sijoitusten painopiste oli joukko- velkakirjalainoissa. Rahoitusmarkkinavälineiden, talletusten, jälleenvakuutustalletesaamisten ja sijoituslainojen osuus sijoituksista oli 36 prosent- tia.

Kiinteistö-sijoitusten tuotot pysyivät edellis- vuoden tasolla. Tyhjen tilojen osuus koko kiin- teistö-kannasta pieneni edelleen ja oli kuusi pro- senttia. Laskennallinen tuottoarvo koko kiinteistö- kannan markkina-arvolle oli viisi prosenttia.

Taulukko 3. Konsernin sijoitustoiminnan tuotot ja kulut

Mmk	1995	1994
Korkotuotot	473,2	432,6
Osinkotuotot	137,7	73,9
Kiinteistöjen tuotot	220,7	228,1
Muut suorat tuotot	34,7	21,0
Suorat tuotot	866,4	755,6
Myyntivoitot	698,9	854,2
Palautuneet arvonalennukset	8,0	52,0
Kurssivoitot	64,5	35,6
Satunnaiset tuotot	771,4	941,8
Tuotot yhteensä	1 637,7	1 697,4
Korkokulut	62,0	82,8
Kiinteistöjen kulut	138,4	179,3
Sijoitustoiminnan liikekulut ja poistot	20,6	24,1
Rakennusten suunnitelmanmukaiset poistot	75,0	47,8
Muut suorat kulut	36,7	36,5
Suorat kulut	332,7	370,6
Myyntitappiot	70,1	8,9
Arvonalennukset	339,7	348,2
Kurssitappiot	184,3	326,1
Satunnaiset kulut	594,1	683,2
Kulut yhteensä	926,8	1 053,8
Sijoitusten arvonorotusten oikaisu	-3,1	-18,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto	707,8	625,0

Taulukko 4. Konsernin sijoitukset

Mmk	1995	1994
Sijoitukset		
Rahamarkkinasijoitukset	1 336,2	1 862,3
Velkakirjasaamiset	821,8	1 068,5
Joukkovelkakirjalainat	2 758,3	1 944,2
Osakkeet ja osuudet	3 294,1	3 661,7
Kiinteistösjoitukset	3 600,0	3 534,8
Muut	316,3	383,8
Kirja-arvo yhteensä	12 126,7	12 455,3
Arvostuserot		
Rahamarkkinasijoitukset	0,5	6,1
Joukkovelkakirjalainat	99,9	-55,0
Osakkeet ja osuudet	1 714,7	2 311,7
Kiinteistösjoitukset	736,1	671,3
Muut	32,8	31,1
Arvostuserot yhteensä	2 584,0	2 965,2

Kiinteistökannasta oli konsernin omassa käytössä noin viidennes. Kiinteistösjoitusten osuus sijoituksesta oli 29,5 prosenttia.

Sampo-konsernin saamat osinkotuotot lähes kaksinkertaistuivat ja olivat 138 miljoonaa markkaa.

Konsernin osakesijoitusten käypä arvo oli 5 009 miljoonaa markkaa ja osuus koko sijoituskannasta 34 prosenttia. Sampo-konserni myi omistamansa 5,64 prosentin osuuden yhdysvaltalaisesta Home Holdings Inc:istä tehdyn lunastustarjouksen perusteella. Myynti tapahtui kirjanpitoarvoon, eikä sillä siten ollut tulosvaikutusta. Kaikki uudet ulkomaiset osakesijoitukset on tehty pörssi-osakkeisiin ja niiden osuus osakesijoituksista oli noin neljä prosenttia.

Myyntivoittoja toteutui 699 miljoonaa markkaa, joka oli 18 prosenttia vähemmän kuin vuonna 1994. Myyntivoittoja kohdistui Nokian osakkeisiin 498 ja Kymmenen osakkeisiin 68 miljoonaa

markkaa. Arvonlennukset olivat lähes edellisvuoden tasolla, 340 miljoonaa markkaa. Arvonlennuksista 257 miljoonaa markkaa kohdistui pörssi-osakkeisiin, 22 miljoonaa markkaa noteeraamattomiin arvopaperisijoituksiin ja 61 miljoonaa markkaa kiinteistösjoiutuksiin. Arvonlennuksia palautui kahdeksan miljoonaa markkaa, mikä on alle kuudesosa edellisvuotisesta. Omaisuuden arvonkorotuksia ei tehty, mutta joukkovelkakirjalainoihin kohdistuneita arvonkorotuksia oikaistiin kolme miljoonaa markkaa.

Konserniyhtiöissä käyttöomaisuusluonteisiin sijoituksiin kohdistui arvonlennuksia 53 miljoonaa markkaa, jotka eliminoituvat konserni-tilinpäätöksessä.

Sijoitustoiminnan valuuttakurssitappiot pienenivät selvästi Suomen markan kurssin vakiinnuttua. Valuuttakurssimuutokset heikensivät konsernin sijoitustoiminnan nettotuottoa 120 miljoonaa markkaa, kun vuotta aiemmin

heikennys oli 290 miljoonaa markkaa. Valuuttakurssitappiot kompensoituvat vakuutusliikkeen tuloksen kautta valuuttamääräisen vastuuvelan ja korvausten pienenemisenä. Konsernin kokonaisvaluuttapositio on tasapainossa.

Konsernin sijoitukset käyvin arvoon olivat 14,7 miljardia markkaa.

HENKILÖSTÖ JA LIIKEKULUT

Konsernin palveluksessa oli vuonna 1995 keskimäärin 3 023 henkilöä. Henkilöstön määrä kasvoi vajaat kaksi prosenttia, joka tehdyt organisaatiomuutokset huomioon ottaen oli edellisen vuoden tasoa.

Vuoden aikana aloitettiin työterveyshuollossa henkilöstön hyvinvointikartoitushjelma, jonka tarkoituksena on parantaa henkilöstön työkykyä. Henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen on kiinnitetty suurta huomiota. Henkilöstön tulospalkkiokokeilu aloitettiin Yritys-Sammossa ja Teollisuusvakuutuksessa. Kokeilua laajennetaan tänä vuonna lähes koko konsernin henkilöstöön.

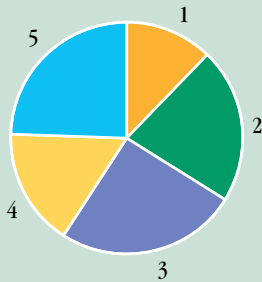
Aiemman laskentakäytännön mukaiset liikekulut olivat 885 miljoonaa markkaa ja olivat edellisen vuoden vertailukelpoisia liikekuluja 58 miljoonaa markkaa pienemmät.

Konsernin liikekulusuhde oli 20,0 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 20,8 prosenttia.

Konsernin koko henkilöstön suoriteperusteiset palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat 510 698 004,49 markkaa, josta toimitusjohtajien, hallitusten ja hallintoneuvoston jäsenten palkkojen ja palkkioiden osuus oli 9 284 717,72 markkaa.

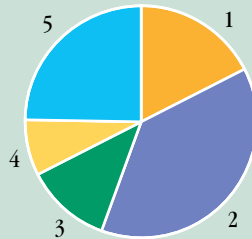
Emoyhtiö Sammon palveluksessa oli keskimäärin 1 602 henkilöä, joiden suoriteperusteiset palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat 252 954 128,00 markkaa. Tästä toimitusjohtajan, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkojen ja palkkioiden osuus oli 2 540 302,00 markkaa.

**Palveluvuosijakauma 31.12.1995
Sampo-konserni**

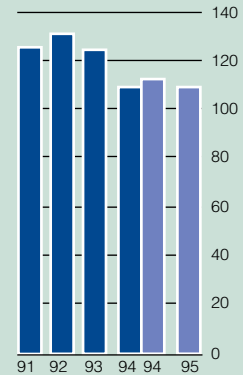
1.	yli 30 vuotta	12,1 %
2.	20 – 29 vuotta	21,7 %
3.	10 – 19 vuotta	25,5 %
4.	6 – 9 vuotta	16,3 %
5.	alle 6 vuotta	24,4 %

**Koulutustaso 31.12.1995
Sampo-konserni (vakinaiset)**

1.	Korkeakoulu	17,4 %
2.	Opisto	38,1 %
3.	Ammatillinen koulu	11,8 %
4.	Ylioppilas	7,9 %
5.	Kansakoulu, keskkoulu, peruskoulu	24,7 %

**Yhdistetty kulusuhde
(combined ratio), %**

■ Vanhojen laskentaperiaatteiden mukaisesti
■ Uusien laskentaperiaatteiden mukaisesti

Taulukko 5. Avaintiedot konserniyhtiöistä tilikaudelta 1995

Mmk	Sampo*)	Vahinko-Kansa*)	Yritys-Sampo*)	Teollisuusvakuutus	Otso	Suomen Vakuutus	ST International	Patria	Konserni, konsolidoitu
Ensivakuutusmaksutulo	1 085,3	480,6	942,1	1 034,1	164,9	31,9	—	—	3 739,5
Jälleenvakuutusmaksutulo	12,9	–0,3	29,7	357,6	114,1	2,8	4,7	–7,0	479,5
Korvauskulut	–894,9	–483,2	–886,3	–1 076,5	–29,2	0,0	18,7	35,4	–3 309,7
Liikekulut	–301,3	–130,3	–148,7	–143,3	–30,8	–0,2	–4,9	–5,6	–741,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto	217,1	–16,6	195,9	342,8	92,0	19,3	–20,5	15,4	707,8
Tilikauden voitto/tappio	9,8	–50,4	85,8	113,6	51,1	4,3	–2,1	–4,7	139,8
Vastuavelan määrä, netto	3 871,5	*)	1 752,6	2 925,7	600,8	53,5	219,3	522,5	9 973,2
Taseen loppusumma	7 690,5	*)	2 316,2	3 831,3	869,8	220,2	462,7	893,2	15 205,4
Vakavaraisuuspääoma	5 491,2	*)	687,1	2 186,2	992,4	187,7	102,5	83,4	6 318,8
Henkilöstö keskimäärin	1 602	374	525	372	54	17	26	18	3 023

*) Vahinko-Kansan tase sisältyy Sammon ja Yritys-Sammon taseisiin kannansiirron ja fuusion vuoksi.

KONSERNIN RAKENNE

Sammon konsernitilinpäätökseen sisältyivät 31.12.1995 emoyhtiö Vakuutusosakeyhtiö Sammon lisäksi tytäryhtiöt Teollisuusvakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo, Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso, Suomen Vakuutus Osakeyhtiö ja Sampo Holdings (UK) Limited kukin alakonserneineen sekä Vakuutusosakeyhtiö ST International, Riskienhallinta Oy, Sampo Kindlustuse AS ja 23 Sammon omistamaa asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

Sammon täysin omistama tytäryhtiö Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa fuusioitiin 31.12.1995 emoyhtiöönsä. Sulautumisesta syntynyt fuusiotappio, joka oli 615 miljoonaa markkaa, poistetaan tasapoistoina kymmenessä vuodessa.

Ennen fuusiota pienistä ja keskisuurista yrityksistä koostuva asiakaskanta siirrettiin Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampoon. Vakuutuskannan osan luovutus sopimuksen mukaisesti vastuuvelan katteena Yritys-Sampoon luovutetun omaisuuden siirtohintana käytettiin saamisissa kirjanpitoarvoa ja muussa omaisuudessa käypää arvoa.

Vuoden 1994 konsernitilinpäätökseen Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan tiedot on yhdistelty sen hankintahetkestä 15.4.1994 lähtien.

Eläkevakuutusosakeyhtiö Kansan, Henkivakuutusosakeyhtiön Kansan ja Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansa Internationalin konkurssipesät ovat esittäneet Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansalle eräitä takaisinsaantivaatimuksia, joiden osalta käydään vielä neuvotteluja. Sammon käsityksen mukaan esitetyt vaatimukset ovat aiheettomia.

Vakuutusosakeyhtiö Sampo hankki 13.1.1995 omistukseensa loput Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuun osakkeista. Yhtiö sulautui 31.12.1995 Sammon täysin omistamaan tytäryhtiöön Vakuutusosakeyhtiö ST Internationaliin.

Teva-Re Keskinäinen Vakuutusyhtiö fuusioitiin 31.5.1995 Teollisuusvakuutus Oy:öön.

Ensimmäisenä ulkomaisena vakuutusyhtiönä Sampo sai 27.1.1995 Viron valtiovarainministeriöltä luvan perustaa vakuutusyhtiön Viroon. Sampo Kindlustus aloitti toimintansa keväällä 1995 ja keskittyi ensin yksityistalouksien vakuuttamiseen, mutta on sittemmin laajentanut toimintaansa myös yritysvakuuttamiseen. Sampo Kindlustusen perustamisen myötä Sampo myi osuutensa Hansa Kindlustusesta.

Joulukuussa 1995 toteutettiin Sampo Kindlustusen osakepääoman korotus, jossa Yritys-Sampo merkitsi kaikki 600 uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli yhdeksän miljoonaa Eestin kruunua eli noin 3,5 miljoonaa Suomen markkaa.

KONSERNIN HALLINTO

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 26.4.1995 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin 41. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin uudeleen toimitusjohtaja Kalevi Aro, hallituksen pu-

heenjohtaja Robert G. Ehrnrooth, kauppatieteiden tohtori h.c. Ahti Hirvonen, teollisuusneuvos Yrjö M. Lehtonen, vuorineuvos Pekka Luhtanen, toimitusjohtaja Esko Muhonen, vuorineuvos Kalevi Numminen, kouluneuvos Voitto Ranne, toimitusjohtaja Jarmo Rytilahti, vuorineuvos Matti Sundberg ja konsernijohtaja Christoffer Taxell sekä uudeksi jäseneksi varatoimitusjohtaja Jukka Viinanen.

Sammon hallituksen kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia vuonna 1995. Sen muodostavat toimitusjohtaja Jukka Härmälä (puheenjohtaja), toimitusjohtaja Kari O. Sohlberg (varapuheenjohtaja), vuorineuvos Georg Ehrnrooth, toimitusjohtaja Ari Heiniö, pääjohtaja Jouko K. Leskinen, toimitusjohtaja Thor Björn Lundqvist ja pääjohtaja Vesa Vainio.

Yhtiön tilintarkastajina toimivat Jaakko Nyman, KHT ja Thor Nyroos, KHT.

MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTÄMISEN JÄLKEEN

Helmikuussa 1996 Teollisuusvakuutus Oy ja Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso päättivät lunastaa Trygg-Hansalta 60 prosentin omistuosuuden Hansa Industrial Insurance N.V:n osakkeista. Yhtiö on erikoistunut teollisuus- ja vastuuriskien vakuuttamiseen ja sen pääkonttori on Rotterdamissa. Kaupan jälkeen Sampo-konserniin kuuluvat yhtiöt omistavat koko Hansa Industrial Insurance N.V:n osakepääoman. Lunastushinta on 34,2 miljoonaa Hollannin guldenia eli noin 95 miljoonaa Suomen markkaa. Kauppa on osa Sammon kansainvälistymisstrategiaa, jonka mukaan tärkeimmillä markkinoilla toimitaan vain omien yhtiöiden kautta.

Sampo-konserni perustaa Ruotsiin asioimiston palvelemaan siellä toimivia asiakkaitaan. Yritysvakuuttamiseen keskittyvä toiminta on tarkoitus käynnistää syksyllä 1996.

MUUTOKSET LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

Uusi vakuutuslakimuutos tuli voimaan 1.7.1995. Laki tiukentaa vakuutusyhtiön velvollisuutta an-

taa tietoja vakuutuksen hakijalle sekä parantaa muutenkin vakuutuksenottajan asemaa.

Kirjanpito- ja osakeyhtiölain muutokset astuivat voimaan vakuutusyhtiöiden osalta vuoden 1995 alusta. Vakuutusyhtiölain muutokset tulivat voimaan 1.4.1995. Sosiaali- ja terveysministeriö antoi kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat määräykset ja ohjeet 31.5.1995 ja ne tulivat voimaan 1.8.1995. Määräykset noudattavat EU-säännöstöä.

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta tuli voimaan 1.6.1995. Uuden lain mukaan yrityksellä on ankara vastuu lain voimaantulon jälkeen aiheuttamastaan veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta, joten laki on merkityksellinen vastuuvakuutuksen kannalta.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Taloukasvun hidastumisen uhka vaikeuttaa vuoden 1996 tuloskehityksen arviointia. Vakuutusyhtiöiden ensivakuutuksen maksutulon odotetaan kuitenkin kasvavan myös kuluvana vuonna. Osinkotulojen kasvu ja vuokratyövoiman vilkastuminen parantavat sijoitustoiminnan kannattavuutta. Toisaalta alhainen korkotaso ja Helsingin Arvopaperipörssin kurssiheilahtelut muodostavat osaltaan epävarmuustekijän.

Konsernin suurin kehityshanke, Sampo 2000, käynnistettiin viime vuonna. Sampo 2000 on mitava yksityisasiakkaiden palvelun, toimintatavan, tuotteiden ja järjestelmien uudistamishanke, joka toteutetaan neljässä vaiheessa. Ensimmäisen vaiheen tulokset otetaan käyttöön tämän vuoden lopussa.

Euroopassa toimiva kokonaan omistettu tytäryhtiö ja Ruotsin asiointitoimet tukevat konsernin kokonaisvaltaista asiakaslähtöistä strategiaa. Viron ja Pietarin toimintoja kehitetään edelleen. Ulkomaisen jälleenvakuutuskannan alasajo run-off-yhtiöissä jatkuu.

Sampo-konsernin tuloskehityksen odotetaan pysyvän vakaana ja markkinaosuuden säilyvän 35 prosentissa. Konsernin hyvä vakavaraisuus ja vakaa tuloskehitys mahdollistavat aktiivisen osinkopolitiikan.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Vakuutusosakeyhtiö Sammon hallitus ehdottaa yhtiön tilikauden voiton käytöstä seuraavaa:

käyttörahoon siirretään	9 500 000,00
hallituksen käyttövaroiksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan	150 000,00
<u>tulostilille jätetään</u>	<u>170 442,16</u>
Emoyhtiön tulos	9 820 442,16

Sammon vapaa oma pääoma, joka sisältää tilikauden ylijäämän, 9 820 442,16 markkaa oli 438 219 990,63 markkaa. Konsernin vapaa oma pääoma oli 685 562 805,97 markkaa.

Hallitus esittää, että vapaista omista pääomista maksetaan yhtiön 15 200 000 A- ja B-sarjan osakkeille osinkoa 5 markkaa osaketta kohti eli 76 miljoonaa markkaa. Sammon A-osakkeen viimeinen kaupantekokurssi tilikaudelta 1995 oli 233 markkaa, joten efektiiviseksi tuotoksi tulee 2,2 prosenttia. Ehdotettu osinko on 42,3 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 mk

Liite

1.1.1995–31.12.1995

1.1.1994–31.12.1994

Vakuutustekninen laskelma

Vakuutusmaksutuotot

Vakuutusmaksutulo	1, 2	4 183 038	4 114 953
Jälleenvakuuttajien osuus		-461 320	-594 483
		3 721 718	3 520 469

Vakuutusmaksuvastuun muutos

Kokonaismuutos		34 467	34 512
Fuusion osuus		393	-
		34 860	34 512

Jälleenvakuuttajien osuus

Kokonaismuutos		-43 104	-7 439
Fuusion osuus		-175	-
		-43 279	-7 439

-8 419 27 072

3 713 299 3 547 542

Korvauskulut

2

Maksetut korvaukset		-3 775 461	-3 849 382
Jälleenvakuuttajien osuus		255 595	417 408
		-3 519 866	-3 431 973

Korvausvastuun muutos

Kokonaismuutos		183 081	368 840
Fuusion osuus		49 004	-
		232 085	368 840

Jälleenvakuuttajien osuus

Kokonaismuutos		-30 331	-179 966
Fuusion osuus		8 370	-
		-21 962	-179 966
		210 124	188 874

-3 309 743 -3 243 100

Liikekulut

2, 3

-741 112 -736 023

Vakuutustekninen kate

ennen tasoitusmäärän muutosta

2

-337 555 -431 581

Tasoitusmäärän muutos

Kokonaismuutos		-72 302	25 639
Fuusion osuus		27 386	-
		-44 916	25 639

Vakuutustekninen kate

-382 471 -405 942

1 000 mk

Liite

1.1.1995–31.12.1995

1.1.1994–31.12.1994

Muu kuin vakuutustekninen laskelma

Sijoitustoiminnan tuotot	4	1 637 649	1 697 390
Sijoitustoiminnan kulut	4	-926 753	-1 053 777
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu		-3 118	-18 635
		707 778	624 978
Muut tuotot		4 677	6 927
Muut kulut			
Konserniliikearvon poisto		-65 416	-40 773
Liikearvon poisto		-4 439	-
Muut		-5 227	-2 440
		-75 082	-43 213
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta	5		
Tilikauden verot		-85 075	-62 978
Aikaisempien tilikausien verot		-2 248	-5
Laskennallisen verovelan muutos		-3 508	-4 032
		-90 831	-67 015
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista verojen jälkeen		15 839	-
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		179 910	115 735
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot			
Tasoituspääntien muutos		455 000	-
Muut satunnaiset tuotot		31 218	-
		486 218	-
Satunnaiset kulut			
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-126 903	-
Korvausvastuun muutos		-422 609	-
Jälleenvakuuttajien osuus		5 036	-
		-544 476	-
Välittömät verot satunnaisista tuotoista ja kuluista		-3 105	-
Satunnainen osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista verojen jälkeen		21 265	-
		-40 099	-
Voitto satunnaiserien jälkeen		139 811	115 735
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		25	-3 694
Konsernin voitto tilikaudelta		139 836	112 041

KONSERNITASE

1 000 mk	Liite	31.12.1995	31.12.1994
VASTAAVAA	13		
Aineettomat hyödykkeet	6		
Aineettomat oikeudet		32 367	24 001
Liikearvo		33 611	
Konserniliikearvo		408 047	451 726
Muut pitkävaikutteiset menot		202 946	208 145
		676 970	683 872
Sijoitukset	7		
Kiinteistösjoitukset	8		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		3 599 978	3 534 753
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	11		
Osakkeet ja osuudet	9	760 158	755 019
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset		100 006	18
		860 164	755 037
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	9	2 533 928	2 906 720
Rahoitusmarkkinavälineet		3 222 959	3 132 964
Kiinnelainasaamiset		329 879	433 054
Muut lainasaamiset	12	491 967	635 428
Talletukset		771 478	673 584
		7 350 211	7 781 750
Jälleenvakuutuslletesaamiset		316 309	383 813
		12 126 663	12 455 354
Saamiset			
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		676 610	690 618
Jälleenvakuutustoiminnasta		462 526	519 628
Muut saamiset		272 460	246 569
		1 411 597	1 456 814
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet	6		
Kalusto		173 172	168 715
Muut aineelliset hyödykkeet		16 421	14 536
		189 593	183 252
Rahat ja pankkisaamiset		433 930	292 250
		623 523	475 501
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		155 304	142 305
Muut siirtosaamiset		211 383	315 550
		366 687	457 856
		15 205 440	15 529 396

1 000 mk	Liite	31.12.1995	31.12.1994
VASTATTAVAA	13		
Oma pääoma	14		
Sidottu			
Osakepääoma	15	310 000	310 000
Vararahasto		2 182 872	2 182 871
Arvonkorotusrahaso		209 388	209 388
Muut sidotut rahastot		28	28
Muuntoerot		-12 542	10 570
		2 689 746	2 712 857
Vapaa			
Vapaat rahastot		644 591	615 236
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-98 865	-148 380
Tilikauden voitto		139 836	112 041
		685 563	578 896
		3 375 309	3 291 753
Vähemmistöosuus		2 290	25 207
Vakuutustekninen vastuovelka	16		
Vakuutusmaksuvastuu		1 358 411	1 265 947
Jälleenvakuuttajien osuus		-94 721	-138 001
		1 263 691	1 127 945
Korvausvastuu		8 179 075	7 899 271
Jälleenvakuuttajien osuus		-579 813	-611 977
		7 599 262	7 287 294
Tasoitusmäärä		1 110 232	1 492 930
		9 973 185	9 908 170
Pakolliset varaukset	17	8 249	8 706
Jälleenvakuutustallettevelat		108 418	109 178
Velat	18		
Jälleenvakuutustoiminnasta		617 316	772 545
Lainat rahoituslaitoksilta		215	-
Eläkelainat		388 932	414 413
Laskennallinen verovelka		59 886	52 998
Muut velat		125 474	390 425
		1 191 823	1 630 382
Saadut ennakot ja siirtovelat		546 166	555 999
		15 205 440	15 529 396

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

1 000 mk

Liite

1.1.1995–31.12.1995

1.1.1994–31.12.1994

Vakuutustekninen laskelma

Vakuutusmaksutuotot	1, 2		
Vakuutusmaksutulo		1 083 857	1 037 699
Jälleenvakuuttajien osuus		-9 338	-12 845
		1 074 519	1 024 854
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Kokonaismuutos		-219 412	42 544
Fuusion osuus		190 586	-
		-28 826	42 544
Jälleenvakuuttajien osuus		-150	-17 179
		-28 976	25 364
		1 045 543	1 050 218
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset		-982 968	-1 099 751
Jälleenvakuuttajien osuus		10 545	10 644
		-972 422	-1 089 106
Korvausvastuun muutos			
Kokonaismuutos		-554 787	63 829
Fuusion osuus		636 672	-
		81 885	63 829
Jälleenvakuuttajien osuus			
Kokonaismuutos		629	-15 775
Fuusion osuus		-5 000	-
		-4 371	-15 775
		77 514	48 054
		-894 909	-1 041 052
Liikekulut	2, 3	-301 257	-289 692
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	2	-150 622	-280 526
Tasoitusmäärän muutos		5 309	80 381
Vakuutustekninen kate		-145 313	-200 145

1 000 mk

Liite

1.1.1995–31.12.1995

1.1.1994–31.12.1994

Muu kuin vakuutustekninen laskelma

Sijoitustoiminnan tuotot	4	664 499	734 524
Sijoitustoiminnan kulut	4	-447 439	-439 615
		217 060	294 909
Muut tuotot		2 800	3 032
Muut kulut			
Liikearvon poisto		-61 476	–
Muut		-38	-1 112
		-61 514	-1 112
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta			
Tilikauden verot		-1 417	-25 075
Aikaisempien tilikausien verot		-2 924	72
		-4 341	-25 003
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		8 692	71 680
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot			
Tasotusmäärän muutos		284 913	–
Muut satunnaiset tuotot		31 218	–
		316 132	–
Satunnaiset kulut			
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-107 284	–
Korvausvastuun muutos			
Kokonaismuutos		-241 170	–
Fuusion osuus		46 006	–
		-302 447	–
Välittömät verot satunnaisista tuotoista ja kuluista		-3 421	–
		10 263	–
Voitto satunnaiserien jälkeen		18 955	71 680
Poistoeron lisäys		-11 135	-2 389
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys			
Luottotappiovarauksen lisäys/vähennys		2 000	-2 091
Siirtymävarauksen vähennys		–	6 191
		2 000	4 100
Voitto tilikaudelta		9 820	73 391

EMOYHTIÖN TASE

1 000 mk	Liite	31.12.1995	31.12.1994
VASTAAVAA	13		
Aineettomat hyödykkeet	6		
Aineettomat oikeudet		14 115	4 022
Liikearvo		553 283	–
Muut pitkävaikutteiset menot		136 356	119 500
		703 754	123 522
Sijoitukset			
Kiinteistösjoitukset	7		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		1 986 635	1 929 264
Lainasaamiset konserniyrityksiltä		73 710	78 891
		2 060 345	2 008 155
Sijoitukset konserni- ja osakkuusyhtiöihin	11		
Konserniyritykset			
Osakkeet ja osuudet	10	897 100	1 480 606
Osakkuusyhtiöt			
Osakkeet ja osuudet	10	528 195	244 429
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset		20 006	–
		1 445 300	1 725 035
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	10	913 143	1 043 589
Rahoitusmarkkinavälineet		1 180 550	671 454
Kiinnelainasaamiset		234 635	305 434
Muut lainasaamiset	12	243 277	298 085
Talletukset		111 720	3 348
		2 683 325	2 321 910
Jälleenvakuutuslaitteita		2 859	4 438
		6 191 830	6 059 538
Saamiset			
Ensivakuutuslaitteita			
Vakuutuslaitteita		383 857	324 818
Jälleenvakuutuslaitteita		14 374	18 407
Muut saamiset		63 812	157 237
		462 043	500 463
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet	6		
Kalusto		126 848	90 966
Muut aineelliset hyödykkeet		14 539	11 182
		141 387	102 148
Rahat ja pankkisaamiset		83 566	62 854
		224 953	165 002
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		52 969	43 360
Muut siirtosaamiset		54 962	99 517
		107 931	142 877
		7 690 511	6 991 401

1 000 mk	Liite	31.12.1995	31.12.1994
VASTATTAVAA	13		
Oma pääoma	14		
Sidottu			
Osakepääoma	15	310 000	310 000
Vararahasto		2 177 892	2 177 892
Arvonkorotusrahasto		172 633	172 633
		2 660 525	2 660 525
Vapaa			
Varmuusrahasto		69 693	69 693
Käyttörahasto		350 948	339 348
Hallituksen käyttövarat		658	797
Edellisten tilikausien voitto		7 101	6 110
Tilikauden voitto		9 820	73 391
		438 220	489 339
		3 098 745	3 149 863
Varaukset			
Kertynyt poistoero		82 643	71 508
Luottotappiovaraus		7 000	9 000
		89 643	80 508
Vakuutustekninen vastuovelka	16		
Vakuutusmaksuvastuu		703 810	377 114
Jälleenvakuuttajien osuus		-9	-159
		703 801	376 955
Korvausvastuu		3 051 473	2 255 516
Jälleenvakuuttajien osuus		-38 918	-38 290
		3 012 554	2 217 226
Tasoitusmäärä		155 175	445 397
		3 871 530	3 039 578
Jälleenvakuutustallettevelat		2	-
Velat	18		
Jälleenvakuutustoiminnasta		6 617	13 053
Eläkelainat		309 077	332 341
Muut velat		72 173	158 723
		387 867	504 117
Saadut ennakot ja siirtovelat		242 724	217 334
		7 690 511	6 991 401

LIIEKPÄÄOMAVIRTALASKELMA

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Varojen lähteet				
Tulorahoitus				
Voitto/tappio ennen korkokuluja, satunnaiseriä, varauksia ja veroja	332 734	265 589	60 003	161 081
Satunnaiset tuotot ja kulut	-36 993	-	13 685	-
Oikaisuerät				
Vastuuvelan muutokset	65 015	1 328 676	831 951	-153 799
Sijoitusten arvonalennukset ja arvonorotukset	334 829	314 859	211 607	111 698
Poistot	257 051	186 160	155 054	83 167
	952 635	2 095 284	1 272 299	202 147
Pääomarahoitus				
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	51 558	-	-	-
Oman pääoman lisäys	4 522	579 810	-	580 000
	56 081	579 810	-	580 000
Varojen lähteet yhteensä	1 008 716	2 675 094	1 272 299	782 147
Varojen käyttö				
Voitonjako				
Vieraan pääoman korot	61 993	82 839	46 970	64 398
Verot	90 428	62 983	7 762	25 003
Osingot	60 664	58 868	60 800	36 000
Muu voitonjako	139	171	139	171
	213 224	204 862	115 671	125 572
Sijoitukset				
Sijoitusten lisäys	79 173	968 548	373 409	561 780
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäys	181 541	656 732	745 014	135
	260 714	1 625 281	1 118 423	561 914
Pääoman palautukset				
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	-	248 828	5 778	25 015
Vähemmistöosuuden vähennys	21 885	2 857	-	-
	21 885	251 685	-	-
Varojen käyttö yhteensä	495 823	2 081 828	1 239 872	712 501
Liikepääoman lisäys	512 893	593 267	32 427	69 646
Liikepääoman muutos				
Saamisten muutos	-45 218	240 831	-38 420	-37 113
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	141 681	93 204	20 712	35 307
Siirtosaamisten muutos	-91 168	172 372	-34 945	-7 098
	5 295	506 407	-52 653	-8 904
Jälleenvakuutuslaskelmojen muutos	760	28 661	-2	103
Velkojen muutos	497 005	-35 985	110 472	46 238
Siirtovelkojen muutos	9 833	94 184	-25 390	32 209
	507 598	86 860	85 080	78 550
Liikepääoman lisäys	512 893	593 267	32 427	69 646

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet Sampo-konsernissa

Säännökset ja määräykset sekä niiden muutosten huomiointi

Tilinpäätös on laadittu noudattaen uudistettua kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakia sekä vakuutustoimintaa valvovan viranomaisen, sosiaali- ja terveysministeriön antamia uusia määräyksiä ja ohjeita. Lisäksi on huomioitu arvopaperimarkkinain säännökset, valtionvarainministeriön päätös arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta sekä Helsingin Arvopaperipörssin säännöt ja suositukset. Kirjanpitolautakunta on myöntänyt vakuutusyhtiöille, joiden osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena, poikkeusluvan (16.10.1995 Nro 1358) vuosille 1995–96 valtiovarainministeriön päätöksessä tarkoitettujen tunnuslukujen ja muiden tietojen esittämiseen sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti.

Olenneisimmat muutokset aiemmin noudatettuun tilinpäätöskäytäntöön ovat:

- Tuloslaskelma on kaksiosainen. Se sisältää vakuutusteknisen ja muun kuin vakuutusteknisen laskelman.
- Aikaisemman lajiryhmäjaon asemasta käytetään vakuutusluokkaryhmiä.
- Tulevan jälleenvakuutuksen maksutulo ja jälleenvakuuttajien osuus maksutulosta esitetään bruttoperiaatteella. Niistä aikaisemmin vähennetyt palkkiot ja voitto-osuudet sisällytetään liikekuluihin.
- Liikemenot ja kaluston sekä aktivoitujen järjestelmien poistot kohdistetaan tuloslaskelman eriin toiminnoittain; korvauskuluihin maksetuihin korvauksiin korvaustoiminta, liikekuluihin vakuutusten hankinta, vakuutusten hoito ja hallinto, sijoitustoiminnan kuluihin sijoitustoiminta sekä muihin kuluihin muu toiminta. Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot sisällytetään vakuutusten hankintaan. Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot vähennetään liikekuluista erillisenä eränä. Liitetiedoissa kerrotaan myös ennen vuotta 1995 sovellettujen määräysten mukaiset liikekulut yhteismääränä.
- Käyttöomaisuusluonteisten kiinteistöjen ja arvopapereiden myyntivoitot ja -tappiot esitetään sijoitustoiminnan tuotoissa ja kuluissa, kun ne olivat aikaisemmin muissa tuotoissa ja kuluissa.
- Rakennusten suunnitelman mukaiset poistot sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin.

- Muut tuotot ja kulut on jaettu tavanomaisiin ja satunnaisiin.
- Konsernireservin tulotukset esitetään muissa tuotoissa ja liikearvon sekä konsernilikearvon suunnitelman mukaiset poistot muissa kuluissa.
- Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset jaetaan konsernitilinpäätöksessä toisaalta tilikauden tuloon ja omaan pääomaan sekä toisaalta laskennallisen verovelan muutokseen ja laskennalliseen verovelkaan.
- Tase-erien esitysjärjestys on muuttunut ja jako sijoitus- ja käyttöomaisuuteen poistettu. Tase-nimike sijoitukset sisältää entisen sijoitusomaisuuden sekä osia käyttö- ja rahoitusomaisuudesta.
- Vakuutustekninen vastuuvetä esitetään nettomääräisenä. Aikaisemmin jälleenvakuuttajien osuudet vakuutusmaksu- ja korvausvastuusta esitettiin taseen vastaavissa.
- Vakuutusmaksuvastuu vuosivakuutuksissa lasketaan 1/12- tai pro rata -säännöllä.
- Muiden kuin eläkemuotoisten korvausten korvausvastuun korkoutus on sallittua vain, jos vahinkoryhmän keskimääräisen selviämisaajan arvioidaan olevan vähintään neljä vuotta. Korkokanta, joka saa olla enintään 5 %, ei saa ylittää vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa.
- Korvausvastuu sisältää erillisenä eränä vahingon selvittelyvastuun, johon sisällytetään korvausvastuuperusteiden mukaisesti jo sattuneiden vahinkojen välittömät ja välilliset vahingon selvittelykulut.
- Tasoitusvastuuta ja liikennevakuutuksen saldovastuuta ei enää käsitellä erillisinä, vaan ne on yhdistetty tasoitusmääräksi.
- Taseen vastattavissa esitetään pakolliset varaukset.
- Konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiöt yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä.
- Rahoituslaskelma esitetään uusien määräysten mukaisen liikepääomavirtalaskelman muodossa.

Edellisen vuoden tilinpäätöksen luvut on muunnettu ryhmittelyltään vertailukelpoisiksi päättyneen tilikauden lukujen kanssa. Ainoastaan vapaaehtoisten varausten ja kertyneen poistoeron käsittely konsernitilinpäätöksessä on vaikuttanut vertailuvuoden tilikauden voittoon ja edellisten tilikausien voittoon. Edelliseen ja sitä aikaisempiin

vuosiin kohdistuvat, laskentaperiaatteiden muutoksesta johtuvat tulosvaikutteiset erät on kirjattu päättyneen tilikauden tuloslaskelmassa satunnais-eriin.

Konsernitilinpäätös

Sammon konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Vakuutusosakeyhtiö Sammon lisäksi kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja konsernirakenteen muutokset on esitetty toimintakertomuksessa.

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu emoyhtiön tilinpäätöseriaatteiden mukaisesti. Niistä kiinteistöistä, joista ei ole tehty suunnitelman mukaista poistoa kiinteistöyhtiön tilinpäätöksessä, on laskettu suunnitelmapoistot erikseen konsernitilinpäätökseen. Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu emoyhtiön tilinpäätöseriaatteita vastaavalla tavalla, koska myös niiden kotimaissa säännökset perustuvat EU:n kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskeviin direktiiveihin. Eroilla ei ole olennaista merkitystä.

Konsernitilinpäätös on laadittu emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelmänä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset sisäiset liiketapahtumat ja myyntivoitot sekä -tappiot, keskinäiset saamiset ja velat, voitonjako sekä osakeomistus.

Konserniyhtiöiden välillä tehtiin tilikauden aikana vakuutuslaskennan osan luovutus. Vakuutuslaskennan vastuuvetä katteena luovutetun omaisuuden siirtohinat käytettiin saamisissa kirjanpitoarvoa ja muussa omaisuudessa käypää arvoa. Sosiaali- ja terveysministeriön määräysten perusteella omaisuuden siirron yhteydessä syntyneitä myyntivoitoja ja -tappioita ei ole eliminoitu. Tällä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää. Tytäryhtiön kirjanpidossa osakkeiden hankinta-ajan kohtana olleet arvonorotukset on peruutettu hankintamenon eliminointia tehtäessä. Osa tytäryhtiöosakkeiden hankintamenon ja yhtiöiden hankintahetken oman pääoman erotuksesta on kohdistettu tytäryhtiöiden omaisuuserille, kiinteistöille ja osakkeille, niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa. Muu osa on esitetty taseessa konsernilikearvona.

Tytär- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätösluvut on muunnettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnista syntyneet valuuttakurssien muutoksista johtuvat muuntoerot on kirjattu sidottuun omaan pääomaan, koska kaikki ulkomaiset tytäryhtiöt ovat itse perustettuja.

Vähemmistöosuudet tytäryhtiöiden tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on esitetty erillisinä erinä tuloslaskelmassa ja taseessa.

Osakkuusyrietykset

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyrietyksinä yhtiöt, joissa konsernin osakeomistus ja ääniosuus on 20–50 %, lukuunottamatta Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampoa ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevaa.

Vakuutusyhtiölain mukaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavaa yhtiötä ei yhdistellä osakkuusyrietyksenä toisen vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Keskinäistä Vakuutusyhtiötä Kalevaa, jossa konsernin ääniosuus on 25 % ja omistus takuupääomasta 50 %, ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska takuupääoman omistajalla on oikeus ainoastaan takuupääomalle maksettavaan korkoon ja takuupääoman nimellisarvoon korotettuna viidenneksellä. Kummastakin yhtiöstä annetaan kuitenkin osakkuusyrietyksiä koskevat liitetiedot.

Osakkuusyrietyksien hankintamenolaskelmat on tehty käyttäen hankintahetkenä 31.12.1994. Itse perustettujen osakkuusyrietyksien konserniaktiivat ja -reservit on poistettu tai kirjattu tuotoksi vuoden 1995 tilinpäätöksessä. Ne näkyvät tuloslaskelmassa satunnaisena osuutena osakkuusyrietyksien voitoista/tappioista verojen jälkeen. Ennen vuotta 1995 ostettujen osakkuusyrietyksien konserniliikearvo poistetaan ja kohdistamaton konsernireservi kirjataan tuotoksi kolmessa vuodessa.

Konsernituloslaskelmassa on omana eräänä esitetty osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta huomioiden myös hankinnan yhteydessä syntyneistä konserniliikearvoista ja kohdistamattomista konsernireserveistä tehdyt poistot ja tuloutukset. Osakkuusyrietyksiltä saadut osingot on eliminoitu. Konsernitaseessa osakkuusyrietyksien osakkeiden hankintamenoa ja konsernin vapaata omaa pääomaa on oikaistu konsernin osuudella osakkuusyrietyksen perustamisen tai hankinnan jälkeen kertyneistä voitoista ja tappioista, saaduilla osingoilla sekä konserniliikearvon poistoilla ja konsernireservin tuloutuksilla.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Suomalaisten konserniyhtiöiden ulkomaanrahan määräiset saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset sekä velat on muutettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Muut sijoitukset on arvostettu hankintahetken valuuttakurssiin tai sitä alempana tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin.

Avoimena olevat ulkomaanrahan määräisten erien suojauksessa käytetyt johdannaiset on arvostettu tilinpäätöspäivän arvoon. Saamisten suojaukseen liittyvät voitot ja tappiot sekä sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten suojaukseen liittyvät tappiot on kirjattu tuotoiksi ja kuluiksi.

Vakuustointiin liittyvät valuuttakurssierot on kirjattu ao. tulojen ja menojen oikaisu-eriksi. Saamisten ja sijoitusten valuuttakurssierot sekä ne valuuttakurssierot, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan menon tai tulon oikaisuna, on esitetty sijoitustoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa muista sijoituksista. Edellisen tilinpäätöksen luvut on muutettu vertailukelpoiksi.

Omaisuu den arvostus ja jaksotus

Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu mm. vakuutusyhtiön toiminnan kannalta merkittäviä, itse tehtyjä pitkäaikaiseen käyttöön tarkoitettuja atk-järjestelmiä sekä vuokrahuoneistojen perusrakennuksia.

Kiinteistö on kirjattu taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon tai sitä alempana käypään arvoon. Joidenkin kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin sisältyy tehtyjä arvonorotuksia.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempana käypään arvoon. Ne on arvostettu keskihintaperiaatetta käyttäen. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet on esitetty hankintahinnassaan tai sitä alemmassa käyvässä arvossa, jos arvonalentumista on pidetty pysyvänä. Ne on arvostettu FIFO-periaatetta käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineisiin luetaan kuuluviksi joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinainstrumentit. Ne on kirjattu taseeseen pääsääntöisesti hankintamenuon määräisinä. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenuon välinen erotus on jaksotettu korkotuottoihin. Vastaerä on merkitty hankintamenuon lisäykseksi tai vähennykseksi. Joukkovelkakirjalainojen myyntivoitot ja -tappiot on esitetty sijoitustoi-

minnan tuotoissa ja kuluissa myyntivoitoissa ja -tappioissa. Edellisen tilinpäätöksen luvut on muutettu vertailukelpoiksi.

Saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset on kirjattu taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempana käypään arvoon.

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti ja käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon. Arvonorotusrahastoon sisältyy ainoastaan käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotuksia. Arvonalemmukset ja niiden palautukset kirjataan sijoitustoiminnan kuluihin ja tuottoihin. Palautuneet arvonalennukset tuloutetaan enintään alkuperäiseen hankintahintaan asti.

Poistot

Kuluvan omaisuuden hankintamenu on aktivoitu, ja se kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Sen mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta käyttäen seuraavia arvioituja taloudellisia käyttöaikoja.

Atk-laitteet, atk-ohjelmistot, autot	5 vuotta
Liikearvo, konserniliikearvo	5–10 ”
Muut pitkävaikutteiset menot	10 ”
Kalusto	10 ”
Asuin- ja liikerakennukset	30–60 ”
Teollisuus- ja varastorakennukset	40 ”
Rakennusten tekniset laitteet	15 ”

Mikäli kiinteistöihin on tehty oleellisia perusrakennuksia, taloudellinen käyttöaika on arvioitu uudestaan. Osassa asuin- ja liikerakennuksia poistoajoja on lyhennetty.

Sijoitusomaisuusluonteisten kiinteistöjen rakennuksille kohdistetuista tuloutetuista arvonorotuksista ja konserniaktiivoista tehdään vuosittain rakennusten keskimääräistä taloudellista käyttöaika vastaava suunnitelman mukainen poisto.

Kirjanpidossa tehtyjen, elinkeinotulon verotamisesta annetun lain mukaisten ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on esitetty omalla eräänä tuloslaskelmassa ja kertynyt erotus taseessa varauksissa. Omaisuus, josta tehdään poistoja, on esitetty taseessa suunnitelman mukaiseen menojäännöksen. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero on jaettu toisaalta tilikauden

tulokseen ja omaan pääomaan sekä toisaalta laskennallisen verovelan muutokseen ja laskennalliseen verovelkaan.

Tuloslaskelmassa suunnitelman mukaiset poistot on jaettu toiminnoille. Liitetiedoissa esitetään toimintokohtainen poistoerittely.

Omaisuuksien käyvät arvot

Kiinteistösijoitusten käyvät arvot määritetään vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämällä tavalla kukin kohde erikseen ottaen huomioon mm. sekä saatu tuotto että sijaintipaikkakunnan markkinahinta.

Konserniyritysten osakkeet on arvostettu substanssiarvoon.

Osakkuusyriyten osakkeet on arvostettu pääsääntöisesti seuraavasti:

- vakuutusyhtiöt substanssiarvoon
- muut osakkuusyhtiöt pääomaosuusmenetelmän mukaiseen arvoon.

Osakkeet ja rahoitusmarkkinavälineet, jotka on noteerattu virallisessa arvopaperipörsissä tai joilla on olemassa markkinat, on arvostettu tilinpäätöspäivän viimeiseen saatavilla olevaan jatkuvan kaupankäynnin mukaiseen kaupantekokurssiin tai sen puuttuessa ostokurssiin. Muiden osakkeiden käypänä arvona on pidetty todennäköistä luovutushintaa, mm. substanssiin pohjautuvaa arvoa ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona todennäköistä luovutushintaa.

Lainasaamiset ja jälleenvakuutusallite-saamiset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköisen arvoon.

Muut tuotot ja kulut

Muina tuottoina ja kuluina on käsitelty eriä, joilla on selvä yhteys konsernin varsinaiseen toimintaan, esimerkiksi palvelujen myynti ja niistä aiheutuvat toimintokohtaiset kulut. Tällaisia ovat mm. riskienhallinta- ja captive-toimintaan liittyvien palvelujen myynti.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisina tuottoina ja kuluina on esitetty eriä, joilla ei ole selvää yhteyttä yhtiön varsinaiseen toimintaan. Lisäksi niihin on kirjattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksesta johtuvat tulosvaikutteiset erät siltä osin, kun ne kohdistuvat aikaisempiin tilikausiin.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa on esitetty erikseen verot varsinaisesta toiminnasta ja satunnaisieristä. Tilikauden

verot on esitetty konserniyhtiöissä suoriteperustetta vastaavalla tavalla tilikaudelle kohdistettuina. Veroihin sisältyvät ulkomaisista arvopapereista saaduista tuotoista maksetut lähdeverot.

Saatuihin osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys on kirjattu osinkoihin sijoitustoiminnan tuottoihin. Osingot, takuupääoman korko ja yhtiöveron hyvitys kirjataan sille tilikaudelle, jona voitonjaosta on päätetty. Yhtiöveron hyvitystä ei kuitenkaan kirjata verovuodelta määrättävien tulo-verojen määrää suurempana, ellei ole todennäköistä, että käyttämättä jäävä hyvitys voidaan tulevien tilikausien tulo-verojen määrää laskettaessa käyttää hyväksi ottaen erityisesti huomioon välittömästi seuraavan tilikauden odotukset.

Tytär- ja osakkuusyhtiöiltä saatuihin osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys siirretään konsernituloslaskelmassa tilikauden välittömien verojen vähennykseksi.

Varaukset ja verovelan käsittely

Suomen kirjanpitoa ja verotusta koskevat säännökset sallivat eräiden tulos- ja verovaikutteisten varausten tekemisen. Niistä merkittävin on luottotappiovaraus. Vakuutusyhtiön luottotappiovarauksen yhteismäärä ei saa ylittää yhtä prosenttia vakuutusyhtiön muiden saamisten kuin vakuutusmaksusaamisten yhteismäärästä tai verovelvollisen toteennäyttämää sitä suurempaa todennäköistä luottotappion vaaraa.

Vapaaehtoisista varauksista ja kertyneestä poistoerosta samoin kuin rahastoiduista arvonkorotuksista ei ole vähennetty laskennallista verovelkaa. Toisaalta jos varaukset tuloutetaan tai rahastoituja arvonkorotuksia realisoidaan vain kulujen kattamiseksi, piilevä verovelka ei realisoitu. Tuloutetut arvonkorotukset ovat veronalaista tuloa. Verokanta on 25 % vuonna 1995.

Konsernitalinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tulososuuteen sekä laskennalliseen verovelkaan ja oman pääoman osuuteen. Niistä on vähennetty vähemmistöosuus.

Tunnuslukulaskennassa ei sijoitusten arvotuseroista ole vähennetty laskennallista verovelkaa, koska myyntivoittoja tehdään pääasiallisesti kulujen kattamiseen.

Vastuovelka

Rahastoivan ulkomaisen henkilälleenvakuutuksen vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt vakuutusten aktivoidut hankintamenot on laskettu yhtiön vastuuvélkaperusteiden mukaisesti sopimus

sopimukselta siten, että kussakin sopimuksessa yhtiön arvioidut vastaiset nettotuotot ylittävät aktivoitujen hankintamenojen määrän.

Muiden kuin eläkemutoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa on korkoutusta käytetty ainoastaan osassa Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrian ja St Internationalin ulkomaisen jälleenvakuutuksen korvausvastuuta, jota on korkoutettu 4 %:n korkokantaa käyttäen. Vahinkojen selviämisaajan painotettu keskimaturiteetti on 6 vuotta. Korkoutettu vastuuvélka on pääasiallisesti USD-määräistä ja se on katettu vastaavassa valuutassa olevalla omaisuudella. Omaisuuksien on turvaavasti arvioiden katsottu tuottavan yli käytetyn korkokannan.

Siltä osin, kun muussa kuin eläkemutoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa tilinpäätöksessä 1994 käytetty korkoutus on poistettu tilinpäätöksessä 1995, erittelyä ei ole esitetty liitetiedoissa. Korkoutuksen poistamisen vaikutus sisältyy tuloslaskelman satunnaisissa kuluissa esitettyyn korvausvastuun muutokseen.

Eläkejärjestelyt

Kotimaisten konserniyhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksilla.

Ennen vuotta 1982 Sammon palvelukseen tulleiden henkilöiden lisäeläketurva, joka hoidettiin eläkesäätiössä sen vuoden 1991 lopussa tapahtuneeseen purkuun asti, on järjestetty jo eläkkeellä olevien osalta vapaamuotoisella eläkevakuutuksella ja muiden osalta TEL-lisäeläkevakuutuksella. Myös Teollisuusvakuutus Oy:n, Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrian, Suomen Vakuutus Osakeyhtiön ja Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otsan henkilöstön lisäeläketurva on hoidettu vakuutusyhtiöissä.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa aikaisemmin esitetty konserniyhtiöiden varoista maksettavien eläkkeiden eläkevastuu on hoidettu vuoden 1995 aikana vakuutuksin.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vuosien 1995 ja 1994 tunnusluvut on laskettu sosiaali- ja terveysministeriön antaman ohjeen mukaan, joka on kirjanpitolautakunnan vakuutusyhtiöille myöntämän poikkeusluvan (16.10.1995 Nro 1358) mukainen.

Yleiset:

Liikevaihto

vakuutusmaksutuotot ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan tuotot + muut tuotot + myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonkorotukset

Liikevoitto

vakuutusmaksutuotot – korvauskulut – liikekulut + sijoitustoiminnan tuotot – sijoitustoiminnan kulut + muut tuotot – muut kulut ± osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista

Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja
liikevoitto ± tasoitusmäärän muutos + sijoitusten arvonkorotukset – sijoitusten arvonkorotusten oikaisut

Voitto ennen varauksia ja veroja

voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + satunnaiset tuotot – satunnaiset kulut

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin)

(voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + arvonkorotusrahastoon kirjattu arvonkorotus – arvonkorotusrahastoon kirjatun arvonkorotuksen peruutus ± sijoitusten arvostuserojen muutos – verot) $\times 100\%$
k.a. (oma pääoma + vähemmistöosuus + sijoitusten arvostuserot)

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)

(voitto ennen tasoitusmäärän muutosta, satunnaiseriä, varauksia ja veroja + vieraan pääoman korot ja kulut + arvonkorotusrahastoon kirjattu arvonkorotus – arvonkorotusrahastoon kirjatun arvonkorotuksen peruutus ± sijoitusten arvostuserojen muutos) $\times 100\%$
k.a. (taseen loppusumma + sijoitusten arvostuserot)

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin)

(oma pääoma + vähemmistöosuus + sijoitusten arvostuserot) / taseen loppusumma + sijoitusten arvostuserot

k.a. = tilikauden alun ja lopun keskiarvo

Vakuutusalan:

Kokonaisvakuutusmaksutulo

vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta ja luottotappiota

Vahinkosuhte

korvauskulut / vakuutusmaksutuotot $\times 100\%$

Liikekulusuhde

liikekulut / vakuutusmaksutuotot $\times 100\%$

Yhdistetty kulusuhde

vahinkosuhte + liikekulusuhde

Toimintapääoma

oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen + sijoitusten arvostuserot – aineettomat hyödykkeet – aktivoidut vakuutusten hankintamenot ± muut asetuksella säädetyt erät

Vakavaraisuuspääoma

toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuuspääoma % vastuuvasta

vakavaraisuuspääoma / vakuutusmaksuvastuu + korvausvastuu $\times 100\%$

Vastuunkantokyky prosentteina

vakavaraisuuspääoma / vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta $\times 100\%$

Osakekohtaiset:

Osakekohtainen tulos

(voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja – verot) / osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma / osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilikauden päättyessä

Osakekohtainen substanssi

(oma pääoma ± sijoitusten arvostuserot) / osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilikauden päättyessä

Osakekohtainen osinko

tilikaudelta jaettu osinko / osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden päättyessä

Osinko tuloksesta prosentteina

tilikaudelta jaettu osinko / tulos kuten osoittaja osakekohtaisessa tuloksessa $\times 100\%$

Efektiiivinen osinkotuotto

osakekohtainen osinko / osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi $\times 100\%$

Hinta/voitto -suhde

osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi / osakekohtainen tulos

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden päättyessä $\times$ tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Osakkeiden suhteellinen pörssivaihto

pörssin kautta vaihdettujen osakkeiden lukumäärä / osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Sampo-konsernin tunnusluvut

		1991	1992	1993	1994	1994 ^{*)}	1995
Yleiset							
Liikevaihto	Mmk	3 472,2	3 115,9	5 507,9	5 570,0	5 881,5	5 896,3
Liikevoitto	Mmk	-371,3	-480,3	320,7	301,4	175,7	318,8
liikevaihdosta	%	-10,7	-15,4	5,8	5,4	3,0	5,4
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	Mmk	-244,3	-58,9	370,2	176,5	182,7	270,7
liikevaihdosta	%	-7,0	-1,9	6,7	3,2	3,1	4,6
Voitto ennen varauksia ja veroja	Mmk	-229,4	-107,7	369,1	182,7	182,7	233,7
liikevaihdosta	%	-6,6	-3,5	6,7	3,3	3,1	4,0
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin	%	-12,0	-10,1	34,8	5,5	6,8	-3,2
Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin ^{**)}	%	-	-	-	-	3,2	-0,5
Omavaraisuusaste käyvin arvoin	%	30,5	27,8	30,8	32,7	34,0	33,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		2 351	2 225	2 642	2 966	2 966	3 023

Vakuutustoiminnan

Kokonaisvakuutusmaksutulo	Mmk	2 657,0	2 313,7	3 694,9	3 986,3	4 149,6	4 219,1
Vahinkosuhte	%	101,7	104,7	103,1	83,7	91,4	89,1
Liikekulusuhde	%	24,0	25,6	21,4	25,5	20,8	20,0
Yhdistetty kulusuhde	%	125,7	130,3	124,6	109,1	112,2	109,1
Toimintapääoma ^{**)}	Mmk	-	-	-	-	5 512,3	5 206,3
Tasoituspääoma	Mmk	691,8	697,1	1 355,7	1 492,9	1 492,9	1 110,2
Vakavaraisuuspääoma ^{**)}	Mmk	-	-	-	-	7 071,2	6 318,8
vastuovelasta ^{**)}	%	-	-	-	-	83,5	71,3
Vastuunkantokyky	%	134,7	140,0	205,5	212,3	198,2	170,2

Sampo-konsernin tunnusluvut

		1991	1992	1993	1994	1994 ^{*)}	1995
Osakekohtaiset							
Osakekohtainen tulos	mk	-29,6	-8,8	25,5	9,3	9,5	11,8
Osakekohtainen oma pääoma	mk	213,6	223,1	197,0	220,1	216,6	222,1
Osakekohtainen substanssi	mk	312,9	285,0	393,3	410,0	411,6	392,1
Osakekohtainen osinko	mk	0,0	0,0	4,0	4,0	4,0	5,0 ^{***)}
Osinko/tulos	%	0,0	0,0	10,3	43,3	43,8	42,3 ^{***)}
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	1,4	1,9	1,9	2,2 ^{***)}
Hinta/voitto -suhde (PE-luku)		-5,1	-12,6	11,5	23,3	22,7	19,7
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	9 000	9 000	13 700	14 637	14 637	15 200
Osakkeiden antioikaistu lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	9 000	9 000	13 700	15 200	15 200	15 200
Osakkeiden nimellisarvo	mk	20	20	20	20	20	20
Osakkeiden markkina-arvo	Mmk	1 368	990	4 028	3 268	3 268	3 542
A-sarja:							
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	8 940	8 940	13 640	15 140	15 140	15 140
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	8 940	8 940	13 640	14 577	14 577	15 140
Painotettu keskimääräinen kaupantekokurssi	mk	338	114	238	283	283	227
Antioikaistu ylin kurssi	mk	370	185	305	400	400	274
Antioikaistu alin kurssi	mk	145	40	105	203	203	165
Antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	mk	152	110	294	215	215	233
Osakkeen pörssivaihto tilikaudella	1 000 kpl	265	135	995	2 817	2 817	1 948
Osakkeen suhteellinen pörssivaihto	%	2,9	1,5	7,3	19,3	19,3	12,9
B-sarja:							
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	60	60	60	60	60	60
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	60	60	60	60	60	60

*) Vuoden 1994 luvut on laskettu uusien laskentaperiaatteiden mukaisina. Muutokset laskentaperiaatteissa on esitetty sivuilla 27–29. Vuosien 1991–1993 virallisten tilinpäätöksiensä mukaisia lukuja ei ole oikaistu.

**) Tunnuslukuja ei ole aiemman laskentakäytännön mukaan laskettu.

***) Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

ERITTELYT

1 VAKUUTUSMAKSUTULO

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Ensivakuutus	3 739 537	3 370 472	1 085 335	1 021 298
Jälleenvakuutus				
Henkijälleenvakuutus	100 855	294 184	260	413
Vahinkojälleenvakuutus	378 681	484 972	12 675	29 924
	479 536	779 156	12 935	30 338
Kokonaisvakuutusmaksutulo	4 219 073	4 149 627	1 098 270	1 051 636
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	-36 035	-34 675	-14 414	-13 937
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	4 183 038	4 114 953	1 083 857	1 037 699
VAKUUTUSMAKSUVERO JA MUUT VAKUUTUSMAKSUIHIN SISÄLTyneet SIIRTOTULOT				
Vakuutusmaksuvero	525 604	492 022	210 719	206 343
Palosuojelumaksu	12 614	11 774	2 896	3 097
Liikenneturvallisuusmaksu	8 623	5 033	4 618	2 761
Työturvallisuusmaksu	16 300	15 244	336	780
Tapaturmavakuutuslain 58 §:ssä säädetty maksu	4 977	7 479	99	368
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	123 209	113 177	32 771	29 500
Yhteensä	691 327	644 729	251 441	242 848
Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen liitännäisenä on kerätty seuraavat vakuutusmaksut, jotka on tilitetty edelleen Työttömyyskassojen Keskuskassalle ja Työntekijäin Ryhmähenkivakuutuspoolille.				
Työttömyysvakuutus	5 861 163	5 629 517	47 262	61 749
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	78 608	79 856	1 402	1 561

2 VAHINKOVAKUUTUKSEN VAKUUTUSLUOKKARYHMÄKOHTAINEN TULOS

Sarakkeet:

1 = Kokonaisvakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	4 = Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia
2 = Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	5 = Jälleenvakuuttajien osuus
3 = Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	6 = Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta
	7 = Yhdistetty kulusuhde

1 000 mk	1	2	3	4	5	6	7
KONSERNI							
Ensivakuutus							
Lakisääteinen tapaturma							
1995	837 976	828 443	-883 420	-68 187	-350	-123 514	114,9
1994	739 006	768 176	-777 171	-63 832	-1 143	-73 969	
Muu tapaturma ja sairaus							
1995	228 515	228 332	-167 567	-67 823	-2 563	-9 621	104,3
1994	185 662	198 448	-132 058	-61 309	-2 723	2 358	
Moottoriajoneuvonvastuu							
1995	520 231	495 840	-575 533	-116 810	-458	-196 961	139,8
1994	462 507	465 605	-578 513	-112 073	-131	-225 112	
Maa-ajoneuvot							
1995	496 904	493 441	-379 010	-109 628	-1 145	3 657	98,9
1994	463 019	472 083	-366 148	-103 672	-941	1 322	
Meri- ja lentoalukset sekä raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus							
1995	263 705	265 749	-162 574	-33 073	-20 401	49 700	74,5
1994	246 866	251 558	-255 432	-32 434	41 738	5 431	
Palo- ja muu omaisuusvahinko							
1995	938 180	941 994	-759 804	-221 065	-2 835	-41 709	105,1
1994	874 422	892 329	-573 006	-194 529	-92 530	32 264	
Vastuu							
1995	184 115	181 027	-174 248	-25 938	-27 573	-46 732	131,0
1994	151 353	161 900	-126 648	-23 964	-16 204	-4 916	
Luotto ja takaus							
1995	39 653	42 136	-10 714	-7 486	-11 462	12 474	43,4
1994	45 101	45 482	-48 525	-4 122	-11 305	-18 471	
Oikeusturva							
1995	58 185	51 535	-40 872	-10 341	-	322	99,4
1994	49 588	53 304	-62 535	-8 486	-	-17 717	
Muut							
1995	172 073	169 989	-83 902	-30 991	-43 201	11 894	74,5
1994	152 949	148 439	-65 295	-31 108	-51 827	210	
Ensivakuutus yhteensä							
1995	3 739 537	3 698 485	-3 237 644	-691 343	-109 989	-340 491	110,2
1994	3 370 472	3 457 324	-2 985 331	-635 528	-135 065	-298 600	
Jälleenvakuutus							
1995	479 536	519 414	-305 732	-137 016	-73 731	2 936	99,8
1994	779 156	692 140	-495 210	-214 188	-115 723	-132 981	
Yhteensä							
1995	4 219 073	4 217 898	-3 543 376	-828 359	-183 720	-337 555	109,1
1994	4 149 627	4 149 464	-3 480 541	-849 716	-250 788	-431 581	112,2
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta							
1995		-337 555					
1994		-431 581					
Tasoitusmäärän muutos							
1995		-44 916					
1994		25 639					
Vakuutustekninen kate							
1995		-382 471					
1994		-405 942					

1 000 mk	1	2	3	4	5	6
EMOYHTIÖ						
Ensivakuutus						
Lakisääteinen tapaturma						
1995	24 914	23 909	-38 190	-6 000	-28	-20 309
1994	44 719	42 569	-55 678	-5 004	-45	-18 158
Muu tapaturma ja sairaus						
1995	89 818	88 202	-63 961	-38 381	-976	-15 115
1994	85 492	90 687	-62 971	-35 528	-1 582	-9 394
Moottoriajoneuvonvastuu						
1995	304 677	280 034	-309 993	-71 964	-244	-102 166
1994	269 366	263 093	-353 954	-66 815	0	-157 675
Maa-ajoneuvot						
1995	283 966	272 173	-203 481	-75 182	-609	-7 099
1994	262 059	267 229	-193 652	-69 960	-575	3 042
Meri- ja lentoalukset sekä raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus						
1995	23 670	23 262	-16 839	-4 946	-583	894
1994	23 206	23 362	-14 964	-4 848	-579	2 970
Palo- ja muu omaisuusvahinko						
1995	16 954	311 931	-200 713	-97 406	2 862	16 674
1994	301 888	310 308	-189 004	-94 451	-21 606	5 247
Vastuu						
1995	4 518	4 262	-11 418	-1 203	0	-8 359
1994	-3 500	-1 809	2 971	-839	-6 078	-5 755
Luotto ja takaus						
1995	6 108	7 775	-8 457	-647	842	-487
1994	8 664	9 946	-43 635	-1 553	1 772	-33 470
Oikeusturva						
1995	30 245	25 807	-20 718	-5 635	0	-546
1994	28 927	31 257	-41 852	-4 427	0	-15 022
Muut						
1995	465	476	261	-88	0	649
1994	478	621	-395	-84	107	248
Ensivakuutus yhteensä						
1995	1 085 335	1 037 830	-873 509	-301 452	1 265	-135 866
1994	1 021 298	1 037 261	-953 133	-283 510	-28 585	-227 967
Jälleenvakuutus						
1995	12 935	17 201	-27 574	-858	-3 526	-14 757
1994	30 338	42 981	-82 788	-7 813	-4 939	-52 559
Yhteensä						
1995	1 098 270	1 055 031	-901 083	-302 310	-2 261	-150 622
1994	1 051 636	1 080 243	-1 035 922	-291 323	-33 524	-280 526
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta						
1995		-150 622				
1994		-280 526				
Tasoitusmäärän muutos						
1995		5 309				
1994		80 381				
Vakuutustekninen kate						
1995		-145 313				
1994		-200 145				

3 LIIKEKULUT

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Vakuutusten hankintakulut	365 390	401 662	135 424	134 725
Vakuutusten hoitokulut	272 191	257 188	92 145	84 793
Hallintokulut	190 778	190 866	74 741	71 805
Jälleenvakuuttajien palkkiot	-87 246	-113 693	-1 053	-1 631
	741 112	736 023	301 257	289 692

Vakuutusmaksuvastuun muutokseen sisältyvä vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	-7 521	20 037	-	-
Ennen vuotta 1995 voimassa olleen laskentakäytännön mukaiset liikekulut	885 128	883 556	350 696	350 571

VAKUUTUSTEN HANKINTAKULUIHIN SISÄLTYVÄT PALKKIOT

Ensivakuutuksen palkkiot				
Palkkiot	29 270	25 299	13 945	12 986
Henkilösivukulut	1 609	3 123	970	1 832
	30 879	28 422	14 915	14 818
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	110 710	163 283	843	7 813

HENKILÖSTÖKULUT

Hallitusevoston, hallitusten ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot ^{*)}	9 285	8 681	2 540	2 243
Muut palkat ja palkkiot	482 257	426 792	241 174	218 643
Luontoisetujen raha-arvo	19 156	15 636	9 239	7 889
Eläkekulut	89 000	89 388	47 334	46 845
Muut henkilösivukulut	70 425	68 085	35 432	36 241
	670 124	608 581	335 721	311 862

*) Johdon osapalkkioita on maksettu konsernissa 320 000 mk ja emoyhtiössä 200 000 mk.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäsi on sovittu 60 vuotta ja muiden toimitusjohtajien ja johtajien 60 – 65 vuotta.

Henkilökunta keskimäärin	3 023	2 966	1 602	1 563
--------------------------	--------------	-------	--------------	-------

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Toimintokohtaiset				
Maksetut korvaukset	32 446	26 976	17 015	14 991
Liikekulut	75 907	63 731	44 372	39 112
Sijoitustoiminnan kulut	3 260	5 109	2 681	2 360
Muut kulut	633	1 762	-	-
	112 246	97 578	64 067	56 463
Rakennukset	74 950	47 810	29 510	26 704
Liikearvo	4 439	-	61 476	-
Konserniliikearvo	65 416	40 773	-	-
	257 051	186 161	155 054	83 167

4 SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
SJOITUSTOIMINNAN TUOTOT				
Tuotot sijoituksista konserniyrityksiin				
Osinkotuotot	–	–	135 200	91 467
Tuotot sijoituksista osakkuusyhtiöihin				
Osinkotuotot	2 841	13 307	4 104	7 640
Korkotuotot	3 900	2	780	–
Muut tuotot	29 584	19 660	–	–
	36 326	32 969	4 884	7 640
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osinkotuotot	–	11	–	11
Korkotuotot konserniyrityksiltä	–	–	7 823	7 952
Muut tuotot konserniyrityksiltä	–	–	13 439	163
Muut tuotot muilta kuin konserniyrityksiltä	220 678	228 147	100 229	104 506
	220 678	228 158	121 491	112 632
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	134 867	60 549	30 868	16 397
Korkotuotot konserniyrityksiltä	–	–	3 839	4 285
Muut korkotuotot	469 307	432 615	120 868	140 743
Muut tuotot konserniyrityksiltä	–	–	2 064	0
Muut tuotot muilta kuin konserniyrityksiltä	69 652	36 893	22 696	14 018
	673 826	530 057	180 335	175 443
Yhteensä	930 830	791 184	441 910	387 182
Palautuneet arvonalennukset	7 958	51 981	3 849	49 229
Myyntivoitot	698 861	854 225	218 740	298 113
Yhteensä	1 637 649	1 697 390	664 499	734 524
SJOITUSTOIMINNAN KULUT				
Kulut kiinteistösijoituksista	–138 407	–139 196	–80 723	–80 940
Kulut muista sijoituksista	–241 616	–404 036	–66 428	–103 216
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut konserniyrityksille	–	–	–15 628	–15 026
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut muille kuin konserniyrityksille	–61 993	–82 839	–31 343	–49 372
Yhteensä	–442 017	–626 072	–194 122	–248 554
Arvonalennukset ja poistot				
Arvonalennukset	–339 669	–348 205	–215 456	–160 927
Rakennusten suunnitelmapoistot	–74 950	–70 620	–29 510	–26 704
	–414 619	–418 825	–244 966	–187 632
Myyntitappiot	–70 117	–8 880	–8 351	–3 430
Yhteensä	–926 753	–1 053 777	–447 439	–439 615

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	710 896	643 613	–	–
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	–3 118	–18 635	–	–
SIOJITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO TULOSLASKELMASSA	707 778	624 978	217 060	294 909
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	27 959	15 757	4 858	27 880
Kiinteistösjoitusten kuluihin sisältyvä kiinteistövero	9 600	9 460	3 027	2 864
Muihin tuottoihin ja kuluihin muista sijoituksista sisältyvät				
Valuuttakurssivoitot	64 454	35 571	22 607	13 456
Valuuttakurssitappiot	184 327	326 063	55 236	78 354

5 KONSERNIN VEROT, KERTYNEET VEROYLIJÄÄMÄT JA KÄYTTÄMÄTÖN HYVITYS

1 000 mk	Verot		Kertyneet veroylijäämät		Käyttämätön hyvitys	
	1995	1994	1995	1994	1995	1994
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	7 762	25 003	5 936	26 431	49 000	–
Teollisuusvakuutus Oy	39 107	33 965	39 725	26 002	1 493	85
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	28 505	12 201	19 138	3 699	–	–
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	17 096	14 716	–	–	–	–
Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	1 435	5 080	1 341	1 655	–	–
Muut	215	586	176	155	3 048	–
Konserniyhtiöt yhteensä	94 120	91 552	66 315	57 941	53 541	85
Yhtiöveron hyvitys tytär- ja osakkuusyrityksosingoista	–3 693	–28 569	–	–	–	–
Laskennallisen verovelan muutos	3 508	4 032	–	–	–	–
Tuloslaskelman verot	93 936	67 015	–	–	–	–

6 AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 1995

1 000 mk	Aineettomat oikeudet ja pitkä- vaikutteiset menot	Liikearvo	Kalusto	Yhteensä
KONSERNI				
Hankintameno 1.1.	521 475	496 434	527 827	1 545 736
Hankinnat	63 135	61 787	58 039	182 961
Myyntit ja romutukset	–	–	–3 068	–3 068
Hankintameno 31.12.	584 610	558 222	582 798	1 725 630
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	–288 746	–44 709	–359 133	–692 588
Suunnitelmapoistot	–60 551	–71 855	–51 267	–183 673
Myyntit ja romutukset	–	–	775	775
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	–349 297	–116 564	–409 626	–875 487
Hankintameno suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	235 313	441 658	173 172	850 142
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	37 336	–	–21 347	15 989
Suunnitelman ylittävät/alittavat poistot	–1 183	3 171	10 583	12 570
Myyntit	–	–	–478	–478
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	36 153	3 171	–11 243	28 081
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	199 160	438 487	184 415	822 061
EMOYHTIÖ				
Hankintameno 1.1.	351 309	–	403 528	754 837
Hankinnat	44 731	–	44 030	88 761
Myyntit ja romutukset	–	–	–1 782	–1 782
Fuusion osuus	32 804	614 759	41 605	689 169
Hankintameno 31.12.	428 845	614 759	487 381	1 530 986
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	–227 787	–	–312 562	–540 349
Suunnitelmapoistot	–29 572	–61 476	–34 495	–125 543
Myyntit ja romutukset	–	–	504	504
Fuusion osuus	–21 015	–	–13 981	–34 996
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	–278 375	–61 476	–360 534	–700 384
Hankintameno suunnitelmapoistojen jälkeen 31.12.	150 470	553 283	126 848	830 601
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	36 803	–	–26 100	10 704
Suunnitelman ylittävät/alittavat poistot	–1 814	–	9 312	7 498
Myyntit	–	–	–595	–595
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	34 989	–	–17 383	17 606
Menojäännös kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	115 481	553 283	144 231	812 995

7 SIIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO

1 000 mk	Jäljellä oleva hankintameno	1995 Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	1994 Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo
KONSERNI						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	2 251 667	2 850 620	3 527 600	2 263 829	2 866 625	3 486 343
Kiinteistöosakkeet	749 358	749 358	808 475	668 128	668 128	719 681
Osakkuusyritykset						
Osakkeet ja osuudet	760 158	760 158	906 852	755 019	755 019	826 209
Rahoitusmarkkinavälineet	100 000	100 000	100 995	–	–	–
Lainasaamiset	6	6	6	18	18	18
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	2 533 928	2 533 928	4 101 924	2 906 720	2 906 720	5 147 188
Rahoitusmarkkinavälineet	3 219 063	3 222 959	3 322 305	3 123 280	3 132 964	3 084 137
Kiinnelainasaamiset	329 879	329 879	329 879	433 054	433 054	433 054
Muut lainasaamiset	491 967	491 967	491 967	635 428	635 428	635 428
Talletukset	771 478	771 478	771 478	673 584	673 584	673 584
Jälleenvakuutustalletesaamiset	316 309	316 309	349 119	383 813	383 813	414 928
	11 523 814	12 126 663	14 710 601	11 842 874	12 455 354	15 420 570
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (±)				–4 516		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		345 412			355 043	
Muita arvonkorotuksia		257 437			257 437	
		602 849			612 480	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			2 583 938			2 965 216

1 000 mk	Jäljellä oleva hankintameno	1995 Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	1994 Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo
EMOYHTIÖ						
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	580 031	1 096 451	1 204 430	561 565	1 084 266	1 191 430
Konserniyhtiöosakkeet	203 713	203 713	376 841	213 713	213 713	390 390
Muut kiinteistöosakkeet	686 472	686 472	728 132	631 285	631 285	675 509
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	73 710	73 710	73 710	78 891	78 891	78 891
Konserniyritykset						
Osakkeet ja osuudet	897 100	897 100	3 448 197	1 480 606	1 480 606	3 538 069
Osakkuusyrietykset						
Osakkeet ja osuudet	528 195	528 195	528 866	244 429	244 429	255 699
Rahoitusmarkkinavälineet	20 000	20 000	20 199	–	–	–
Lainasaamiset	6	6	6	–	–	–
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	913 143	913 143	1 005 265	1 043 589	1 043 589	1 298 807
Rahoitusmarkkinavälineet	1 180 550	1 180 550	1 196 586	671 454	671 454	678 599
Kiinnelainasaamiset	234 635	234 635	234 635	305 434	305 434	305 434
Muut lainasaamiset	243 277	243 277	243 277	298 085	298 085	298 085
Talletukset	111 720	111 720	111 720	3 348	3 348	3 348
Jälleenvakuutustalletesaamiset	2 859	2 859	2 859	4 438	4 438	4 438
	5 675 409	6 191 830	9 174 722	5 536 836	6 059 538	8 718 699
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta (±)	-9 651			2 170		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		343 788			350 069	
Muita arvonkorotuksia		172 633			172 633	
		516 420			522 701	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			2 982 893			2 659 16

8 KIINTEISTÖSIJOITUSTEN MUUTOKSET

1 000 mk	1995		1994	
	Rakennukset	Maa- ja vesialueet sekä kiinteistö-osakkeet	Rakennukset	Maa- ja vesialueet sekä kiinteistö-osakkeet
KONSERNI				
Hankintameno 1.1.	2 556 227	1 267 912	2 488 178	1 254 643
Lisäykset	103 956	130 070	83 822	18 058
Vähennykset	-6 112	-15 274	-133	-4 790
Hankintameno 31.12.	2 654 070	1 382 708	2 571 867	1 267 912
Arvonkorotukset 1.1.	417 998	224 349	417 998	226 349
Konsernin rakennemuutos	3 655	595	-	-
Vähennykset	-	-1 200	-	-2 000
Arvonkorotukset 31.12.	421 653	223 744	417 998	224 349
Kertyneet suunnitelmapoistot/arvonlennukset 1.1.	-715 961	-227 469	-573 261	-215 444
Konsernin rakennemuutos	-8 696	-	-	-
Suunnitelmapoistot/arvonlennukset ja palautuneet arvonalennukset	-97 204	-36 392	-146 643	-12 025
Vähennykset	-	3 525	-	-
Kertyneet suunnitelmapoistot/arvonlennukset 31.12.	-821 862	-260 336	-719 904	-227 469
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen/arvonlennusten jälkeen 31.12.	2 253 862	1 346 116	2 269 962	1 264 792
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	124 554	-	118 519	-
Konsernin rakennemuutos	6 763	-	-	-
Suunnitelman ylittävät/alittavat poistot	-373	-	6 150	-
Myynnit	4 233	-	-	-
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	135 176	-	124 669	-
Rakennusten arvo kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	2 118 685	-	2 145 293	-

1 000 mk	Rakennukset	1995 Maa- ja vesialueet sekä kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset konserni- yrittäjästä	Rakennukset	1994 Maa- ja vesialueet sekä kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset konserni- yrittäjästä
EMOYHTIÖ						
Hankintameno 1.1	791 810	1 105 230	78 891	768 360	1 100 388	78 376
Lisäykset	40 079	85 370		23 450	8 873	4 000
Vähennykset	–	–	–5 181	–	–4 030	–3 485
Fuusion osuus	457	1 067	–	–	–	–
Hankintameno 31.12.	832 346	1 191 666	73 710	791 810	1 105 230	78 891
Arvonkorotukset 1.1. = 31.12.	344 500	192 900	–	344 500	192 900	–
Kertyneet suunnitelmapoistot/arvonlennukset 1.1.	–267 676	–237 500	–	–240 971	–234 000	–
Suunnitelmapoistot/arvonlennukset ja palautuneet arvonalennukset	–29 510	–40 000	–	–26 704	–3 500	–
Fuusion osuus	–91	–	–	–	–	–
Kertyneet suunnitelmapoistot/arvonlennukset 31.12.	–297 278	–277 500	–	–267 676	–237 500	–
Kirjanpitoarvo suunnitelmapoistojen/arvon- alennusten jälkeen 31.12.	879 569	1 107 066	73 710	868 634	1 060 630	78 891
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	60 805			62 126		
Suunnitelman ylittävät/alittavat poistot	4 233			1 322		
Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	65 037			60 805		
Rakennusten arvo kokonaispoistojen jälkeen 31.12.	814 532			807 829		

OMASSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT KIINTEISTÖT JA KIINTEISTÖOSAKKEET

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Jäljellä oleva hankintameno	565 400	567 647	185 139	186 557
Kirjanpitoarvo	749 540	752 514	353 144	355 212
Käypä arvo	945 212	950 307	414 713	424 032

KONSERNIIN KUULUVAT KIINTEISTÖYHTIÖT

Lukumäärä	61	61
Tilikauden voitto/tappio yhteensä	–10 308	–82 615

9 KONSERNIN OSAKKEET JA OSUDET

Konserniyritykset

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Valuutta	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk
Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd	800	80,00	80,00		80	80
Oy Haveri Ab	20	100,00	100,00		2	9
Oy Imico Insurance Systems Ab	200	100,00	100,00		200	1 002
Lakewood Insurance Company Ltd	11 250 000	100,00	100,00	GBP	11 250	15 962
Lakewood Insurance Investments Ltd	249 538	100,00	100,00	GBP	250	1 682
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	900 000	100,00	100,00		90 000	120 503
Jälleenvakuutusosakeyhtiöt Patria	50 000	100,00	100,00		50 000	83 760
Riskienhallinta Oy	400	100,00	100,00		4 000	4 000
Sampo Holdings (UK) LTD	10 000	100,00	100,00	GBP	100	163 278
Sampo Kindlustuse SA	1 200	100,00	100,00	EEK	12 000	5 719
Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	150 000	100,00	100,00		15 000	69 240
Teollisuusvakuutus Oy	500 000	100,00	100,00		50 000	249 850
Teva Holding B.V.	24 000	100,00	100,00	NLG	24 000	60 020
Vakuutusosakeyhtiö ST International	9 000 000	100,00	100,00		45 000	101 438
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	500 000	100,00	100,00		50 000	299 900
Konserniyritykset yhteensä						1 176 443

Konsernin osakkuusyhtiöt

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Valuutta	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Konsernin/yhtiön tilikauden voitto/tappio	Konsernin/yhtiön oma pääoma
Autovahinkokeskus Oy	2 559	35,54	35,54		6 398	6 582	142	18 520
Devoco Oy	7 020	27,00	27,00		7 020	6 937	31	25 692
Finanssi-Sampo Oy	500 000	50,00	50,00		40 000	82 717	177	166 763
Hansa Industrial Holding B.V.	24 000	40,00	40,00	NLG	24 000	45 957	-1 468	15 546
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	12 500	25,00	25,00		12 500	62 628	74 306	258 510
Huoneistokeskus Oy	120	30,00	30,00		960	4 765	481	45 169
Kansalliset Liikekiinteistöt Oy	291	34,73	34,73		291 000	290 727	-2 419	836 747
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva ¹⁾	15 000	30,00	15,00		15 000	25 639	16 006	109 920
PCA Corporate Finance Oy	372	27,11	27,11		372	786	-684	1 316
Rahoitusosakeyhtiö Finnovator	24 000	21,05	21,05		240	622	-20	2 957
Rakennus Oy Leo Heinänen	384	20,00	20,00		384	1 648	89	7 345
Suomen Oikeuspalvelu Oy ²⁾	3 400	20,00	20,00		340	555	203	2 607
Suomen Vahinkotarkastus Oy	3 334	33,34	33,34		3 334	1 581	-3 644	4 742
Unsa Oy ³⁾	2 267 831	39,91	39,91		226 783	214 402	-17 969	537 214
Vahinkopalvelu Oy	360	20,00	20,00		108	522	973	2 612
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	1 409	46,97	33,56		14 090	14 090	-833	29 721
Osakkuusyhtiöt yhteensä						760 158		

1) Osuus takuupääomasta

2) Tilikausi 1.6.94–31.5.95

3) Tilikausi 1.7.94–31.12.95

Muut osakkeet ja osuudet *)**Pörssiosakkeet**

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Käypä arvo 1 000 mk
Pankit ja rahoitus						
Merita Oy	17 528 099	2,11	2,17	175 281	192 714	192 714
Muut palvelut						
Espoon Sähkö Oy	280 000	1,78	1,78	560	15 785	17 640
Finnair Oy	2 820 697	3,46	3,46	14 103	63 172	91 673
Finnlines Oy	1 150 000	6,00	6,00	11 500	22 029	81 650
Kesko Oy	760 000	0,84	0,00	7 600	32 074	41 116
Länsivoima Oy	213 480	3,27	3,27	2 135	26 809	30 528
Oy Stockmann Ab	582 500	4,04	5,00	11 650	59 535	141 258
Tamro Oy	5 648 520	6,41	6,41	56 485	101 934	107 887
Metalliteollisuus						
Fiskars Oy Ab	228 197	2,98	4,46	6 846	21 773	50 668
Kone Oy	35 000	0,58	0,23	1 750	11 829	12 705
Metra Oy Ab	1 263 125	4,69	6,44	25 263	125 389	226 099
Outokumpu Oy	710 000	0,57	0,57	7 100	48 811	48 990
Rautaruukki Oy	1 918 001	1,60	1,60	19 180	50 827	50 827
Oy Tampella Ab	2 220 000	2,26	2,26	11 100	12 210	12 210
Metsäteollisuus						
Enso-Gutzeit Oy	5 138 152	2,12	2,12	51 382	136 975	148 732
Kymmene Oy	5 292 206	6,45	6,45	105 844	230 942	608 604
Metsä-Serla Oy	484 553	1,74	4,89	24 228	61 351	65 332
Monialateollisuus						
Amer Yhtymä Oy	373 000	1,57	0,17	7 460	25 327	25 327
Asko Oy	608 311	8,63	8,63	30 416	79 974	84 555
Instrumentarium Oy	135 256	0,67	0,86	1 353	12 609	15 284
Partek Oy Ab	2 985 407	7,75	7,75	29 854	126 332	148 972
Repola Oy	2 789 570	1,83	1,83	27 896	143 781	228 745
Muu teollisuus						
Aspo Yhtymä Oy	108 500	2,44	2,44	1 085	13 054	17 686
Cultor Oy	1 002 984	4,35	4,35	12 036	99 902	180 537
Huhtamäki Oy	293 650	0,99	1,75	5 873	24 717	30 603
Kemira Oy	975 000	0,81	0,81	9 750	35 386	35 588
Neste Oy	1 010 000	1,03	1,03	10 100	78 780	78 780
Oy Nokia Ab	5 058 476	1,69	3,66	25 292	259 647	869 654
Orion-Yhtymä Oy	294 900	0,59	0,05	2 949	29 239	35 978
Tamfelt Oy Ab	423 021	6,41	7,17	4 230	8 175	29 171
Trygg-Hansa SPP Holding Ab	288 000	0,34	0,34	2 880 SEK	30 150	20 738
Yhteensä					2 181 231	3 730 249
Muut pörssiyhtiöt					193 625	207 773
Pörssiyhtiöt yhteensä					2 374 856	3 938 022

*) Yli 10 Mmk:n omistukset eritelty

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Käypä arvo 1 000 mk
Muut yhtiöt						
Suomen Helasto Oy	300 000	6,56	6,56	300	3 000	3 000
Kustannusosakeyhtiö Otava	36 300	3,04	3,04	726	10 507	10 507
Oy G.W. Sohlberg Ab	24 000	8,89	4,22	9 600	25 400	25 400
Optiotodistukset						
Stockmann Oy optiotod 94/A-C	225 000				14 053	14 053
Yhteensä					52 959	52 959
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä					106 113	106 113
Osakkeet ja osuudet yhteensä					2 533 928	4 101 924

10 EMOYHTIÖN OSAKKEET JA OSUDET

Tytäryritykset

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Valuutta	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	810 000	90,00	90,00		81 000	70 577
Riskienhallinta Oy	400	100,00	100,00		4 000	4 000
Sampo Holdings (UK) LTD	6 317	63,17	63,17	GBP	63	99 778
Sampo Kindlustuse SA	600	50,00	50,00	EEK	6 000	2 317
Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	150 000	100,00	100,00		15 000	69 240
Teollisuusvakuutus Oy	500 000	100,00	100,00		50 000	249 850
Vakuutusosakeyhtiö ST International	9 000 000	100,00	100,00		45 000	101 438
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	500 000	100,00	100,00		50 000	299 900
Konserniyritykset yhteensä						897 100

Osakkuusyritykset

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Konsernin/yhtiön tilikauden voitto/tappio	Konsernin/yhtiön oma pääoma
Autovahinkokeskus Oy	2 538	35,25	35,25	6 345	6 332	142	18 520
Devoco Oy	7 020	27,00	27,00	1 053	6 554	31	25 692
Finanssi-Sampo Oy	800 000	50,00	50,00	40 000	75 000	177	166 763
Kansalliset liikekiinteistöt Oy	291	34,73	34,73	291 000	293 568	-2 419	836 747
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva ¹⁾	15 000	30,00	15,00	15 000	15 479	16 006	109 920
Suomen Oikeuspalvelu Oy ²⁾	3 400	20,00	20,00	340	340	203	2 607
Suomen Vahinkotarkastus Oy	3 314	33,14	33,14	3 314	3 314	-3 644	4 742
Unsa Oy ³⁾	1 134 103	19,96	19,96	113 410	113 410	-17 963	537 214
Vahinkopalvelu Oy	360	20,00	20,00	108	108	973	2 612
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	1 409	46,97	33,56	14 090	14 090	-833	29 721
Osakkuusyritykset yhteensä					528 195		

1) Osuus takuupääomasta

2) Tilikausi 1.6.94–31.5.95

3) Tilikausi 1.7.94–31.12.95

Muut osakkeet ja osuudet *)**Pörssiosakkeet**

Yhtiön nimi	Kpl	Osuus osake- pääomasta %	Osuus ääni- määrästä %	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Käypä arvo 1 000 mk
Pankit ja rahoitus						
Merita Oy	12 243 333	1,47	1,50	122 433	134 597	134 597
Muut palvelut						
Finnair Oy	719 000	0,88	0,88	3 595	19 095	23 368
Kesko Oy	450 000	0,50	0,00	4 500	20 173	24 345
Oy Stockmann Ab	170 000	1,18	1,91	3 400	16 534	42 160
Oy Tamro Ab	4 000 000	4,54	4,54	40 000	76 400	76 400
Metalliteollisuus						
Fiskars Oy Ab	60 443	0,79	2,04	1 813	5 811	13 902
Metra Oy Ab	250 000	0,93	1,64	5 000	29 051	44 750
Outokumpu Oy	277 500	0,22	0,22	2 775	19 148	19 148
Rautaruukki Oy	808 437	0,67	0,67	8 048	21 424	21 424
Metsäteollisuus						
Enso-Gutzeit Oy	525 000	0,52	0,41	12 720	36 836	36 836
Kymmene Oy	306 000	0,37	0,37	6 100	13 480	35 075
Monialateollisuus						
Asko Oy	536 969	7,62	7,62	26 848	74 639	74 639
Instrumentarium Oy	100 000	0,50	0,63	1 000	9 323	11 300
Partek Oy Ab	270 100	0,70	0,70	2 701	13 478	13 478
Repola Oy	588 995	0,39	0,39	5 890	48 298	48 298
Muu teollisuus						
Cultor Oy	150 000	0,65	0,71	2 280	21 243	27 000
Neste Oy	274 000	0,28	0,28	2 740	21 372	21 372
Oy Nokia Ab	390 000	0,13	0,03	1 950	66 690	66 690
Orion-Yhtymä Oy	183 500	0,37	0,03	1 835	15 694	22 387
Trygg-Hansa SPP Holding Ab	288 000	0,35	0,35	2 880 SEK	30 150	20 738
Yhteensä					693 436	777 907
Muut pörssiyhtiöt					156 077	162 355
Pörssiyhtiöt yhteensä					849 513	940 262
Muut yhtiöt						
Oy G.W. Sohlberg Ab	24 000	8,89	4,22	9 600	25 400	25 400
Yhteensä					25 400	25 400
Muut osakkeet ja osuudet					38 230	39 603
Osakkeet ja osuudet yhteensä					913 143	1 005 265

*) Yli 10 Mmk:n omistukset eritelty

11 SJOITUKSET KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSIIN

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Konserniyritysten osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	–	–	1 818 786	1 211 646
Lisäykset	–	–	97 807	607 141
Vähennykset	–	–	–	–
Siirrot	–	–	14 734	–
Fuusion osuus	–	–	–669 800	–
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	–	–	–364 427	–338 180
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	–	–	897 100	1 480 606
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	770 236	815 248	244 895	277 666
Lisäykset	49 443	3 688	10 461	3 647
Vähennykset	–24 950	–48 419	–8 064	–36 419
Siirrot	–14 734	–	–14 734	–
Fuusion osuus	–	–	296 104	–
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	–19 837	–15 498	–466	–466
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	760 158	755 019	528 195	244 429
Osakkuusyritysten liikkeeseen laskemat rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset niiltä				
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	18	30	–	–
Lisäykset	100 000	–	20 000	–
Fuusion osuus	–	–	6	–
Vähennykset	–12	–12	–	–
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	100 006	18	20 006	–
Osakkuusyritysten konserniaktiivat ja -reservit yhteensä 31.12.1995	–8 177	–	–	–

12 MUUT LAINASAAMISET

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Katekelpoinen nimivakuus	169 957	243 372	30 981	47 819
Pankkitakaus	90 924	141 249	47 774	80 886
Asunto-osakkeet ja osuudet	73 000	98 095	49 407	56 137
Muu vakuus	158 085	152 711	115 114	113 242
	491 967	635 428	243 277	298 085
JOHDON RAHALAINAT				
Lainat hallintoneuvoston ja hallitusten jäsenille sekä toimitusjohtajille	2 731	2 594	1 668	2 357
Korko (%)	5,75–7,25	6,25–9,70	5,75–7,25	6,25–9,70
Keskimääräinen laina-aika (vuosia)	9	10	11	9

13 SAAMISET JA VELAT KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSILTÄ

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Saamiset ja velat konserniyrityksiltä				
Saamiset				
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset/lainasaamiset konserniyrityksiltä	–	–	73 710	78 891
Saamiset				
Jälleenvakuutustoiminnasta	–	–	515	2 626
Muut saamiset	–	–	18 995	132 923
Siirtosaamiset	–	–	227	–
			93 446	214 441
Velat				
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vakuutusmaksuvastuu	–	–	584	2 900
Jälleenvakuuttajien osuus	–	–	–	–131
Korvausvastuu	–	–	394 805	403 820
Jälleenvakuuttajien osuus	–	–	–5 124	–80
Velat				
Jälleenvakuutustoiminnasta	–	–	3 512	1 969
Muut velat	–	–	12 179	8 779
Saadut ennakot ja siirtovelat	–	–	1 038	256
	–	–	406 994	417 514
Saamiset ja velat osakkuusyrityksiltä				
Saamiset				
Jälleenvakuutustoiminnasta	26 797	24 753	–	98
Muut saamiset	2 474	5 510	–	2 145
	29 271	30 263	–	2 243
Velat				
Jälleenvakuutustoiminnasta	411	2 521	–	17
Eläkelainat	309 077	332 341	309 077	332 341
Muut velat	2 597	36 534	2 088	9 294
	312 085	371 396	311 165	341 652

14 KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

1 000 mk	1.1.1995	Lisäys	Vähennys	31.12.1995
Sidottu				
Osakepääoma	310 000	–	–	310 000
Vararahasto	2 182 871	2	–	2 182 872
Arvonkorotusrahasto	209 388	–	–	209 388
Muut sidotut rahastot	28	–	–	28
Muuntoerot	10 570	–	–23 112	–12 542
	2 712 857	2	–23 113	2 689 746
Vapaa				
Vapaat rahastot	615 236	66 490	–37 135	644 591
Edellisten tilikausien voitto/tappio	–36 339	33 325	–95 850	–98 865
Tilikauden voitto/tappio	–	139 836	–	139 836
	578 896	239 652	–132 985	685 563
	3 291 753	239 653	–156 098	3 375 309
	1995	1994		
Jakokelpoiset varat				
Vapaa oma pääoma	685 563	578 896		
Vapaaehtoiset varaukset vapaassa omassa pääomassa	–179 436	–158 209		
Jakokelpoiset varat 31.12.	506 127	420 687		
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.				
Kertynyt poistoero	163 700	140 658		
Luottotappiovaraus	20 300	20 606		
Siirtymävaraus	32 410	29 863		
Asuintalovaraus	23 133	20 866		
	239 543	211 994		
Laskennallinen verovelka vapaaehtoisista varauksista	–59 886	–52 998		
Vähemmistöosuus vapaaehtoisista varauksista	–221	–786		
Vapaaehtoiset varaukset vapaassa omassa pääomassa 31.12.	179 436	158 209		

EMOYHTIÖN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

1 000 mk	1.1.1995	Lisäys	Vähennys	31.12.1995
Sidottu				
Osakepääoma	310 000	–	–	310 000
Vararahasto	2 177 892	–	–	2 177 892
Arvonkorotusrahasto	172 633	–	–	172 633
Muut sidotut rahastot	–	–	–	–
Muuntoerot	–	–	–	–
	2 660 525	–	–	2 660 525
Vapaa				
Vapaat rahastot	409 041	11 600	–	420 641
Hallituksen käyttövarat	797	–	–139	658
Edellisten tilikausien voitto/tappio	79 501	–	–72 400	7 101
Tilikauden voitto/tappio	–	9 820	–	9 820
	489 339	21 420	–72 539	438 220
	3 149 864	21 420	–72 539	3 098 745

15 OSAKEKANNAN JAOTTELU

kpl	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
A-sarja	15 140 000	15 140 000	15 140 000	15 140 000
B-sarja	60 000	60 000	60 000	60 000
Yhteensä	15 200 000	15 200 000	15 200 000	15 200 000
Osakkeiden nimellisarvo (mk)	20	20	20	20
Konserniyhtiöiden hallussa olevat emoyhtiön A-sarjan osakkeet	33 984	142 711	–	–
Emoyhtiön hallussa olevat omat A-sarjan osakkeet	–	–	–	108 727

16 VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA

1 000 mk	KONSERNI	
	1995	1994
VAKUUTUSMAKSUVASTUU		
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt vakuutusten aktivoidut hankintamenot	38 285	58 870
Jälleenvakuuttajien osuus	-17 086	-30 150
	21 199	28 720

Emoyhtiön vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuu sisällä siirtovastuun täydennystä.

KORVAUSVASTUU

Korvausvastuun korkoutus

Muiden kuin eläkemuoitoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa on korkoutusta käytetty osassa Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrian ja ST Internationalin ulkomaisen jälleenvakuutuksen korvausvastuuta. Korvausvastuu on korkoutettu 4 %:n korkokantaa käyttäen.

Vahinkojen selviämisaajan painotettu keskimaturiteetti on 6 vuotta.

Korvausvastuu		
Ennen korkoutusta	884 115	1 056 557
Korkoutus	-157 198	-171 637
Korkoutuksen jälkeen	726 917	884 921
Jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta		
Ennen korkoutusta	125 248	188 153
Korkoutus	-17 660	-26 528
Korkoutuksen jälkeen	107 588	161 625

17 PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Vuokravaraus	8 249	8 706	–	–

18 PITKÄAIKAISET VELAT (5 vuotta tai sitä pidemmät)

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Lainat rahoituslaitoksilta	24	36	–	–
Eläkelainat	270 575	282 611	215 021	231 206
Muut velat	7 232	42 115	1 095	1 173
	277 831	324 762	216 116	232 379

19 VASTUUT

1 000 mk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1995	1994	1995	1994
Omien velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset	38 224	78 977	1 855	1 855
Em. velkojen määrä	17 283	62 394	1 523	1 604
Omien sitoumusten vakuudeksi annetut pantit	371 463	486 017	371 463	477 483
Em. vastuuden määrä	319 103	461 314	319 103	453 133
Omista eläkesitoumuksista aiheutuvat vastuut	–	2 796	–	2 222
Omista ulkomaisista vastuista annetut vakuudet	305 789	403 493	–	–
Vastavakuudet	142 010	104 850	–	–
Muut omat sitoumukset	200	200	200	–
Johdannaissopimukset	–	9 631	63 500	63 500

Konsernilla ei ole muita vakuutusyhtiölain 10 luvun 8 pykälän 3 momentin mukaisia vastuusitoumuksia.

20 EMOYHTIÖN TUNNUSLUVUT

1 000 mk

1995

1994

VAKAVARAISUUSTUNNUSLUVUT

Toimintapääoma

Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	3 022 745	3 089 063
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	82 643	80 508
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	2 982 893	2 659 161
Kuluksi merkitsemättömät aineettomat hyödykkeet	-703 754	-123 522
Muut erät	-48 485	-45 380
	5 336 042	5 659 831

Vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n toimintapääomavaatimus	288 535	354 738
Runsasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuovelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	155 175	455 397
Tasoitusmäärä suhteessa täyteen määrään (%)	11	19
Toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa vakuutusmaksutuottoihin 12 edeltävältä kuukaudelta (%)	525	582
Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuovelasta	148	158

MUUT TUNNUSLUVUT

Vahinkosuhte (%)	85,6	99,1
Liikekulusuhte (%)	28,8	27,6
Yhdistetty kulusuhte (%)	114,4	126,7

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 1996

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ SAMPO

Hallitus

Jukka Härmälä
Hallituksen puheenjohtaja

Kari O. Sohlberg

Georg Ehrnrooth

Ari Heiniö

Thor Björn Lundqvist

Vesa Vainio

Jouko K. Leskinen
Toimitusjohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Turussa 1. päivänä huhtikuuta 1996

Jaakko Nyman
KHT

Thor Nyroos
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Vakuutusosakeyhtiö Sammon osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Vakuutusosakeyhtiö Sammon kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1995. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Tilikauden aikaisesta tarkastuksesta on vastannut Jaakko Nyman, KHT, joka on antanut siitä erillisen kertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiö- ja osakeyhtiölain perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvostolle ja hallitukselle sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on lain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuun osavuositarkastukseen. Käsitksemme mukaan osavuositarkastus on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Turku 1.4.1996

Thor Nyroos
KHT

Jaakko Nyman
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvostolle on esitelty Vakuutusosakeyhtiö Sammon vuoden 1995 tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen sekä tilintarkastuskertomus konsernitilintarkastuskertomuksineen. Hallintoneuvosto, jolla ei ole esitetyn johdosta huomautettavaa, jättää tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle sekä ehdottaa, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistettaisiin ja että hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä 3. päivänä huhtikuuta 1996

Hallintoneuvoston puolesta

Kalevi Numminen

Vakuutusyhtiön tilinpäätöksen erityispiirteitä

Vakuutusmaksutuotot

Vakuutusmaksun jaksottaminen oikeille tilikausille tapahtuu vakuutusmaksuvastuun muutoksen avulla. Kun vakuutuskausi ei ole kalenterivuosi, siirretään vakuutusmaksusta ajan kulumisen mukaan jaksotettava tilikauteen kohdistumaton osa vakuutusmaksuvastuuseen, josta se seuraavana vuonna purkautuu vakuutusmaksutuotoksi. Kunkin tilikauden vakuutusmaksutuotot saadaan siten vähentämällä vakuutusmaksutulosta vakuutusmaksuvastuun muutos ja jälleenvakuuttajien osuudet em. eristä.

Korvauskulut

Korvaukset jaksotetaan niin, että tilikauden tulokseen vaikuttavat ne maksetut tai tulevaisuudessa maksettaviksi tulevat korvaukset, joiden perusteena oleva vakuutus tapahtuma on sattunut tilivuonna. Jaksotus tapahtuu korvausvastuun muutoksen avulla. Tulevaisuudessa maksettavaksi tuleva tilikauden aikana sattuneiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausmeno varataan korvausvastuuseen ja tilikauden aikana maksetut aikaisempien vuosien korvaukset puretaan korvausvastuusta. Tasoitusmäärän muutoksen avulla tilivuoden korvauskulut tasoitetaan pitkän aikavälin keskimääräistä vahinkosuhdetta vastaa-

vaksi. Tilikauden korvauskulut saadaan siten lisäämällä maksettuihin korvauksiin korvausvastuun muutos ja jälleenvakuuttajien osuudet em. eristä.

Jälleenvakuuttajien osuudet

Vakuutusyhtiöt pitävät suurimman osan riskeistä kokonaan omalla vastuullaan. Suuriin yksittäisiin vahinkoihin varaudutaan kuitenkin jälleenvakuuttamisella eli siirtämällä osa riskistä muiden vakuutusyhtiöiden vastattavaksi jälleenvakuutuksella. Sammon ollessa jälleenvakuutuksen ottajana jälleenvakuuttajille kuuluva osuus yhtiön vakuutusmaksutuotoista ja toisaalta korvauskuluista vähennetään tuloslaskelmassa Sammon tulosta laskettaessa. Jälleenvakuutusliikkeestä johdettavat saamiset ja velat näkyvät taseessa.

Sijoitustoiminta

Vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan on oltava tuottavaa, turvaavaa ja likvidiä. Sijoitukset arvostetaan taseessa pääsääntöisesti hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Suomalaisilla vakuutusyhtiöillä on mahdollisuus tehdä tulosvaikutteisia arvonkorotuksia sijoitusomaisuusluonteiseen omaisuuteen. Käyttöomaisuusluonteisten erien arvonkorotukset viedään taseessa

arvonkorotusrahastoon. Tulosvaikutteisesti tehdyt arvonlennukset palautetaan hankintamenoona saakka, mikäli sijoitusten käypä arvo nousee.

Vakuutustekninen vastuovelka ja tasoitusmäärä

Vakuutustekninen vastuovelka on vakuutusyhtiön velkaa vakuutuksenottajille ja edunsaajille. Vakuutustekninen vastuovelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta, korvausvastuusta ja tasoitusmäärästä. Vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta vähennetään jälleenvakuuttajien osuudet.

Korvauskulujen satunnaisheilahtelujen tasaamiseksi lasketaan tasoitusmäärä sosiaali- ja terveysministeriön laskuperusteiden mukaisesti.

Tasoitusmäärälle lasketaan yläraja, alaraja ja tavoitevyöhyke. Yläraja on matemaattisesti määritetty raja, johon saakka tasoitusmäärän karttaminen on yhtiön riskinkantokyvyn parantamiseksi perusteltua. Alaraja on vakuutettujen etujen turvaamiseksi tarvittava tasoitusmäärän vähimmäisvaatimus. Näiden väliin lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaan tavoitevyöhyke, johon tasoitusmäärä pyritään ohjaamaan.

HALLINTONEUVOSTO

Kalevi Numminen (-98)

vuorineuvos,
Imatran Voima Oy,
puheenjohtaja

Krister Ahlström (-97)

vuorineuvos,
A. Ahlström Osakeyhtiö,
varapuheenjohtaja

Pekka Luhtanen (-98)

vuorineuvos,
Luhta Oy,
varapuheenjohtaja

Esa Swanljung (-97)

puheenjohtaja,
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry,
varapuheenjohtaja

Kalevi Aro (-98)

toimitusjohtaja,
Aro-Yhtymä Oy

Fredrik Björnberg (-96)

hallituksen puheenjohtaja,
Myllykoski Oy

Göran J. Ehrnrooth (-96)

vuorineuvos,
Oy Fiskars Ab

Robert G. Ehrnrooth (-98)

hallituksen pj.,
Oy Metra Ab

Matti Elovaara (-96)

kauppaneuvos,
Oy Tamro Ab

Juhani Forss (-96)

toimitusjohtaja,
Steveco Oy

Ahti Hirvonen (-98)

kauppatieteiden tohtori h.c.

Henrik Höglund (-97)

konsernijohtaja,
KWH-Konserni Oy

Matti Ilmari (-96)

konsernijohtaja,
ABB Oy

Jyrki Juusela (-97)

pääjohtaja,
Outokumpu Oy

Heimo Karinen (-97)

pääjohtaja,
Kemira Oy

Keijo Ketonen (-97)

toimitusjohtaja,
Oy Turun Sanomat

Antti Lagerroos (-96)

toimitusjohtaja,
Finnlines Oy

Erkki Lahtinen (-97)

toimitusjohtaja,
Visuvesi Oy

Yrjö M. Lehtonen (-98)

teollisuusneuvos,
Santasalo-Jot Oy

Seppo Lindblom (-97)

valtiotieteiden lisensiaatti

Curt Lindbom (-96)

konsernijohtaja,
Oy Hackman Ab

Esko Muhonen (-98)

toimitusjohtaja,
VAPO Oy

Carl G. Nordman (-97)

teollisuusneuvos
Oy AGA Ab

Jorma Ollila (-97)

toimitusjohtaja,
Oy Nokia Ab

Risto Parjanne (-96)

kaupunginjohtaja,
Oulun kaupunki

Niilo Pellonmaa (-96)

hallituksen pj.,
Jaakko Pöyry-Yhtiöt

Heikki J. Perälä (-96)

toimitusjohtaja,
Veronmaksajain Keskusliitto ry

Harri Piehl (-96)

pääjohtaja,
Kymmene Oy

Kauko Pihlava (-96)

lakitieteen lisensiaatti

Voitto Ranne (-98)

kouluneuvos

Jarmo Rytilahti (-98)

toimitusjohtaja,
Asko Oy

Martin Saarikangas (-96)

toimitusjohtaja,
Kvaerner Masa-Yards Oy

Seppo Sipola (-97)

toimitusjohtaja,
Omaisuuksienhoitoyhtiö Arsenal Oy

Timo Summa (-97)

johtaja,
EU-komissio

Matti Sundberg (-98)

vuorineuvos,
Valmet-konserni

Seppo Säynäjäkangas (-96)

professori,
Polar Electro Oy

Teppo Taberman (-96)

taloustieteiden maisteri

Christoffer Taxell (-98)

konsernijohtaja,
Oy Partek Ab

Pirkko Työläjäarvi (-96)

Turun ja Porin läänin
maaherra

Pekka Vennamo (-97)

pääjohtaja,
Suomen PT Oy

Jukka Viinanen (-98)

varatoimitusjohtaja,
Neste Oy

Suluissa on ilmoitettu
toimikauden päättymisvuosi

SAMMON HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

HALLITUS

Puheenjohtaja	Jukka Härmälä, 49 ekonomi, toimitusjohtaja, Enso-Gutzeit Oy
Varapuheenjohtaja	Kari O. Sohlberg, 55 kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Oy G.W. Sohlberg Ab, Georg Ehrnrooth, 55 diplomi-insinööri, konsernijohtaja, Metra Oy Ab Ari Heiniö, 50 varatuomari, toimitusjohtaja, Stockmann Oy Ab Jouko K. Leskinen, 52 varatuomari, pääjohtaja, Sampo-konserni Thor Björn Lundqvist, 54 diplomi-ekonomi, toimitusjohtaja, Rettig Heating Group B.V. Vesa Vainio, 53 varatuomari, pääjohtaja, Merita Pankki Oy

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset:	Jaakko Nyman KHT, kauppatieteiden maisteri Thor Nyroos KHT, diplomiekonomi
Varatilintarkastajat:	Pertti Keskinen KHT, kauppatieteiden maisteri KHT-yhteisö KPMG Wärderi Oy Ab

YKSITYIS-SAMPO

Palovaroitin herättää sikeästäkin unesta.

Pyöräilykypäri ja Caresam -turvaistuvin ovat liikkuvan perheen järkevää riskienhallintaa.

Yksityis-Sammon tulosta mitataan toimintakatteella, jolle asetettu tavoite ylitettiin. Johtavana yksityistalouksien vakuuttajana Yksityis-Sampo kasvatti sopimusasiakkaidensa määrää. Jo lähes joka toinen palvelusopimus Suomessa on Samposopimus tai Joustoturvavakuutus.

Sammon liiketoimintayksikkö Yksityis-Sampo palvelee kotitalouksia, maataloja ja yksityrittäjiä. Sillä on yli 1 100 000 asiakasta, joista kotitalouksia 1 030 000, yksityrittäjiä 35 000 ja maataloja 28 000. Yksityis-Sampo hoitaa myös autoliike- ja järjestösuhteet Sampo-ryhmässä. Yksityis-Sammon asema markkinoilla vahvistui, kun Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansan yksityisasiakaskanta yhdistettiin siihen 31.12.1995. Yksityis-Sammolla on nyt runsas neljännes yksityistalousmarkkinoista.

Yksityis-Sammon ja Vahinko-Kansan yhdistämisessä on hyödynnetty molempien organisaatioiden vahvuuksia. Yhtenäinen asiakaspalvelumalli ottaa entistä paremmin huomioon asiakkaan turvallisuustarpeet. Myös tuotevalikoima ja hoitojärjestelmät on yhtenäistetty. Monikanavapalvelu ja yhteyshenkilöt 85 konttorissa takaavat hyvän saatavuuden.

Kokonaisvaltaista palvelua tukevat Joustoturva ja Samposopimus, joihin asiakas voi keskittää lähes kaiken tarvitsemansa vakuutus- turvan. Sopimusasiakas saa vakuutusmaksuistaan tuntuvat keskittämislennukset. Sampo- sopimuksia ja Joustoturvavakuutuksia on voimassa yli 600 000 kappaletta. Kaikista suomalaisten palvelusopimuksista lähes puolet on Yksityis-Sammossa. Sopimusasiakkaitten lukumäärä kasvoi vuoden aikana 35 000:lla. Sopimusasiakkaitten vakuutus- turvan ajan tasalla pitämisestä huolehtii yhteyshenkilö ns. vuositarkistuspalvelun avulla.

Toiminnallinen tulos säilyi hyvänä

Auto-, liikenne- ja kotivakuutusten (uuden vakuutusluokkaryhmittelyn mukaan maa-ajoneuvot-, moottoriajoneuvonvastuu- sekä palo- ja muu omaisuusvakuutus) osuus Yksityis-Sammon vakuutusmaksutulosta on lähes 85 prosenttia. Voimassa olevien vakuutusten määrä kasvoi edellis- vuodesta lähes 4 prosenttia, mutta kertynyt vakuutusmaksutulo pieneni 2 prosentilla. Toimintakatteelle asetettu tavoite ylitettiin.

Maksetut korvaukset pienenevät lähes 3 prosenttia ja luottotappiot vakuutusmaksusaamisista laskivat yli neljänneksellä edellisvuodesta.

Autovakuutuksessa jatkettiin alueellisen hinnoittelun kehittämistä. Ulkomailta sattuneissa autovahingoissa otettiin käyttöön korotettu oma- vastuu ja asiakkaiden omaehtoista turvallisuustyötä edistetään myöntämällä varkauden- ja ajonestolaitteista alennusta vakuutusmaksuun. Korvaukset kääntyivätkin sekä markka- että kappalemääräisesti laskuun. Erityisen myönteistä oli varkausvahinkojen väheneminen. Vakuutusmaksutulo laski jonkin verran maksettuja korvauksia

Vakuutusosakeyhtiö Sampo *)

Mmk	1995	1994
Vakuutusmaksutuotot	1 045,5	1 050,2
Korvauskulut	-894,9	-1 041,1
Liikekulut	-301,3	-289,7
Tasoitustamäärän muutos	5,3	80,4
Vakuutustekninen kate	-145,3	-200,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto	217,1	294,9
Muut tuotot ja kulut	-58,7	1,9
Verot	-4,3	-25,0
Voitto varsinaisesta toiminnasta	8,7	71,7
Vastuuvelka, netto	3 871,5	3 039,6
Taseen loppusumma	7 690,5	6 991,4
Taseen loppusumma käyvin arvoin	10 673,4	9 650,6
Vahinkosuuhde, %	85,6	99,1
Liikekulusuuhde, %	28,8	27,6
Yhdistetty kulusuuhde, %	114,4	126,7
Toimintapääoma	5 336,0	5 659,8
Tasoitustamäärä	155,2	455,4
Vakavaraisuuspääoma	5 491,2	6 115,2
Vastuunkantokyky, %	525,2	582,3
Henkilöstö keskimäärin	1 602	1 563

*) Taseen luvut Vahinko-Kansan fuusion jälkeen.

vähemmän. Autovakuutuksen kannattavuus säilyi hyvänä.

Vaikka liikennevakuutustariffeja korotettiin vuoden 1995 alusta 5,4 prosentilla, maksutulo pieneni 4 prosenttia. Kolmena edellisenä vuotena tariffeja alennettiin. Edellisvuoden lähes 20 prosentin hinnanalennus vaikutti vielä osittain vuoden 1995 maksujen kertymään.

Muista päävakuutuslajeista poiketen voimasaolevien liikennevakuutusten lukumäärä pieneni hieman, koska Vahinko-Kansa menetti markkinaosuuttaan. Kokonaisuutena markkinaosuudessa jäi kuitenkin 0,5 prosenttiyksikköön, koska suuri osa Vahinko-Kansasta lähteneistä asiakkaista siirtyi Yksityis-Sammon asiakkaiksi.

Liikennevahingot vähenivät edellisvuodesta 0,6 prosenttia ja liikennevakuutuksesta maksetut korvaukset laskivat noin 3 prosenttia.

Kotivakuutuksista maksetut korvaukset kasvoivat hieman edellisvuodesta. Kotivakuutuksen vakuutusmaksutulo säilyi lähes edellisvuoden tasolla. Rikosvahingot ovat edelleen suurin vahinkolaji. Vuotovahinkojen määrä kasvoi, joskin vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vahinkojen ennaltaehkäisyyn panostetaan lisäämällä asiakkaiden tietoisuutta riskeistä ja mahdollisuuksista niiltä suojautumiseen.

Uudistuksia toimintatavoissa

Kertomusvuoden heinäkuussa voimaan tullut uusi vakuutuslakilaki paransi vakuutusnottajan asemaa ja lisäsi vakuutusyhtiöiden tiedonantovelvollisuutta merkittävästi. Koko asiakasviestintä uudistettiin uuden lain mukaiseksi.

Vuoden 1995 alussa aloitti toimintansa Sampo-Palvelu -yksikkö, johon kuuluvat Järjestöpalvelu, Suorapalvelu ja valtakunnan tasolla toimiva puhelinpalvelukonttori Sampo-Palvelu. Yhteistyö asiakasjärjestöjen kanssa on tuottanut hyviä tuloksia. Kaikista Sampusopimuksista jo yli puolet on ns. Järjestön Sampusopimuksia, joiden piirissä olevista vakuutuksista asiakasjärjestöjen jäsenet saavat erikoisetuja. Puhelinpalveluyksikön kautta hoidettiin merkittävä määrä asiakaspuheluista ja vuoden aikana parannettiin puhelinpalvelun tasoa edelleen henkilöstöä lisäämällä.

Edellisen vuoden aikana käynnistettiin laaja tuotteiden, toimintojen ja tietojärjestelmien uudistamishanke, Sampo 2000. Aluksi organisoitiin keskitetyt tukitoiminnot prosessipohjaisiksi tavoitteena asiakkaille tuotetun palvelun yhtenäistämisen ja parantamisen. Päätös Sampo 2000 -hankkeen toteuttamisesta tehtiin kesäkuussa ja sen vaiheistamisesta sekä tietojärjestelmäratkaisusta sovittiin vuoden lopulla. Ensimmäises-

sä vaiheessa parannetaan lähinnä asiakaspalvelussa käytettäviä työvälineitä ja yhdenmukaistetaan toimintatapoja. Koko Yksityis-Sammossa otetaan käyttöön työasemat, joissa on graafinen käyttöliittymä. Laajan uudistuksen läpiviennin varmistamiseksi käynnistettiin kaksivuotinen esimiesten koulutusohjelma.

Yksityis-Sampo on jo vuosien ajan panostanut erityisesti asiakastytyväisyyden parantamiseen ja kustannustehokkaaseen toimintaan. Vahinko-Kansan yhdistymisen myötä Yksityis-Sampo on pystynyt tehostamaan toimintaansa ja kasvanut asiakassegmenttinsä markkinajohtajaksi.

Tulevaisuuden näkymät

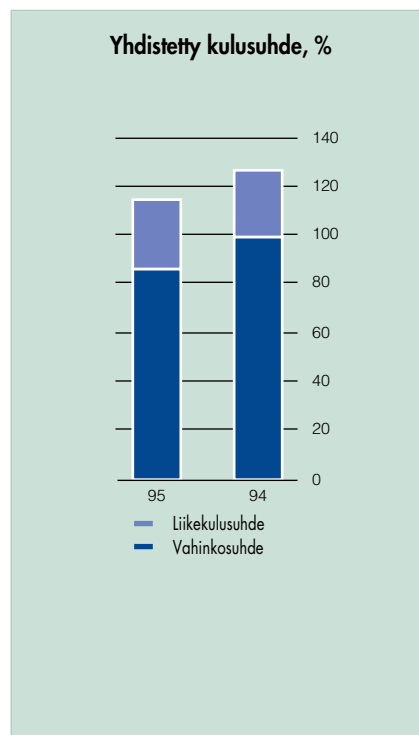
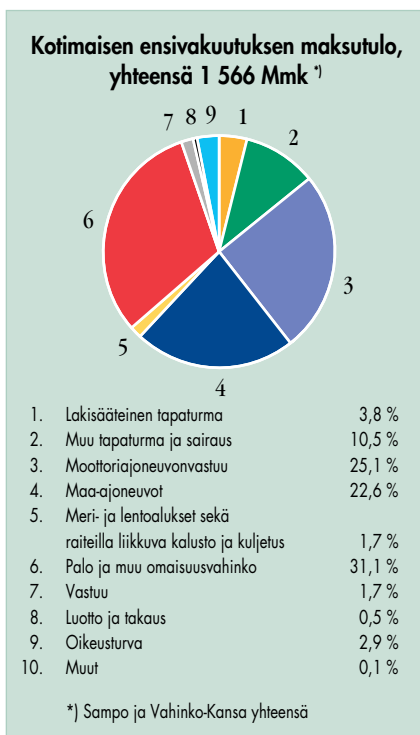
Ostovoiman kasvusta huolimatta talouden epävarmat näkymät ja korkea työttömyys pitävät kuluttajat varovaisina. Autokauppa on kuitenkin asiakkaiden taloudellisen tilanteen paranemisen myötä vilkastunut. Asiakaspotentiaalimme laajenee yksinyrittäjien lukumäärän kasvun ansiosta, mutta toisaalta maatilatalouksien määrä supistuu rakennemuutosten takia.

Vaikka Suomeen on rekisteröitynyt lukuisia ulkomaisia vakuutusyhtiöitä, kansainvälinen kilpailu ei vielä juurikaan näy yksityistalouksien vahinkovakuutuksissa. Toisaalta Sampo on laajentanut toimintaansa lähialueille perustamalla myös yksityisasiakkaita palvelevan vakuutusyhtiön Viiron. Uusilla markkina-alueilla edetään pienin askelin tavoitteena löytää kannattavia asiakassegmenttejä. Lisäksi Sampo perusti edustuston Pietariin. Sen kautta kartutetaan paikallistuntemusta vakuutusmarkkinoista ja edistetään riskienhallintaa.

Tulevaisuudessa asiakkaat odottavat entistä yksilöllisempää, vaivattomampaa ja laadukkaampaa palvelua. Vakuutusasioiden hoitaminen puhelimitse tulee yhä suosittumaksi. Myös tuotteen ominaisuudet ja hintakilpailukyky ovat edelleen ratkaisevia.

Yksityis-Sammon hallitus

Pääjohtaja Jouko K. Leskinen, puheenjohtaja
Toimitusjohtaja Hannu Kokkonen,
varapuheenjohtaja
Toimitusjohtaja Martti Jalonen, jäsen
Puheenjohtaja Mikko Mäenpää, jäsen
Toimitusjohtaja Guy Wires, jäsen

TEOLLISUUSVAKUUTUS

Kypärän käyttö on yksi yritysten työsuojelutyön pääasioista.

Myös kuljetusvakuutuksissa on vahingontorjuntatyö kannattavuuden avainasia.

Liiketoiminnan tuloksen positiivinen kehitys jatkui, vakavaraisuus oli hyvä ja kannattavuus sangen tyydyttävä. Yhtiön asema oman segmenttinsä markkinajohtajana vahvistui entisestään. Tähän vaikutti vahvasti myös yhtiön kansainvälinen toiminta suomalaisasiakkaiden ulkomaisten investointien vakuuttajana.

Teollisuusvakuutus vastaa Sampo-konsernissa suuryritysten sekä kansainvälisesti toimivien yritysten vakuuttamisesta ja riskienhallinnasta. Se huolehtii myös yritysasiakkaidensa avainhenkilöiden yksityisvakuutuspalveluista. Sampo-konsernin keskinäisessä työnjaossa on aktiivisen jälleenvakuutuksen merkintä ja hoito keskitetty pääasiassa Teollisuusvakuutukseen.

Räätälöityjä ratkaisuja myös uusissa tuotteissa

Teollisuusvakuutuksen toimintatavan perustana on asiakkaiden toiminnan syvälinen tuntemus. Yhteistyö rakentuu partnership-ajattelulle, jonka mahdollistavat läheiset ja luottamukselliset suhteet. Joustava korvaustoiminta, tehokas kansainvälinen palvelu sekä kaksikielisyys ovat toimintatavan olennaisia osia.

Yhtiön tuotteet on rakennettu asiakaslähtöisesti. Teollisuusvakuutus tarjoaa kokonaisvaltaisia vakuutus- ja riskienhallintaratkaisuja, jotka räätälöidään kunkin asiakkaan tarpeiden mukaisiksi. Tuotteista tunnetuimpia ovat Stop Loss- sekä Global Programme -ratkaisut, jotka kattavat asiakkaan kaikki vahinkovakuutustarpeet niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin.

Yhtenä viime vuoden painopistealueista oli tuotteiden ja osaamisen kehittäminen kansainvälisten projektien vakuuttamisessa. Tällä alueella tärkein tuote on projektien riskivakuutus EAR (Erection All Risks), joka perustuu Teollisuusvakuutuksen vahvaan tekniseen osaamiseen ja kansainväliseen kokemukseen.

Viime vuoden aikana panostettiin merkittävästi myös vaihtoehtoisten rahoitusratkaisujen kehittämiseksi suurteollisuuden riskeille täydentämään perinteisiä vakuutusratkaisuja esim. ympäristö- ja takuuriskien alueilla.

Suurille ajoneuvokannoille tarkoitettu uusi tuote, yrityksen ryhmäliikennevakuutus, otettiin varsin positiivisesti vastaan.

Ensivakuutus kasvoi voimakkaasti

Teollisuusvakuutuksen asema suomalaisten suuryritysten vakuuttajana vahvistui entisestään viime vuonna. Ensivakuutuksen maksutulo nousi 1 034 miljoonaan markkaan. Se kasvoi noin 5 prosentilla edellisvuodesta, mikä selvästi ylittää alan keskimääräisen kasvuprosentin, ja sen tulos oli hyvä.

Maksutulon kasvua vauhditti osittain vientiteollisuuden noususuhdanne, mutta myös uusien asiakkaiden, mm. yhtiöitettujen valtionyhtiöiden tuoma lisäys.

Teollisuusvakuutus

Mmk	1995	1994
Vakuutusmaksutuotot	1 107,3	1 096,3
Korvauskulut	-1 076,5	-1 016,8
Liikekulut	-143,3	-172,9
Tasotusmäärän muutos	-66,5	-26,9
Vakuutustekninen kate	-179,0	-120,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto	342,8	262,1
Muut tuotot ja kulut	-5,9	-0,2
Verot	-39,1	-34,0
Voitto varsinaisesta toiminnasta	118,8	107,6
Vastuuvelka, netto	2 925,7	2 459,0
Taseen loppusumma	3 831,3	3 378,9
Taseen loppusumma käyvin arvoin	5 293,0	4 981,7
Vahinkosuuhde, %	97,2	92,7
Liikekulusuuhde, %	12,9	15,8
Yhdistetty kulusuhde, %	110,1	108,5
Toimintapääoma	1 823,2	1 907,9
Tasotusmäärä	363,0	321,8
Vakavaraisuuspääoma	2 186,2	2 229,7
Vastuunkantokyky, %	197,4	203,4
Henkilöstö keskimäärin	372	375

Yksittäisistä vakuutuslajeista kasvoi eniten, yli 20 %, kuljetusvakuutus. Myös lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja vastuuvakuutuksen kasvu oli keskimääräistä suurempi.

Ensivakuutuksen vahinkokehitys oli useimmissa vakuutuslajeissa edullinen. Kuljetusvakuutuksessa vahinkoja sattui poikkeuksellisen vähän. Myös vapaaehtoisessa tapaturmavakuutuksessa, joka sisältää yritysten matka- ja komennusmatkavakuutukset, oli suotuisa vahinkokehitys.

Alusvahingoissa palattiin normaaliin tasoon edellisen, poikkeuksellisen huonon vahinkovuoden jälkeen. Omaisuusvakuutuksessa vahinkojen määrä kokonaisuudessaan oli normaali huolimatta siitä, että viime vuoden viidestä yli 10 miljoonan markan suurvahingosta neljä kohdistui omaisuusvakuutukseen. Kaikki olivat palovahinkoja, joista suurimman korvaukset kohosivat 15 miljoonaa markkaan. Vastuuvakuutuksessa sattui yksi suurvahinko.

Vakavaraisuus hyvä

Teollisuusvakuutuksen kokonaismaksutulo oli 1 392 miljoonaa markkaa ja se laski edellisvuodesta 14 %. Lasku johtuu jälleenvakuutuksen maksutulon pienentymisestä 45 %:lla 358 miljoonaa markkaan, mihin on pääsyyinä henkijälleenvakuutuksessa edellisvuonna tehty tekninen

kirjaustavan muutos. Se nosti koko jälleenvakuutuksen maksutulon poikkeuksellisen korkeaksi vuonna 1994.

Ulkomaisen jälleenvakuutuksen saneeraus on onnistunut 1980-luvun tappiovuosien jälkeen ja sen tulos oli jo toisena vuonna peräkkäin ylijäämäinen.

Jälleenvakuutuksen lukuihin sisältyvät suomalaisasiakkaiden ulkomaiset vakuutukset sekä captive-yhtiöistä tuleva jälleenvakuutus, joiden yhteenlaskettu maksutulo oli noin 107 miljoonaa markkaa ja tulos hyvä.

Sijoitustoiminnan nettotuotto kasvoi yli 30 % ja oli 343 miljoonaa markkaa. Suurin tuottoerä oli myyntivoitot. Valuuttamääräisten joukkovelkakirjalainojen osuutta sijoituksista lisättiin.

Yhtiön vakavaraisuuspääoma oli tilivuoden päättyessä yli 2 miljardia markkaa, mitä voidaan kansainvälisesti pitää varsin hyvänä.

Ennen vuotta 1995 voimassa olleen laskentakäytännön mukaiset liikekulut pysyivät entisellä alhaisella tasolla noin 12 prosentissa.

Kansainvälistä palvelua vahvistetaan

Asiakasyrityksistä huomattavalla osalla on toimintaa myös Suomen rajojen ulkopuolella. Kansainvälisesti toimivien asiakkaiden palvelu jatkui viime vuonna entiseen tapaan lukuun ottamatta

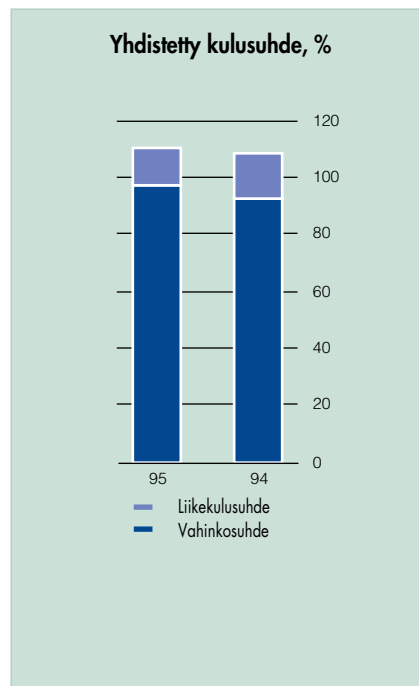
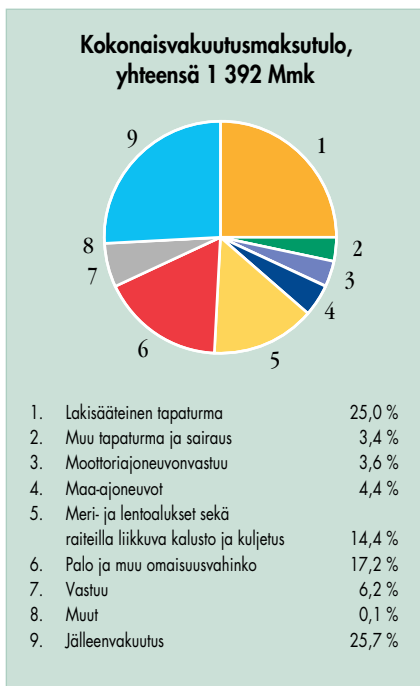
Viroa, missä se keskitettiin Sampo Kindlustus -yhtiölle sekä USA:ta, missä yhteistyökumppaniksi tuli Zürich-yhtiö. Viime vuonna avattu Sammon Pietarin edustusto palvelee myös Teollisuusvakuutuksen asiakkaita.

Kuluvana vuonna Teollisuusvakuutus muodostaa yhteistyössä Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otson kanssa toiminnallisen suurasiakasyksikön, jonka tavoitteena on tehostaa asiakkaiden palvelua niin kotimaassa kuin ulkomailla.

Alkuvuonna 1996 ostettiin Alankomaissa, Englannissa ja Saksassa toimiva Hansa Industrial Insurance kokonaan Teollisuusvakuutuksen ja Otson omistukseen. Sen myötä yhtiöt vakiinnuttavat asemansa ja palvelunsa Keski-Euroopassa. Ensi syksynä avataan Ruotsissa oma toimisto, joka välittää Sampo-ryhmän yhtiöiden palveluja Ruotsissa toimivien yritysten käyttöön.

Teollisuusvakuutuksen hallitus

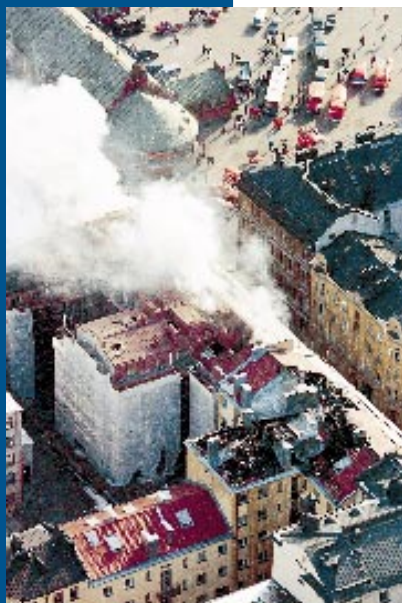
Pääjohtaja Jouko K. Leskinen, puheenjohtaja Vuorineuvos Mikko Kivimäki, varapuheenjohtaja Varatoimitusjohtaja Jan-Henrik Kulp, jäsen Vuorineuvos Björn Mattsson, jäsen Toimitusjohtaja Kurt Nordman, jäsen Toimitusjohtaja Timo Poranen, jäsen

YRITYS-SAMPO

Yritys-Sampo korvasi 17 yli miljoonan markan vahinkoa korvausmäärältään yli 90 miljoonaa markkaa.

Tuhopoltot ja ilkevalta ovat lisääntyneet huolestuttavasti.

Tilikauden tulos oli hyvä ja vakuutustekninen kate kehittyi odotusten mukaisesti. Yhtiö kasvatti markkinaosuuttaan. Palvelukanavien uudistamistyö jatkuu edelleen. Yhtiö on mukana kehittämässä konsernin Baltiassa tarjottavia vakuutuspalveluja.

Yritys-Sampo on erikoistunut Sampo-konsernissa kotimaisten lähinnä pienten ja keskisuurten yritysten ja näiden avainhenkilöiden, julkisen sektorin sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden palveluun. Asiakkaita yhtiöllä on noin 90 000. Yhtiön markkinaosuus kasvoi vuonna 1995 0,8 prosenttiyksikköä. Yri-

tykset-asiakassegmentissä se on noin neljännes, kuntien asukasluvuun pohjautuva markkinaosuus on noin 40 %.

Palveluverkosto koostuu yhdeksästä maantieteellisestä alueesta, meklariyksiköstä ja Yritys-Sammon puhelinpalvelusta. Alueet ja meklariyksikkö vastaavat asiakkaan kokonaispalvelusta, joka käsittää vahinkovakuutuspalveluiden lisäksi henkivakuutus-, työeläkevakuutus- ja rahoituspalvelut. Kullekin asiakkaalle on nimetty oma yhteyshenkilö ja häntä asiakaspalvelussa tukeva yhteystai palveluryhmä.

Pienyritysten ja asunto- ja kiinteistöyhtiöasiakkaiden palvelun kehittäminen on yksi Yritys-Sammon strategisia kehityskohteita. Osana tätä hanketta käynnistettiin huhtikuussa 1995 Yritys-Sammon puhelinpalvelu, jonka tehtävänä on varmistaa erityisesti pienempien yritysasiakkaiden sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden palvelun tavoitettavuutta ja jatkossa tarjota lisävaihtoehtoa asiakkaiden palveluun. Toteutus on aloitettu asteittain ja puhelinpalvelun laajentaminen valtakunnalliseksi saatetaan päätökseen vuoden 1996 alkupuoliskolla.

Meklaritoiminta on noussut alueorganisaation rinnalle vaihtoehtoiseksi palvelukanavaksi. Meklarivälitteinen maksutulo on kasvanut tasaisesti ja maksutulon ennustetaan nousevan edelleen maltillisesti.

Konsernin työnjaon mukaisesti Yritys-Sampo vastaa itse vahinkovakuutus- ja korvaustoiminnasta sekä näiden ja riskienhallinnan asian tuntijapalveluista, muut palvelut ostetaan konsernin muilta yhtiöiltä.

Tulos parani merkittävästi

Yritys-Sammon tilikauden tulos oli 85,8 miljoonaa markkaa. Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen kate oli -80 miljoonaa markkaa ja sijoitustoiminnan nettotuotto 196 miljoonaa markkaa, jossa oli kasvua 70 miljoonaa markkaa eli 55 %.

Vahinkoensivakuutuksen maksutulo oli 933 miljoonaa markkaa ja kokonaismaksutulo 962 miljoonaa markkaa. Ensivakuutuksen maksutulo kasvoi odotusten mukaisesti noin 11,7 %. Voimakaimmin kasvoi lakisääteisen tapaturmavakuutuksen volyyymi palkkasummien kasvun johdosta. Myös viime vuosien voitolliset lakisääteisen tapaturmavakuutuksen siirtotulokset alkavat heijastua

Yritys-Sampo *)

Mmk	1995	1994
Vakuutusmaksutuotot	916,0	817,7
Korvauskulut	-886,3	-735,8
Liikekulut	-148,7	-129,2
Tasoitustasojen muutos	39,3	-30,7
Vakuutustekninen kate	-79,6	-78,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto	195,9	126,4
Muut tuotot ja kulut	0,3	0,3
Verot	-28,8	-12,2
Voitto varsinaisesta toiminnasta	87,7	36,5
Vastuuvelka, netto	1 752,6	1 238,2
Taseen loppusumma	2 316,2	1 740,9
Taseen loppusumma käyvin arvoin	2 591,0	2 074,0
Vahinkosuhde, %	96,8	90,0
Liikekulusuhde, %	16,2	15,8
Yhdistetty kulusuhde, %	113,0	105,8
Toimintapääoma	590,7	603,7
Tasoitustasojen määrä	96,4	216,4
Vakavaraisuuspääoma	687,1	820,1
Vastuunkantokyky, %	75,0	100,3
Henkilöstö keskimäärin	525	518

*) Taseen luvut Vahinko-Kansan kannansiirron jälkeen.

maksutulon myönteisenä kehityksenä. Luotto-tappioita maksamattomista vakuutusmaksu-saamisista kertyi vajaat 10 miljoonaa markkaa.

Korvauskulut olivat 886 miljoonaa markkaa. Ensivakuutuksen maksetut korvaukset kasvoivat odotettua enemmän erityisesti monien suurien omaisuusvahinkojen vuoksi. Vuosi 1995 tulee jää-mään Yritys-Sammon vahinkohistoriaan suurten omaisuusvahinkojen vuotena. Yhtiön vakuutus-kantaan kohdistui 17 yli miljoonan markan va-hinkoa, joiden korvausmäärä oli yhteensä yli 90 miljoonaa markkaa. Suurimmat vahingot olivat tihutöistä aiheutuneita, tuhopoltot ja ilkivalta ovat lisääntyneet yhteiskunnassamme huolestuttavasti. Myös uusien ilmoitettujen työtapaturmien määrä kasvoi.

Uudet sijoitukset painoutuivat joukkovelka-kirjalainoihin ja osakkeisiin. Merkittävä osa sijoitustoiminnan nettotuotoista muodostui osak-keiden myyntivoitoista.

Liikekulut olivat 149 miljoonaa markkaa.

Uusia palvelumuotoja

Vuonna 1995 liitettiin Vahinkovakuutusosakeyhtiö Kansasta Yritys-Sammon hoitoon tulleet asiakkaat ja asiakkaita palveleva henkilöstö osaksi Yritys-Sammon palvelumallia ja järjestelmäarkkiteh-tuuria. Niin ikään valmistauduttiin Vahinko-Kan-san vuoden 1996 vaihteessa tapahtuneeseen vakuutuskannan luovutukseen Yritys-Sammolle.

Merkittävin uusi tuote, joka vuoden 1995 ai-kana otettiin käyttöön, on VIP-sopimus. Sillä hoi-detaan yritysten avainhenkilöiden vakuuttaminen. Yritys-Sampo toi markkinoille myös oma-vastuullisen ryhmäliikennevakuutuksen. Se oli mahdollista liikennevakuutuksen hinnoittelun vapauduttua yritysasiakkaiden osalta sosiaali- ja terveysministeriön valvonnasta ETA- ja EU-jäse-nyyden seurauksena. Julkissektorilla markkinoil-le tuli Julkisyhteisöjen hallinnonvastuuvakuutus sekä Sammon Kuntaoptimi Kalevan tuotteena.

SYKLin kanssa järjestettiin yhteistyössä Val-takunnalliset Yrittäjäpäivät Lappeenrannassa. Sa-malla tiivistettiin Sampo-ryhmän ja yrittäjien yhe-teistyötä.

Yritys- ja julkissektorin asiakkaiden muuttu-via pääomahuoltotarpeita varten perustettiin vuo-den 1995 alussa osakkuusyriety PCA Corporate Finance Oy. Yhtiö keskittyy rahoituksen ja pää-omarakenteiden kehittämisen konsultointiin ja näihin liittyviin yritysjärjestelyihin, oman ja vie-raan pääoman -ehtoihin rahoitusjärjestelyihin sekä taloudellisten riskien hallintaan liittyvään neuvontaan.

Yritys-Sammon kansainvälisen toiminnan painopiste on lähialueillamme. Yritys-Sampo on ollut vuonna 1995 aktiivisesti mukana Sampo Kindlustusen yritys-vakuutustoiminnan käynnis-tämisessä. Toimintatapa Virossa ja muualla Bal-tiassa perustuu ensimmäisessä vaiheessa palvelu-

jen tarjoamiseen suomalaisille ja kansainvälisille asiakkaillemme. Vuoden 1996 aikana Yritys-Sam-po ottaa osaltaan konsernin sisäisen kehittämis-vastuun Virossa, Latviassa ja Liettuassa harjoi-tettavasta vakuutustoiminnasta.

Uusi vakuutuslainsäädäntö toi merkittäviä muutoksia vakuutusehtoihin sekä yksityistalouk-sien ja pienyritysten vakuutusten hoitoon.

Palvelukanavat kehittyvät

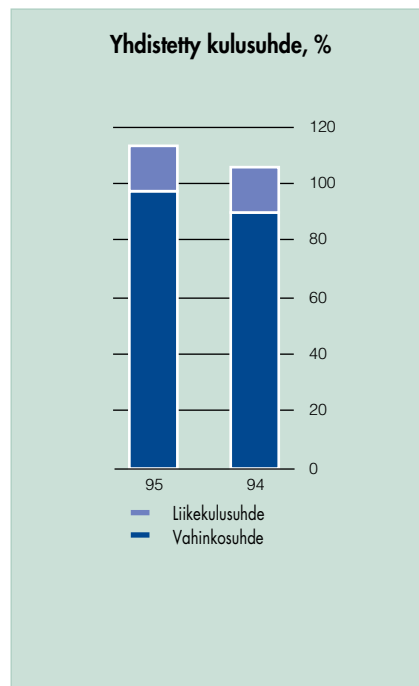
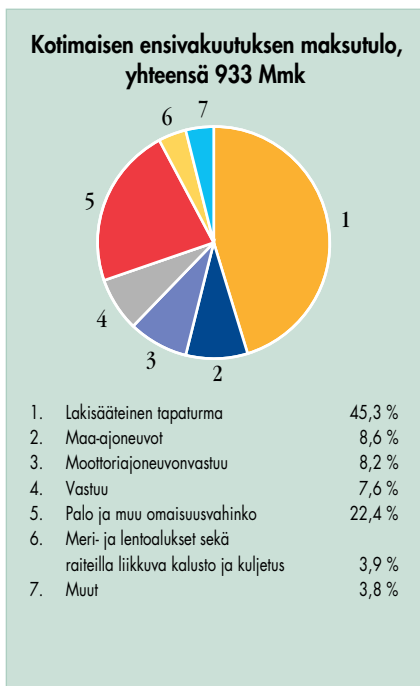
Toimintaympäristön muutosten ennakoiti ja analysointi on korostunut yhtiön toiminnan suun-nittelussa ja ohjauksessa.

Jakelukanavien monipuolistuminen ja palve-lun laatuun sekä palvelutapahtuman heppouteen kohdistuvat asiakkaiden lisääntyvät vaatimukset painottuvat Yritys-Sammon lähitulevaisuuden ke-hittämisessä. Maantieteellisesti jaettu alueorgani-saatio on myös jatkossa Yritys-Sammon oman palveluverkoston ydin ja pääasiallinen palvelu-kanava, mutta tulevaisuudessa myös muita palvelukanavia kehitetään voimakkaasti. Pienyri-tysten ja erityisesti haja-asutusalueilla sijaitsevien asiakkaiden palvelun parantamiseksi on käynnis-tetty työ ammattimaisen asiamiesverkoston luomi-seksi samalla, kun puhelinpalvelun kehittämistä jatketaan. Myös ulkoisten jakelukanavien kehittä-minen omien rinnalla sekä uuden tekniikan mahdollistamien uusien ratkaisujen hakeminen sisältyvät kehittämistyöhön.

Tieto- ja tietoliikennetekniikan kehittyminen aiheuttaa muutoksia asiakkaiden odotuksiin, lisää tekniikkaan liittyviä riskejä, mutta luo myös uu-sia mahdollisuuksia asiakkaiden ja vakuutus-yhtiön väliseen viestintään – ja mahdollistaa usei-ta uusia työnteon muotoja.

Yritys-Sammon hallitus

Pääjohtaja Jouko K. Leskinen, puheenjohtaja
Hallituksen puheenjohtaja Antti Piippo,
varapuheenjohtaja
Toimitusjohtaja Seppo Hauta-aho, jäsen
Toimitusjohtaja Heikki Kyöstilä, jäsen
Toimitusjohtaja Vesa Lammela, jäsen

OTSO

Otso keskeytysvakuuttaa teollisuuden lisäksi myös kauppaa ja palvelualan yrityksiä.

Metsäteollisuuden ja muun vientiteollisuuden edullinen kehitys näkyi selvästi Otsan vakuutuskannassa ja maksutulossa. Kotimarkkinateollisuus sekä kaupan ja palvelun toimialat säilyttivät entisen volyyminsa. Ulkomaista ensivakuutuskantaa kasvattivat sekä suomalaisten yritysten ulkomaiset yksiköt että paikalliset asiakkaat. Tulevan jälleenvakuutuksen maksutulo pieneni.

Otsan toiminnan lähtökohtana on asiakkaan tilanteen ja riskikuvan selvittäminen. Tässä hyödynnetään pitkäaikaista ja syvällistä kokemusta eri toimialojen liiketoiminnoista ja riskeistä. Modernit tuotannon ohjausjärjestelmät, alihankkijoiden käyttö ja lisääntyvä verkostotalous lisäävät yritysten haavoittuvuutta toimintaa uhkaavien riskien suhteen sattuipa vahinko yrityksen omassa toiminnassa taikka alihankkijoiden, asiakkaan tai yhteistyökumppanin luona.

Riskienhallinta on toisaalta varautumista mahdollisten vahinkojen varalle teknisin ratkaisuin ja vakuuttamalla sekä toisaalta kaikesta huolimatta sattuvien vahinkojen hoitoa ja pienentämistä. Asiantunteva ja osaava vahinkojen hoito onkin sekä asiakkaan että vakuutusyhtiön edun mukaista.

Keskeytysvakuutus turvaa yrityksen tuloksen silloin kun normaali toiminta häiriintyy tai keskeytyy korvattavan vahinkotapahtuman johdosta. Tavallisimpia vahinkotapahtumia ovat palo ja rikokoutuminen. Erikoisvakuutuksissa muutkin sovitut vahinkoilmiöt, kuten epidemia voivat olla mukana.

Otsan toiminta perustuu yhteistyöhön sekä asiakkaan että omaisuusvakuuttajan kanssa. Näin varmistetaan paras mahdollinen varautuminen erilaisiin riskitilanteisiin sekä nopein toipuminen vahingon yllättäessä. Toiminnan tavoitteena on asiakkaan riskienhallinnan kokonaiskustannusten alentaminen.

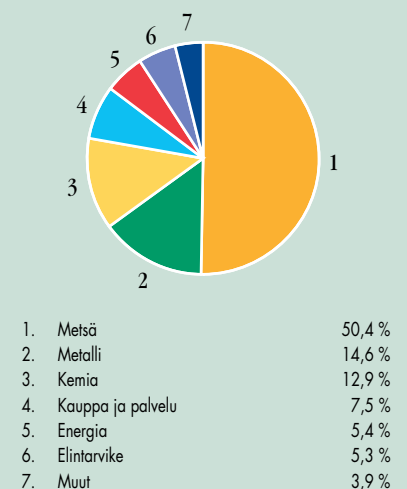
Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin

Ensivakuutuksen maksutulo kasvoi 164,9 miljoonaa markkaan, eli 10,3 % edelliseen vuoteen nähden. Kasvu perustui onnistuneen uushankin-

Otso

Mmk	1995	1994
Vakuutusmaksutuotot	139,0	149,6
Korvauskulut	-29,2	-88,2
Liikekulut	-30,8	-35,1
Tasotusmäärän muutos	-103,2	-36,9
Vakuutustekninen kate	-24,2	-10,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto	92,0	68,1
Muut tuotot ja kulut	0,3	0,1
Verot	-17,1	-14,7
Voitto varsinaisesta toiminnasta	51,1	43,0
Vastuuvélka, netto	600,8	555,3
Taseen loppusumma	869,8	870,2
Taseen loppusumma käyvin arvoin	1 260,8	1 277,2
Toimintapääoma	556,4	587,1
Tasotusmäärä	436,0	340,9
Vakavaraisuuspääoma	992,4	928,0
Vastuunkantokyky, %	714,4	621,7
Henkilöstö keskimäärin	54	58

Kotimaisen ensivakuutuksen maksutulo asiakastoimialoittain, yhteensä 165 Mmk

SUOMEN VAKUUTUS

nan lisäksi vientiteollisuuden edulliseen suhdan-
netilanteeseen.

Suhdannetilanteesta johtuen suurriskien ar-
vioidut vahinkomaksimit olivat huipussaan ja luot-
tettavan jälleenvakuutusuojan hankkiminen oli
merkittävä haaste. Asiakkaiden omille captive
-yhtiöille menevä jälleenvakuutus ja niiltä vastaa-
vasti saatu tuleva edelleenvakuutus säilyivät sa-
malla tasolla kuin edellisvuotena.

Sekä ensivakuutuksen että tulevan jälleenvakuu-
tuksen vahinkosuhteet olivat jo kolmantena
peräkkäisenä vuotena selvästi ko. liikkeiden pitkä-
aikaisia keskiarvoja alhaisemmalla tasolla. Vahin-
koja, joiden korvaus nousi yli miljoonan markan
sattui toimintavuoden aikana 13. Edellisvuonna
vastaava lukumäärä oli 14. Jälleenvakuutuksen
vahinkosuhteen alenemiseen vaikuttivat, paitsi
edullinen vahinkokehitys, myös Suomen markan
vahvistuminen ja vastuuvelan laskuperusteiden
uusiminen.

Tasoitustasoa kasvatettiin 95 miljoonalla
markalla ja sen määrä vuoden päättyessä oli 436
miljoonaa markkaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto nousi 92 mil-
joonaa markkaan. Yhtiön valuuttapositio oli ta-
sapainossa, eivätkä valuuttakurssien muutokset
merkittävästi vaikuttaneet sijoitustoiminnan tu-
lokseen.

Yhtiön maksutulo ja tulos ylittivät vuodelle
1995 asetetut tavoitteet. Otso vahvisti asemaansa
teollisuuden ja kaupan sekä palvelualojen johta-
vana keskeytysvakuuttajana.

Tulevaisuuden näkymät

Vientiteollisuuden suhdannenäkymien muuttumi-
nen tulee vaikuttamaan Otson keskeytysvakuutus-
maksutulon vuonna 1996. Kotimaan suhdantei-
den vaihtelun vaikutusta kokonaismaksutuloon
pienentäneen kuitenkin kansainvälisen toiminnan
suhteellisen osuuden kasvu, jota tukee myös Hansa
Industrial Insurancen hankinta kokonaan Sampo
-konsernin omistukseen.

Otson vakavaraisuus ja keskeytysvakuutus-
osaaminen luovat hyvän pohjan tulevalle kehityk-
selle. Keskeytysvakuutuksen ja keskeytysriskien
hallinnan kehittäminen vastaamaan entistä pa-
remmin asiakkaiden muuttuvia tarpeita antaa
edellytykset kilpailukyisten palveluiden tuotta-
miselle jatkossakin.

*Suomen Vakuutus Osakeyhtiön vakuutustoiminnan ytimenä
ovat Sampo-ryhmän yritysasiakkaiden luottovakuutustarpeet.
Yhtiö on erikoistunut asiakasluottovakuutuksiin, joilla katetaan
yritysasiakkaiden myyntisaataviin liittyvä luottoriski, sekä
takausvakuutuksiin, joita käytetään yritysten erilaisiin vakuus-
tarpeisiin.*

Suomen Vakuutus kohensi luottovakuutusliike-
toiminnassaan tuntuvasti asemaansa ja toiminta-
edellytyksiään.

Hyvin suotuisan vahinkokehityksen ja onnis-
tuneen sijoitustoiminnan ansiosta yhtiö saattoi
vaivatta sopeutua vuonna 1995 luottovakuutus-
yhtiöille asetettuihin aikaisempaa tiukempiin
vakavaraisuusvaatimuksiin.

Yhtiöllä on entisestään parantuneet valmiu-
det omalla erikoisalallaan osallistua yritysasiak-
kaitensa taloudellisten riskien hallintaan.

Suomen Vakuutus pääsi vuonna 1995 omas-
sa liiketoiminnassaan myönteisellä tavalla osalli-
seksi metsä- ja metalliteollisuuden aloilla toimi-
vien asiakasyritystensä menestyksestä. Yhtiön
vastuunvalinnoissaan noudattama linja – ei kas-
vua kannattavuuden kustannuksella – ja pitäy-

tyminen tarkasti asiakkaiden kanssa kehitettyihin,
pitkäjänteisiin vakuutusratkaisuihin, antoi,
vahinkosuhteella mitattuna, yhtiölle erinomaisen
tuloksen.

Vakuutusmaksutuloa kertyi 35 miljoonaa markkaa

Luottoensivakuutuksen vahinkosuhteet jäivät
poikkeuksellisen alhaiselle tasolle. Kun sijoitus-
toiminnan nettotuotto säilyi korkealla tasolla,
muodostui vakuutustoiminnan kokonaistulos niin
hyväksi, että jälleenvakuuttajien saaman 23 mil-
joonan markan ylijäämän jälkeenkin yhtiön
tasoitustasoa kartutettiin 18,7 miljoonalla mar-
kalla. Yhtiön voitto tilikaudelta oli 4 miljoonaa
markkaa.

Suomen Vakuutuksen toimintapääoma säi-
lyi korkealla tasolla. Yhtiön vakavaraisuutta vah-
vistaa lisäksi 46 miljoonan markan suuruinen
tasoitustasoa. Yhtiö täyttää hyvin Euroopan Unio-
nin alueella toimivalta luottovakuutusyhtiöltä
edellytetyt tiukennetut vakavaraisuusvaatimukset.

Vuonna 1996 toiminnan ja tuloksen arvioi-
daan kehittyvän myönteisesti.

Suomen Vakuutus

Mmk	1995	1994
Vakuutusmaksutuotot	3,6	6,7
Korvauskulut	0,0	-0,3
Liikekulut	-0,2	0,6
Tasoitustasoa muutos	-18,7	-10,0
Vakuutustekninen kate	-15,3	-3,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto	19,3	23,0
Muut tuotot ja kulut	0,1	0,1
Verot	-1,4	-5,1
Voitto varsinaisesta toiminnasta	2,6	15,0
Vastuuvetka, netto	53,5	38,6
Taseen loppusumma	220,2	220,6
Taseen loppusumma käyvin arvo	285,3	301,3
Toimintapääoma	141,3	159,6
Tasoitustasoa	46,3	27,8
Vakavaraisuuspääoma	187,7	187,3
Vastuunkantokyky, %	5 219,0	2 803,0
Henkilöstö keskimäärin	18	16

ST INTERNATIONAL JA PATRIA

Sampo-konsernin run-off -yhtiöt Vakuutusosakeyhtiö ST International ja Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria hoitavat Sammon ja Teollisuusvakuutuksen jälleenvakuutuskantojen alasajoa yhteisessä organisaatiossa. Myös Sammon Lontoon tytäryhtiö Lakewood alasajaa jälleenvakuutuskantaansa. Päätavoite oli vastuiden katkaiseminen eli sopiminen lopullisista kertakorvauksista, kommutaatioista. Tässä onnistuttiin hyvin. Suurten kommutaatioiden ansiosta vastuuvélka pieneni huomattavasti.

ST Internationalissa ulkomaisen liikkeen 391 miljoonan markan maksetuista korvauksista oli kommutaatioiden osuus 318 miljoonaa markkaa. Yhtiö pääsi viime vuonna irtautumaan useista sopimuksista, jotka sisälsivät huomattavasti amerikkalaisia asbesti- ja ympäristövahinkoja ja Lontoon markkinoiden katastrofivahinkoja. Suurten kommutaatioiden ansiosta yhtiön kokonaisvastuuvélka pieneni 35 % vuoden alun luvusta laskettuna kiintein kursein ja ilman 46 miljoonan markan vahinkojenselvittelyvastuuta.

Tekstissä esitetään ST Internationalin luvut ennen Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuun fuusioitumista siihen.

Patrian ulkomaisen liikkeen kommutaatioista maksettiin 56 miljoonaa markkaa. Aktiivikannasta maksettiin korvauksia 151 miljoonaa markkaa. Patrian ST Internationaliin verrattuna pienemmät kommutaatiomäärät johtuvat pääosin siitä, että Patria on mukana useassa vanhassa poolissa, joista irrottautuminen on vaikeaa. Lisäksi

huomattava osa liikkeestä ja vastuuvélasta on Trygg-Hansan Teollisuusvakuutukselle 90-luvun alussa merkitsemää liikettä, josta neuvotellaan kokonaisuutena. Patrian kokonaisvastuuvélka pieneni 12 prosentilla laskettuna kiintein kursein ja ilman 43 miljoonan markan vahinkojenselvittelyvastuuta.

ST Internationalin vakuutustekninen kate ennen stop loss-suojaa ja ilman vahinkojenselvittelyvastuuta oli -79 miljoonaa markkaa. Tässä on parannusta kiintein kursein laskettuna 128 miljoonaa markkaa edellisvuoteen verrattuna. Patriassa vastaavaan tapaan laskettu kate parani viime vuonna 57 miljoonalla markalla -118 miljoonaa markkaan.

Stop loss -suoja täyttyi

Emoyhtiöt ovat suojanneet tytäryhtiöidensä tulosta stop loss-sopimuksella. ST Internationalin osalta tämä täyttyi vuoden 1995 tilinpäätöksessä eikä sillä ole enää emoyhtiön antamaa suojaa. Patrialla on

jäljellä 110 miljoonaa markkaa Teollisuusvakuutuksen antamaa suojaa. Run-off -tilastaan huolimatta ST International ja Patria täyttävät Euroopan Unionin ja sosiaali- ja terveysministeriön tätä tiukemmat vakavaraisuusvaatimukset.

Koska run-off -yhtiön sijoituksissa riskittömyys ja likvidisyys ovat keskeiset tekijät, muodostavat valuuttamääräiset joukkovelkakirjalainat ja markkinaraha merkittävimmän osan ST Internationalin ja Patrian sijoituskannasta. Patrian sijoitustoiminnan nettotuotot sisältävät poikkeuksellisen valuuttakurssivoittoerän, joka syntyi siitä, että yhtiöllä oli vuoden alkaessa dollarimääräistä velkaa enemmän kuin saatavia ja dollarin kurssi heikkeni alkuvuonna. Patrian osakesijoituksia vähennettiin viime vuonna 113 miljoonalla markalla, josta syntyi yhteensä 24 miljoonaa markkaa myyntivoittoa. ST Internationalin sijoitustoiminnan kuluihin sisältyy markan vahvistumisesta johtuva 10 miljoonan markan arvonalennus Sampo Holdingsin osakkeista.

Yhtiöiden valuuttapositiot olivat vuoden lopussa melko hyvin tasapainossa. Markan vahvistumisesta johtuneet valuuttakurssitappiot sijoitustoiminnan nettotuotoissa kompensoituivat valuuttakurssivoitoilla vakuutusliikkeessä.

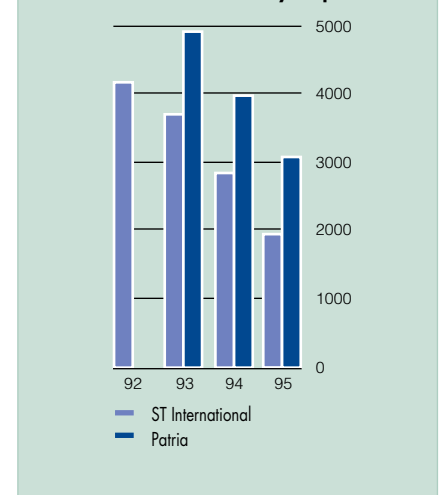
Sammon tytäryhtiö Jälleenvakuutusosakeyhtiö Vastuu fuusioitiin ST Internationaliin 31.12.1995. Koska molemmat yhtiöt ovat Sammon täysin omistamia tytäryhtiöitä, ei fuusiovastiketta suoritettu. Ennen fuusiotia Sampo osti entisen osakkuusyhtiönsä osakkeet Keskinäiseltä Vakuu-

Yhtiökohtaiset tunnusluvut

	ST INTERNATIONAL*)		PATRIA	
	1995	1994	1995	1994
Mmk				
Vakuutusmaksutuotot	4,5	-0,2	-2,1	-6,1
Korvauskulut	18,7	44,5	35,4	-14,1
Liikekulut	-4,9	-2,9	-5,6	2,2
Tasoisu määrän muutos	-	-	-	27,5
Vakuutustekninen kate	18,3	41,4	27,7	9,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto	-20,5	-65,0	15,4	-4,5
Muut tuotot ja kulut	-	-	-	0,6
Verot	-	0,1	-0,1	-0,5
Voitto varsinaisesta toiminnasta	-2,2	-23,5	43,0	5,2
Vastuuvélka, netto	219,3	500,5	522,5	665,0
Taseen loppusumma	462,7	837,9	893,2	1 033,7
Henkilöstö keskimäärin	26	31	18	19

*) Luvut Vastuun fuusioitumisen jälkeisestä tilanteesta.

Run-off -yhtiöiden aktiivisten sopimusten lukumäärän kehitys, kpl

tusyhtiö Kalevalta ja Keskinäiseltä Vakuutusyhtiö Varmalta. Vastuu on ollut ST Internationalin hoidossa, eikä erillisen pienen run-off -yhtiön ylläpitoa enää katsottu järkeväksi, kun pääosa yhtiön liikekuluista oli puhtaasti hallintoon liittyviä. Vastuun taseen loppusumma oli vuoden lopussa 61 miljoonaa markkaa.

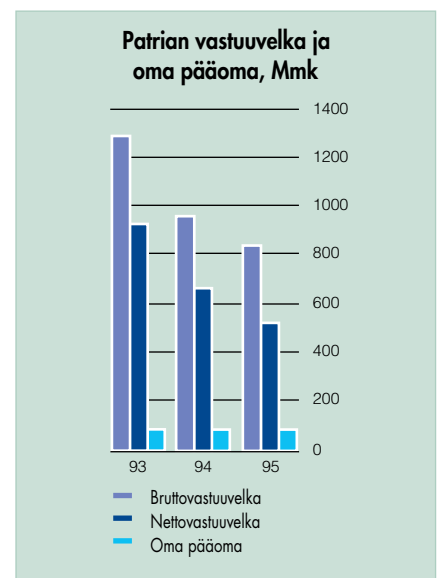
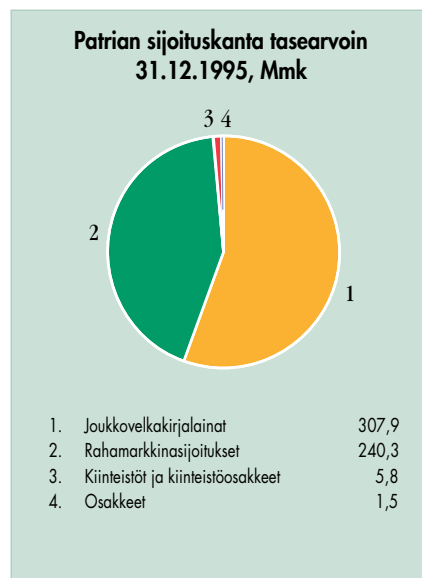
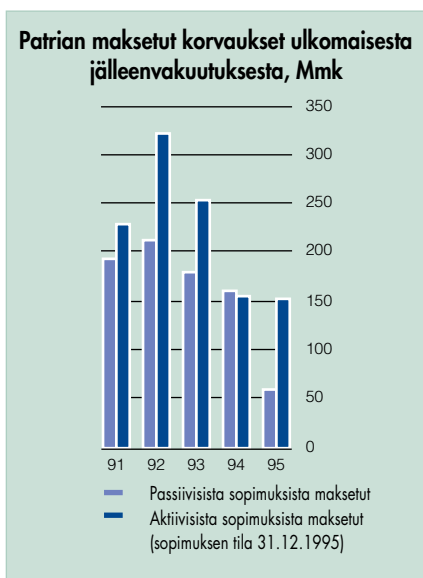
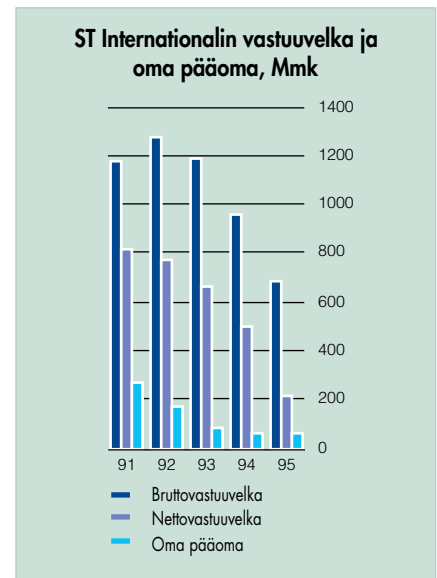
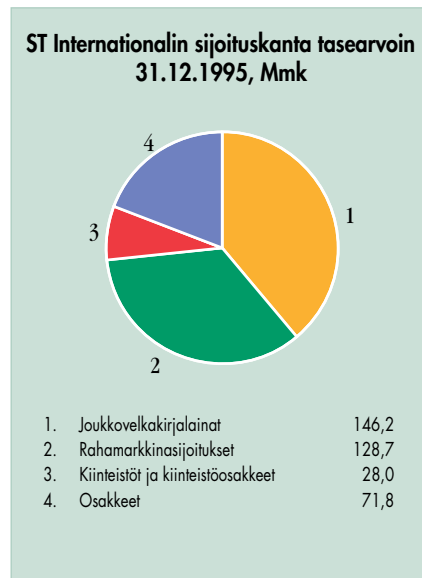
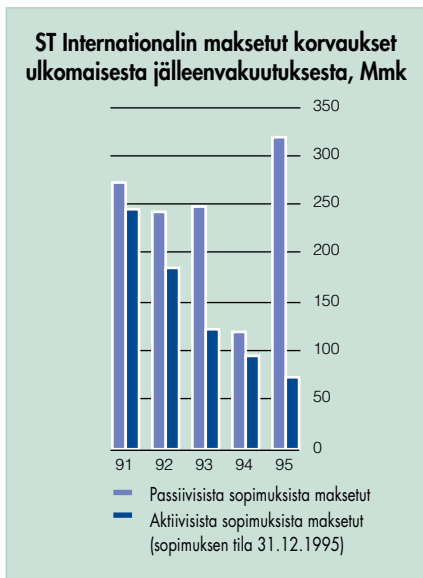
Toimintaympäristössä vanhoja ongelmia ratkaisematta

Run-off -tilassa olevien yhtiöiden toimintaympäristön suurimmat uhat ovat edelleen

ratkaisemattomia. Yhdysvaltain kongressi ei ole saanut uudistetuksi ympäristövahinkoja koskevaa lainsäädäntöä. Taannehtiva vastuu on edelleen voimassa tällä alueella. Amerikkalaiset yhtiöt ovat tehneet huomattavia korotuksia omiin varauksiinsa sekä asbesti- että ympäristövahinkojen osalta. Lontoossa Lloyd'in suunnitelmat siirtää kaikki ennen vuotta 1993 peräisin olevat vastuut perustamaansa vakuutusyhtiöön ovat edelleen jossain määrin kesken.

Vuoden 1995 aikana ei ilmennyt markkinoilla suuria uusia ongelmia, jotka kohdistuisivat

Patrian ja ST Internationalin hoidossa ja vastuulla olevaan vakuutuskantaan. USA:n oikeuskäytännössä rangaistussakkojen määrät ovat pienentyneet. Tällä on erityistä merkitystä vanhaan jälleenvakuutuskantaan kohdistuvissa korvausvaatimuksissa. Monien viime vuosikymmenen vaihteen katastrofien vahinkokehitys on tasaantumassa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sampo-konsernin sijoitusten käypä arvo 31.12.1995 oli 14,7 miljardia markkaa, josta korkosijoitusten osuus oli 36,5 %, osakesijoitusten 34 % ja kiinteistösijoitusten 29,5 %. Arvostuseroja sijoituksiin kohdistui 2 584 miljoonaa markkaa.

Helsingin Etelä-satamassa Valaskala-korttelissa sijaitsevat kuusi kiinteistöä ovat osa konsernin kiinteistövarallisuutta.

Korkosijoitukset

Uusien sijoitusten painopiste vuonna 1995 oli joukkovelkakirjalainoissa. Kotimaisten joukkovelkakirjalainojen markkina-arvoa kasvatti myös korkotason lasku. Uusia sijoituksia tehtiin sekä kotimaisiin että ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin, yhteensä 393 miljoonaa markkaa. Painopiste oli valtion viitelainoissa. Ei-jälkimerkkinakelpoisten lainojen osuus joukkovelkakirjalainoista laski noin neljää ja vaihtovelkakirjalainojen osuus noin kolme prosentti-

yksikköä.

Joukkovelkakirjalainasijoituksia tehtiin enenevässä määrin myös kansainvälisille korkomarkkinoille. Sampo, Teollisuusvakuutus ja Otso solmivat vuoden aikana varainhallintasopimukset ulkomaisen varainhallintayhtiön kanssa. Sopimuksen puitteissa yhtiöiden joukkovelkakirjalainasijoituksia hajautetaan valtionlainoihin kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Sammon ja Teollisuusvakuutuksen perussijoitukset tehtiin viime vuonna ja Otson kuluvan vuoden alussa. Varainhallintasopimusten puitteissa tehtyjä sijoituksia on yhteensä noin 300 miljoonaa markkaa.

Run-off -yhtiöiden valuuttamääräisen vastuvelan katteena olevat valuuttamääräiset joukkovelkakirjalainasijoitukset vähenivät vastuvelan pienenemisen myötä. Tästä johtuen konsernin ulkomaisten joukkovelkakirjalainojen suhteellinen

osuus ei ole kasvanut edellisestä vuodesta.

Konsernin rahamarkkinasijoituksista, yhteensä 1 336 miljoonaa markkaa, on 54 % valuuttamääräisiä ja ne liittyvät kansainväliseen vakuutusliikkeeseen. Valuuttatalletuksia tehdään pääsääntöisesti lyhytaikaisen valuuttamääräisen vastuvelan katteeksi. Sijoituksiin sisältyi lisäksi jälleenvakuutustalletesamaisia 349 miljoonaa markkaa.

Asiakkailla myönnettyjen sijoituslainojen kanta pieneni vuoden 1995 aikana 822 miljoonaa markkaan. Uusien luottojen kysyntä oli vähäistä. Alhainen markkinakorkotaso aiheutti jonkin verran luottojen ennaikaista takaisinmaksua etenkin rahalaitosten takaamien luottojen osalta. Sijoituslainoista ei kirjattu merkittäviä luottotappioita.

Osakesijoitukset

Osakesijoitusten osuus konsernin sijoituksista oli vuoden 1995 lopussa 34 %. Sijoitusomaisuusluonteisia osakkeita oli 4 373 miljoonaa markkaa ja käyttöomaisuusluonteisia 636 miljoonaa markkaa. Osakesijoitusten määrä laski edellisestä vuodesta 965 miljoonaa markkaa johtuen suurista osakemyynneistä ja markkina-arvon alenemisesta.

Osakkeita myytiin yhteensä 1 229 miljoonalla markalla. Suurimmat myynnit kohdistuivat Nokian, 726 miljoonaa markkaa ja Kymmenen, 115 miljoonaa markkaa, osakkeisiin. Myyntivoittoa realisoitiin 699 miljoonaa markkaa. Saadut osinkotuotot kasvoivat merkittävästi ja olivat

Kiinteistökanta 1995

	Huoneistoala m ²	Käypä arvo Mmk	Tuotto käyväälle arvolle %
Ulkopuolisille vuokratut ¹⁾			
Asuinkiinteistöt	126 000	648	3,7
Liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöt	295 800	2 493	5,4
Yhteensä	421 800	3 141	5,0
Omassa käytössä ²⁾	99 000	945	6,9
Yhteensä	520 800	4 086	5,4
Rakentamattomat tontit	—	250	—
Koko kiinteistökanta	520 800	4 336	5,1

¹⁾ Sis. laskennallisen bruttovuokran 38 mk/m²/kk tyhjiille tiloille

²⁾ Omien tilojen laskennallinen nettovuokra 55 mk/m²/kk

138 miljoonaa markkaa. Konsernin suurimmat osakeomistukset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa sivuilla 44–46.

Ulkomaisten osakesijoitusten markkina-arvo oli vuoden lopussa 151 miljoonaa markkaa ja niiden osuus osakesalkusta noin neljä prosenttia. Ulkomaisia sijoituksia on tehty pörssiosakkeisiin merkittävimmillä osakemarkkinoille ja rahastoihin.

Kiinteistösjoiotukset

Sampo-konsernin kiinteistökannassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 1995 aikana. Huoneenvuokralain muutoksen johdosta asuinhuoneistojen vuokratasoja tarkastettiin lokakuun alusta lukien. Vilkastuneen vuokrauksen johdosta suoritettavat muutostyöt kasvattivat vuokraus-

toiminnan kertaluonteisia kustannuksia.

Konsernin liike-, toimisto- ja teollisuustiloista oli vuoden lopussa vuokraamatta 7,5 %. Koko kiinteistökannan, asunnot mukaan lukien, käyttöaste oli 94 %.

Uudis- ja muutosrakentamiseen sekä rakennusten perusparannuksiin investoitiin 85 miljoonaa markkaa. Kertomusvuoden aikana valmistui Yritys-Sammolle Tuusulan keskustaan 2 122 neliömetrin suuruinen liikekiinteistö. Lisäksi toteutettiin loppuun mm. Oulun, Vaasan, Jyväskylän ja Lahden liikekeskusten muutostyöt.

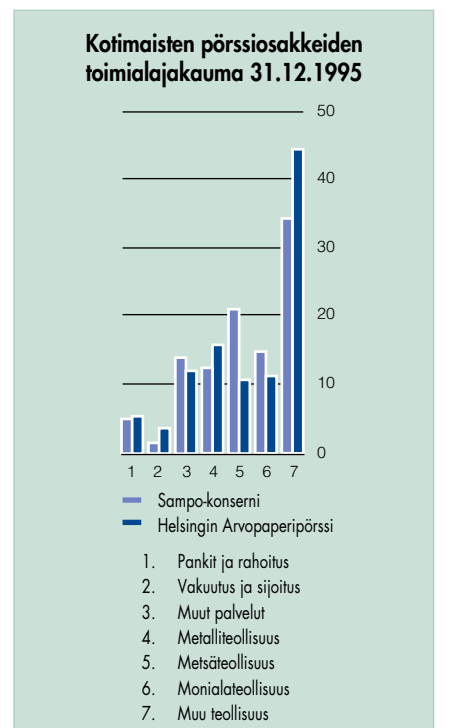
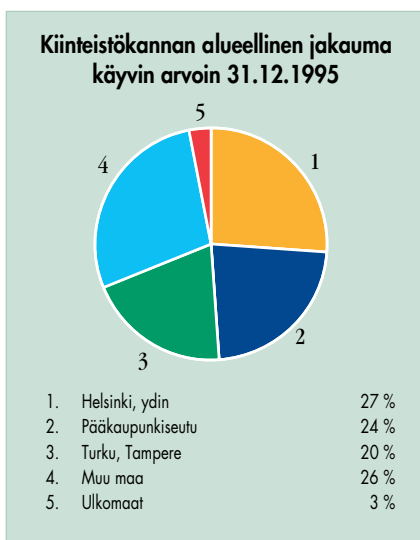
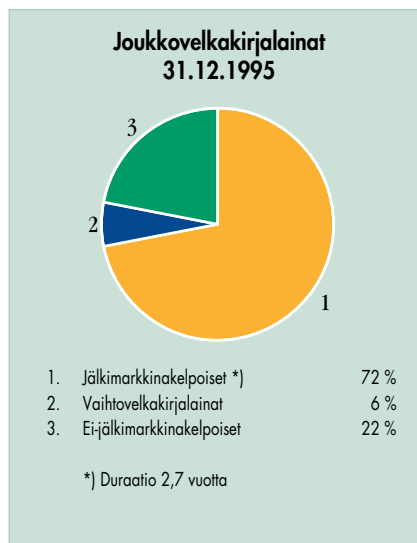
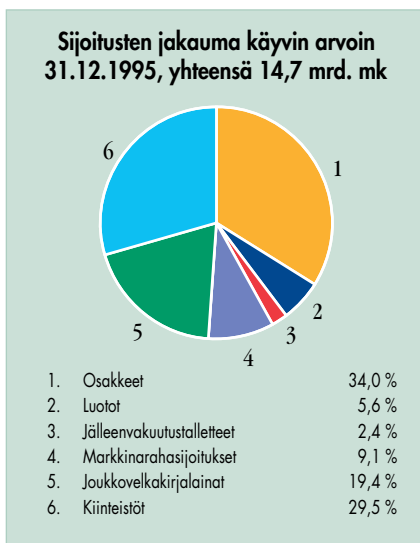
Sampo-ryhmän varainhallinta

Sampo-ryhmässä kaikille yhtiöille aiemmin laaditut sijoituspolitiikat tarkistettiin vuoden 1995 aikana siten, että ne vastaavat EU-direktiivejä sekä

sosiaali- ja terveysministeriön määräyksiä ja ohjeita. Sijoituspolitiikoissa on määriteltävä yhtiökohtaisesti vastuuvetäjä ja sen katteena olevan omaisuuden laatu. Sampo-ryhmän sijoituspolitiikat on laadittu minimitasoa yksityiskohtaisemmiksi. Ne sisältävät kunkin yhtiön osalta omaisuuden jakauman eri instrumentteihin ja eri markkinoille, tuottotavoitteet ja riskitasot sekä suurimmat riskikumulaatiot. Niissä on myös määriteltä sijoitustoiminnan organisaatio ja päätöksentekovaltuudet. Sijoituspolitiikat hyväksyttiin eri yhtiöiden hallituksissa joulukuun aikana.

Sampo-ryhmässä sijoitustoiminta on organisoitu siten, että kussakin yhtiössä toimii sijoituskomitea, joka seuraa operatiivista sijoitustoimintaa. Komitean puheenjohtajana on aina yhtiön toimitusjohtaja ja jäsenenä sijoitusyksikön asiantuntijoita. Sijoitusyksikkö on edustettuna myös eri yhtiöiden johtoryhmissä, jotta tiedonkulku vakuutus toiminnan ja sen tarpeiden sekä sijoitustoiminnan välillä olisi mahdollisimman nopeaa ja oikeaa.

Sijoituspäätösten operatiivinen toteuttaminen on keskitetty Sampo-ryhmässä sijoitusyksikköön, jossa vuoden lopussa työskenteli 92 henkilöä. Yksikkö hoitaa yhtiöiden arvopaperisalkut, lainakannan ja kiinteistökannan kaikkine niihin liittyvine toimenpiteineen.

Lakisääteinen tapaturmavakuutus täytti 100 vuotta. 1930-luvulla turvallisuutta edistettiin mm. oheisilla julisteilla.

SAMPO-RYHMÄN RAKENNE

Sampo-ryhmä

Sampo-konsernin yhtiöt ovat asiakaskeskeisesti erikoistuneita vahinkovakuutusyhtiöitä. Ne muodostavat yhdessä Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan ja Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammon kanssa Sampo-ryhmän.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan palveluvalikoimaan kuuluvat yksityis- ja yritysasiakkaiden vapaaehtoiset henki- ja eläkevakuutukset. Keskinäisessä yhtiössä vakuutuksenottajat ovat yhtiön osakkaita. Yhtiön takuupääoman omistavat Sampo-ryhmään kuuluvat yhtiöt.

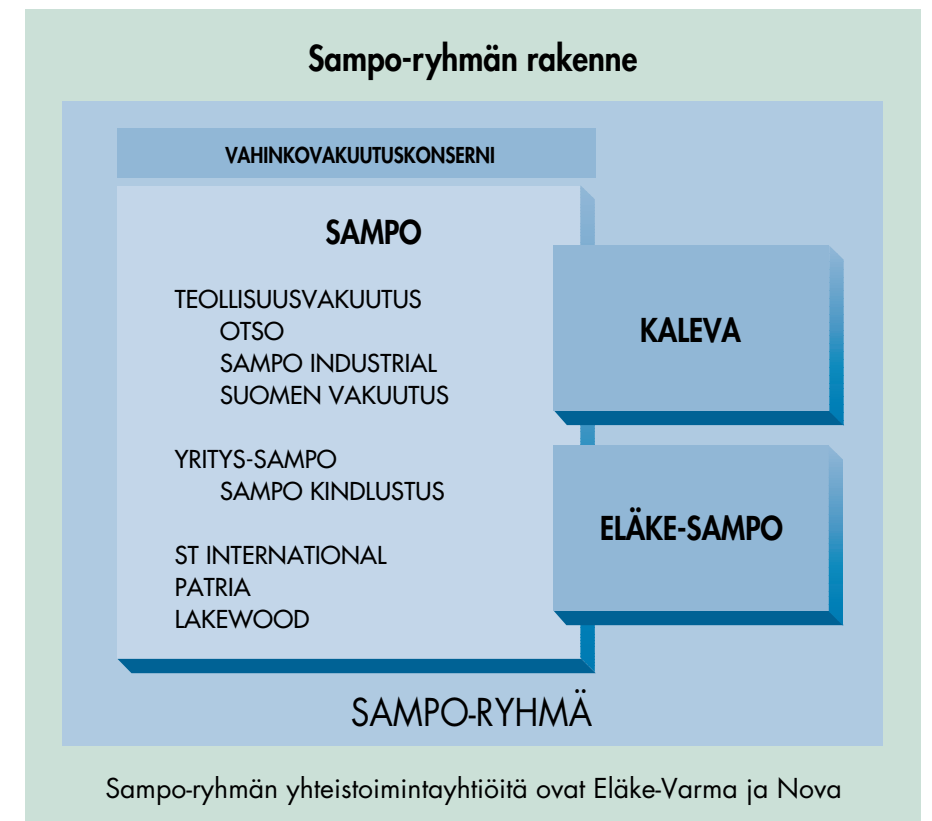
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo huolehtii lakisääteisiin eläkevakuutuksiin ja eläkesäätiöihin liittyvistä palveluista.

Yhteistoiminta- ja osakkuusyhtiöt

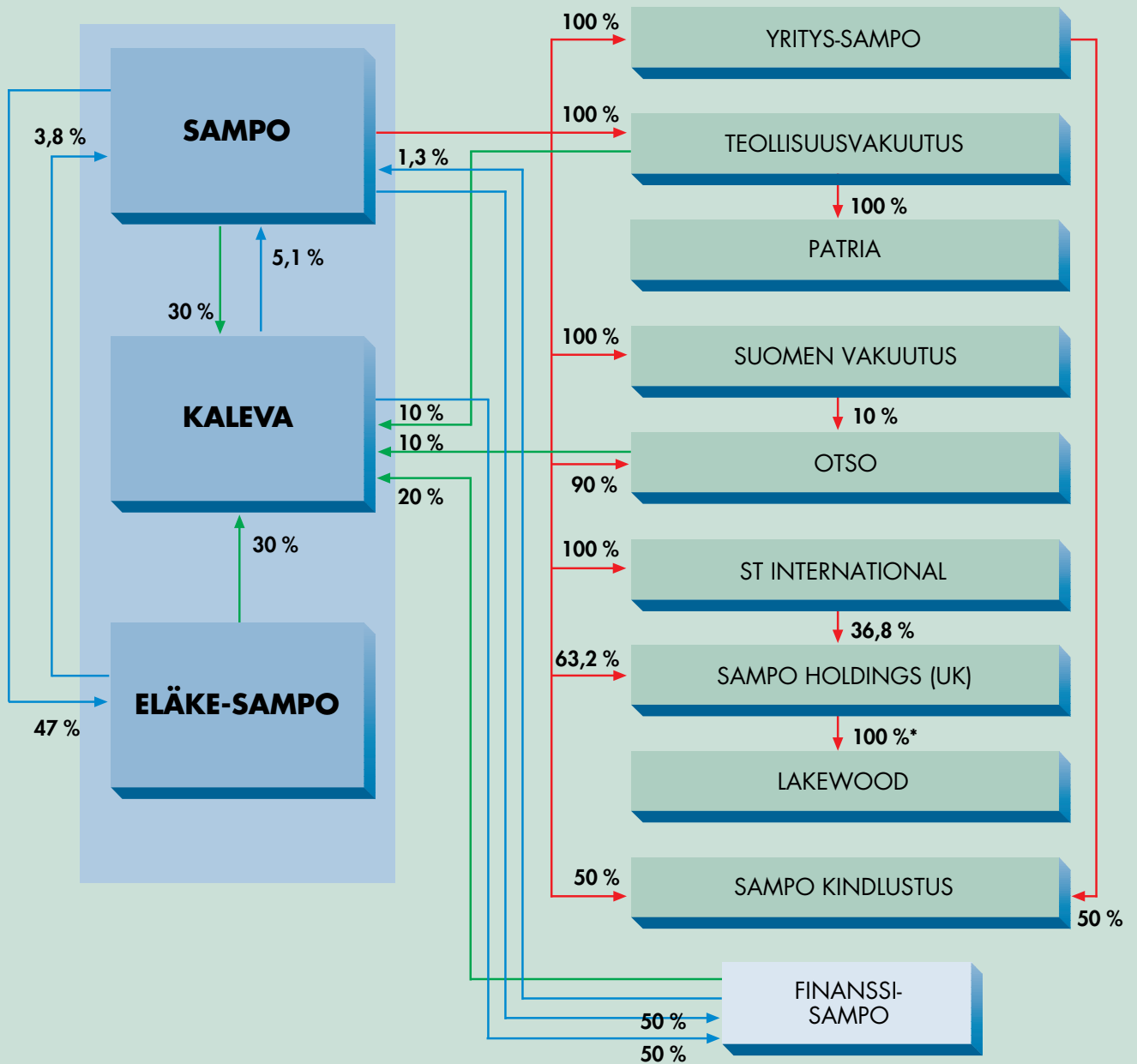
Konsernin yhteistoimintayhtiöihin kuuluvat Eläke-Varma, keskinäinen vakuutusyhtiö ja Henkivakuutusosakeyhtiö Nova, jotka huolehtivat lähinnä Teollisuusvakuutuksen asiakkaiden lakisääteisistä eläkevakuutuksista ja vapaaehtoisista henkivakuutuspalveluista.

Yhteistoimintayhtiöistä Nova on myös konsernin osakkuusyhtiö. Vuonna 1996 Hansa Industrialista, joka oli aiemmin konsernin osakkuusyhtiö, tuli Teollisuusvakuutuksen ja Otson kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiön nimi aiotaan muuttaa Sampo Industrial Insuranceksi.

Vakuutus- ja sijoitustoimintaan liittyviä konsernin osakkuusyhtiöitä ovat Autovahinkokeskus Oy, Finanssi-Sampo Oy, Suomen Vahinkotarkastus Oy, Vahinkopalvelu Oy sekä Kansalliset Liikenteistöt Oy. Näiden sekä muilla aloilla toimivien osakkuusyhtiöiden omistusosuudet käyvät ilmi tilinpäätöksen liitetiedoista sivulla 46.

Sampo-ryhmän tärkeimmät keskinäiset omistukset, 1.1.1996

- Osuus osakepääomasta, konserniyhtiöt
- Osuus osakepääomasta
- Osuus takuupääomasta

* Sampo Holdings (UK) -al konsernin omistus

AVAINTIEDOT SAMPO-RYHMÄSTÄ

Mmk	1995	1994	Muutos-%
Liikevaihto			
Sampo-konserni	5 896	5 882	0,3
Kaleva-konserni	1 335	1 186	12,5
Eläke-Sampo-konserni	6 502	5 326	22,1
Kokonaisvakuutusmaksutulo			
Sampo-konserni	4 219	4 150	1,7
Kaleva-konserni	903	764	18,2
Eläke-Sampo-konserni	4 752	3 755	26,6
Korvauskulut			
Sampo-konserni	-3 310	-3 243	2,1
Kaleva-konserni	-519	-404	28,5
Eläke-Sampo-konserni	-4 474	-4 007	11,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto			
Sampo-konserni	708	625	13,2
Kaleva-konserni	228	269	-15,5
Eläke-Sampo-konserni	1 385	1 306	6,0
Liikekulut			
Sampo-konserni	-741	-736	0,7
Kaleva-konserni	-134	-117	14,8
Eläke-Sampo-konserni	-104	-100	4,0
Tilikauden tulos			
Sampo-konserni	140	112	24,8
Kaleva-konserni	22	9	144,4
Eläke-Sampo-konserni	-1	0	-
Oma pääoma ja varaukset			
Sampo-konserni	3 375	3 292	2,5
Kaleva-konserni	147	186	-20,9
Eläke-Sampo-konserni	419	385	8,8
Taseen loppusumma			
Sampo-konserni	15 205	15 529	-2,1
Kaleva-konserni	4 939	4 435	11,4
Eläke-Sampo-konserni	24 184	22 157	9,1
Henkilöstö keskimäärin			
Sampo-konserni	3 023	2 966	1,9
Kaleva-konserni	148	192	-22,9
Eläke-Sampo-konserni	276	254	8,7

KALEVA

Kaleva on tehokkaasti ottanut osuutensa vuonna 1994 alkaneesta henki- ja eläkevakuutuksen markkinoiden kasvusta. Yhtiö on kahdessa vuodessa enemmän kuin kaksinkertaistanut maksutulonsa. Kalevan markkinaosuus alan kokonaismaksutulosta on 19 prosenttia. Myönteisintä kehitys on ollut yksilöllisessä eläkevakuutuksessa. Henkivakuutuksen kasvun uskotaan jatkuvan lähivuosina voimakkaana.

Yli tuhat yleisurheilijaa kilpaili 23 000 katsojan kannustamana SM-pisteistä Kalevan Kisoissa, jotka pidettiin Lapualla.

Kalevan kasvu painottui mm. yritysten ottamiin henki- ja eläkevakuutuksiin.

Kalevalla on runsaat 300 000 vakuutuksenottajaa, joista valtaosa on yksityishenkilöitä. Toimihenkilö- ja palkansaajajärjestöjen jäsenille myytävä edullinen ryhmähenkivakuutus, Ryhmäsampo, on Kalevan tunnetuin tuote, jonka jo yli 120 000 jäsentä on valinnut omakseen. Se on usein myös asiakkaan ensimmäinen vakuutus koko Sampo-ryhmässä.

Yksityishenkilöille ja yrityksille markkinoitava Optimin, Eläke-

Optimin, Yritys-Optimin ja Rahasto-Optimin muodostama moderni tuoteperhe tarjoaa mahdollisuuden tuottavaan säästämiseen ja elämän riskien vakuuttamiseen.

Kalevan tuotteiden pääasiallisena jakelutienä ovat Yksityis-Sammon ja Yritys-Sammon asiakas-suhteista vastaavat kenttäorganisaatiot vahvistettuna henkivakuutuksiin erikoistuneilla Kalevan

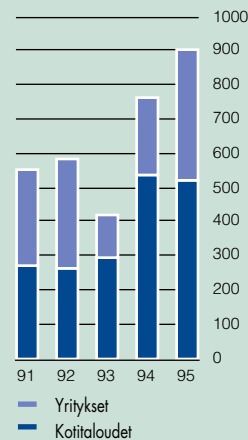
omilla 40 myyntipäälliköllä. Vaativia sijoitusvakuutuksia tarjoaa erityinen pääkonttorin sijoituspalveluosasto.

Teollisuusvakuutuksen asiakkaita palvelee vapaaehtoisissa henki- ja eläkevakuutusasioissa Sammon osakkuusyhtiö Henkivakuutusosakeyhtiö Nova, joka on erikoistunut kollektiivisiin lisäeläkeratkaisuihin.

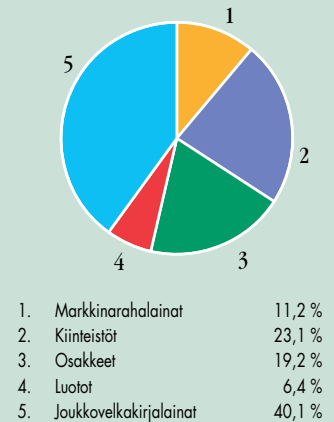
Vakuutussäästämisen läpimurto

Vuonna 1994 alkanut vapaaehtoisen henki- ja eläkevakuuttamisen kasvu jatkui maassamme voimakkaana myös päättyneenä vuonna. Kotimaisten yhtiöiden ensivakuutusmaksutulo nousi yhteensä 7,2 miljardiin markkaan. Ilman eläkesäätiöiden purkamiseen liittyviä poikkeuksellisia maksuja alan kokonaismaksutulo oli 4,8 miljardia markkaa eli 33 prosenttia edellisvuotista suurempi. Kasvua vauhdittivat erityisesti maksutuloltaan 1,5 miljardiin markkaan nousseet kertamaksuiset sijoitusvakuutukset sekä yksilölliset eläkevakuutukset.

Kalevan maksutulo, Mmk

Kalevan sijoituskanta 31.12.1995, käyvin arvoihin yhteensä 4 961 Mmk

Kilpailu henkivakuutusmarkkinoilla käytiin pitkälti kotimaisten yhtiöiden kesken. Perinteisten henkivakuutusyhtiöiden ohella asiakkaiden säästöistä kilpailivat kolmen suurimman pankki-ryhmittymän perustamat omat henkivakuutusyhtiöt. Euroopan talousalueella toimivia henkivakuutusyhtiöitä on ilmoittautunut Suomen markkinoille tähän mennessä parikymmentä, mutta käytännössä rajojen yli tapahtuva tarjonta ja myynti on jäänyt vähäiseksi.

Kalevan tulos

Kalevan maksutulo nousi runsaaseen 900 miljoonaan markkaan, jossa oli kasvua 18 prosenttia. Kahdessa vuodessa Kalevan maksutulo on yli kaksinkertaistunut. Vuonna 1995 kasvu painottui yritysten ja yhteisöjen ottamiin vakuutuksiin. Kalevan markkinaosuus alan kokonaismaksutulosta oli noin 19 prosenttia.

Kalevan tuotteista myönteisimmin kehittyi painopisteenä ollut yksilöllinen eläkevakuutus, jonka kokonaismaksutulo kasvoi 35 prosenttia ja oli noin 285 miljoonaa markkaa. Eläke-Optimi-vakuutusten myynti nousi lähes 7500 kappaleeseen ja Kalevan osuus yksilöllisten eläkevakuutusten markkinoista on noin neljännes.

Vuoden 1995 aikana Kaleva toi markkinoille sijoitussidonnaiset Rahasto-Optimin sijoitus- ja eläkevakuutukset, joista saatu maksutulo jäi alan yleisen kehityksen mukaisesti vaatimattomaksi. On ilmeistä, että muualla Euroopassa suosittu unit linked-tuotteen läpimurto Suomen markkinoilla vie vielä muutaman vuoden.

Korvauksia maksettiin runsaat 300 miljoonaa markkaa. Vakuutusoppimusten mukaisesti suoritettujen säästösummat ja eläkkeet kasvoivat edel-

lisestä vuodesta. Sairaus-, työkyvyttömyys- ja kuolemantapauskorvaukset ovat pysyneet ennallaan koko 90-luvun ja riskiliikkeen vahinkosuuhde on hyvä.

Kaleva-konsernin sijoitustoiminnan nettotuotto oli 228 miljoonaa markkaa. Tuottoihin sisältyi myyntivoittoja ja palautuneita arvonalennuksia 68 miljoonaa markkaa ja kuluihin pörssiosakkeiden ja kiinteistöjen arvonalennuksia 99 miljoonaa markkaa. Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot ilman poikkeuksellisia eriä olivat 272 miljoonaa markkaa eli runsaat 10 prosenttia edellisvuotista suuremmat.

Kalevan sijoitustoiminnan painopisteenä vuonna 1995 oli sijoituskannan Suomi-riskin pienentäminen sekä osakesijoitusten osuuden kasvattaminen. Kertomusvuoden päättyessä Kalevan yhteensä 4,9 miljardin sijoituskannasta on sijoitettu ulkomaille runsaat 400 miljoonaa markkaa eli noin 8 prosenttia. Suoria tuottoja antavien pitkien korkosijoitusten paino Kalevan sijoituskannassa on yleiseen eurooppalaiseen tapaan suuri, noin 45 prosenttia.

Vakuutusäästöjen asiakas- eli indeksihyviksiin käytettiin 100 miljoonaa markkaa. Korkeimmillaan 4,5 prosentin laskuperustekorona lisäksi annettu asiakashyvytys oli 3,5 prosenttia. Koko vakuutuskannalle hyvytys oli keskimäärin 2,7 prosenttia.

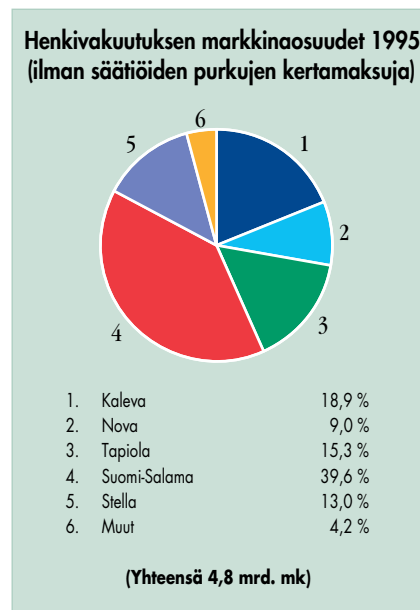
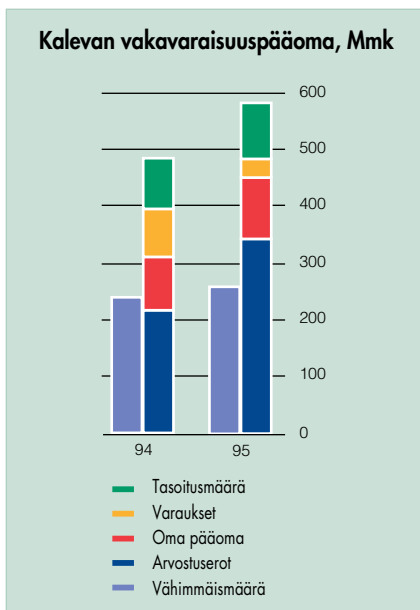
Voimakkaasti kasvaneen myynnin ja sen tukitoimenpiteiden seurauksena Kalevan liikekulut nousivat lähes 15 prosenttia ja olivat 134 miljoonaa markkaa. Liikekulusuhde eli liikekulut suhteutettuna maksutuloon aleni 0,5 prosenttiyksiköllä. Vuoden 1995 alussa pääosa Kalevan atkhenkilöstöstä ja järjestösektori, yhteensä 42 henkilöä, siirtyi Sampoon.

Vakavaraisuus on noussut keskeiseksi kilpailutekijäksi henkivakuutusmarkkinoilla. Kalevan vakavaraisuus säilyi kertomusvuonna hyvänä. Toimintapääoma oli vuoden 1995 päättyessä 480 miljoonaa markkaa, minkä lisäksi yhtiöllä on 101 miljoonan markan tasoitusmäärä riskiliikkeen heilahteluja varten. Kalevan vakavaraisuuspääoma on siten 581 miljoonaa markkaa eli 13 prosenttia vastuuvälästä.

Tulevaisuuden näkymät

Vapaaehtoisien henki- ja eläkevakuutuksen tulevaisuuden näkymät ovat Suomessa varsin myönteiset. Vallitsevassa taloussuhdanteessa yhteiskunnan ja työnantajien rahoittaman sosiaaliturvan ylläpito ja kehittäminen on osoittautunut ongelmalliseksi. Sosiaaliturvan aukkojen kattaminen jääkin Suomessa aikaisempaa enemmän yksilöiden itsensä tehtäväksi. Vakuutusäästäminen ja henkivakuutusyhtiöiden tarjoamat muut tuotteet ovat erinomainen väline tämän sosiaaliturvan ns. kolmannen pilarin rakentamisessa.

Sampo-ryhmässä henkivakuutus on lähivuosien keskeisin kehittämisalue. Jotta Sampo voisi parhaalla mahdollisella tavalla palvella yksityis- ja yritysasiakkaitaan kasvavilla henkivakuutusmarkkinoilla, olisi ensiarvoisen tärkeää, että asiakkaiden vapaaehtoisista henkivakuutuspalveluista vastaavien Kalevan ja Novan henkiset ja aineelliset resurssit voitaisiin yhdistää. Yhdistetyin voimin olisi myös helpompi vastata kovaan kotimaiseen ja orastavaan ulkomaiseen kilpailuun.

Kalevan konserni

Mmk	1995	1994
Liikevaihto	1 334,6	1 185,8
Vakuutusmaksutulo	902,8	763,6
Korvauskulut	518,9	403,8
Liikekulut	134,2	116,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto	227,5	269,2
Sijoitustoiminnan suora nettotuotto	272,0	245,0
Liikekulusuhde, %	14,8	15,3
Vastuuvälkä	4 560,0	3 994,0
Taseen loppusumma	4 938,7	4 434,6
Vakavaraisuuspääoma	581,1	482,3
Henkilöstö keskimäärin (lkm)	148	192

ELÄKE-SAMPO

Pienten ja keskisuurten yritysten lakisääteiseen eläkevakuuttamiseen erikoistunut Eläke-Sampo palvelee yrittäjiä ja yrityksiä, työssäkäyviä ja eläkeläisiä. Yhtiö kasvatti kertomusvuonna maksutuloaan 28 prosentilla ja lisäsi markkinaosuuttaan 0,5 prosenttiyksiköllä 21,2 prosenttiin.

Alkukesällä 1995 turvattiin perusteiltaan ja peruseduiltaan nykyisen kaltaisen työeläketurvan säilyminen ja kehittäminen, kun keskeiset työmarkkinajärjestöt sopivat työeläkejärjestelmän rahoituksen ja etujen tasapainottamisesta.

Laadun jatkuva valvonta ja parantaminen on yksi Eläke-Sammon toiminnan kulmakivistä. Kesäkuussa 1995 yhtiön neuvontapalveluiden toiminnallinen laatu ja asiakaspalvelu sertifioitiin ISO 9002-standardin mukaisesti, ensimmäisenä vakuutusyhtiönä Euroopassa.

Eläke-Sammossa laatu on asiakaskeskeistä ja sujuvaa palvelua. Yhtiön neuvontapalvelut saavutti kertomusvuonna ensimmäisenä eurooppalaisena vakuutusyhtiönä ISO 9002-standardin mukaisen sertifikaatin laaturjestelmälleen.

Laaja vakuutuspalveluverkosto on tehokas ja taloudellinen tapa harjoittaa työeläkevakuuttamista. Yhteistyö Sampo-ryhmän kanssa on ollut menestyksellistä. Yhteistyön etuja ovat palveluverkoston lisäksi ammattitaitoinen ja kokenut henkilöstö.

Palveluryhmät ja asiantuntijat vastaavat Eläke-Sammossa siitä, että yritysten kaikki TEL- ja YEL-asiat hoidetaan sujuvasti. Eläke-Sampo tarjoaa asiakkailleen myös henkilöstörahaston hoitoon liittyviä palveluja. Eläkesäätiöasiakkaitamme palvelemme yhdessä Eläkepalvelu Oy:n kanssa.

Kansainvälistyminen ja työvoiman liikkuvuus ovat lisänneet tiedon tarvetta ulkomaantyön vakuuttamisesta. Oman tietopankkimme ja monipuolisten yhteyksiemme ansiosta asiakkaamme saavat ulkomaantyön vakuuttamisesta nopeaa ja täsmällistä tietoa.

Eläke-Sampo tukee asiakasyrityksiään työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Autamme myös yrityksiä alkuun niiden omissa työkykyprojekteissa ja niihin liittyvässä suunnittelussa ja koulutuksessa. Jokainen yritys voi vaikuttaa työeläkemaksujen korotuspaineisiin ja yrityskohtaisiin eläkekuluihin ennaltaehkäisevällä, työkykyä ylläpitävällä toiminnalla.

Markkinaosuus kasvoi selvästi

Eläke-Sammon asema pk-sektoriin erikoistuneena työeläkeyhtiönä vahvistui vuonna 1995. Yhtiön vakuutusmaksutulo kasvoi 28 prosenttia lähes 4,7 miljardiin markkaan. Yhtiölle kertyi 110 miljoonan markan tulos, joka koostuu korko- ja hoitokuluylijäämästä. Tulosta voidaan pitää hyvänä.

Vakaan kehityksen taustalla on Eläke-Sammon historian merkittävin vakuutuskannan kasvu. Uusia vakuutettuja Eläke-Sampo sai pääosin Eläke-Kansasta.

Maksutulon voimakkaaseen kasvuun vaikutti myös TEL-maksuprosentin kahden prosenttiyksikön korotus. Vuonna 1995 TEL-maksuprosentti oli 20,6.

Sijoitustoiminnan nettotuotto kasvoi lähes 1,4 miljardin markkaan edellisvuoden 1,3 miljardista markasta. Lisäystä kertyi 4 prosenttia.

Eläke-Sampo maksoi eläkkeitä TEL- ja YEL-eläkkeensaajille lähes 3,7 miljardia markkaa. Eläkkeitä sai yhtiöstä kaikkiaan noin 108 000 henkilöä. Yhtiössä oli vuoden päättyessä vakuutettuna lähes 216 000 henkilön työeläketurva.

Eläke-Sampo käytti toimintakuluihin 137 miljoonaa markkaa eli 6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kuluja kasvattivat ennen kaikkea yhtiön henkilökunnan lisäys ja panostukset asiakaspalvelun kehittämiseen. Toimintakustannusten kasvu oli kuitenkin suhteellisesti selvästi pienempi kuin vakuutuskannan kasvu. Yhtiön palveluk-

Eläke-Sampo

Mmk	1995	1994
Liikevaihto	6 559,5	5 325,8
Kokonaisvakuutusmaksutulo	4 752,1	3 754,7
Korvauskulut	4 474,2	4 007,3
Toimintakulut	137,2	129,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto	1 385,1	1 306,0
Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot	1 412,3	1 284,9
Vastuuvelan määrä	23 535,2	21 511,0
Taseen loppusumma	24 915,0	22 320,0
Vakuutusyhtiölain mukainen toimintapääoma	1 223,1	568,7
Henkilöstö keskimäärin	276	254

nessa oli keskimäärin 261 henkilöä. Edellisvuonna työntekijöitä oli 250.

TEL-järjestelmän edut ja maksut tasapainoon

Maamme työeläkejärjestelmä on tehokas ja kansainvälisesti kilpailukykyinen. Vuoden 1995 keväällä työmarkkinajärjestöt solmivat sopimuksen eläkejärjestelmän etujen ja rahoituksen tasapainottamisesta. TEL-maksutason tasapainottamiseksi vuoden 1996 alusta lähtien tulevan ajan eläkettä

alettiin porrastaa, eläkeikäisten ja työssäkäyvien eläkettä varten määriteltiin omat indeksinsä ja eläkepalkan laskusääntöä muutettiin.

Vuoden 1996 TEL-maksu nousi 21,1 prosenttiin. 0,6 prosenttiyksikön korotus jakaantuu puoleksi työntekijöiden ja työnantajien kesken. Työntekijöiden osuus TEL-maksusta on 4,3 % ja työnantajien osuus keskimäärin 16,8 prosenttia. Eläkejärjestelmän sopeuttamistoimenpiteiden ansiosta TEL-maksu saadaan pidettyä lähellä vuoden 1996 tasoa vuoteen 2000 saakka. Mikäli lasku-

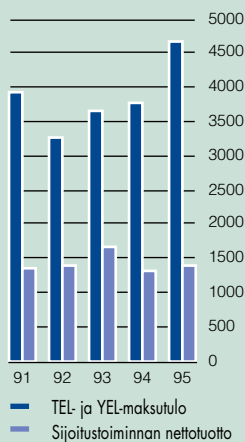
perustekorkoa joudutaan alentamaan tulevaisuudessa enemmän, myös TEL-maksutaso nousee väistämättä.

Viime vuosina takaisinlainauksen kysyntää ovat heikentäneet muun muassa investointien vähäisyys ja vaikeudet vakuuksien järjestelyissä. Lainakäytäntöä muutettiin vuoden 1996 alusta määräaikaistamalla laina-ajat enintään kymmenen vuoden pituisiksi.

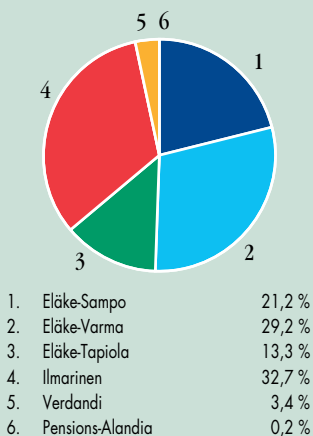
Asiakasyritysten investointimahdollisuuksia helpotetaan myös koron alennuksella. Eläkeyhtiöt ovat yhteisesti hakeneet sosiaali- ja terveysministeriöltä ns. laskuperustekoron alentamista huhtikuun 1996 alusta nykyisestä 6,5 prosentista 6 prosenttiin.

Työeläkeyhtiöiden asemaa selvittämään asetettiin Matti Louekoski, joka sai tehtäväkseen valmistella ehdotuksen työeläkeyhtiöitä koskevaksi laiksi tai muutokseksi. Selvitys valmistuu toukokuun loppuun 1996 mennessä.

Vakuutusmaksutulo ja sijoitustoiminnan nettotuotto, Mmk

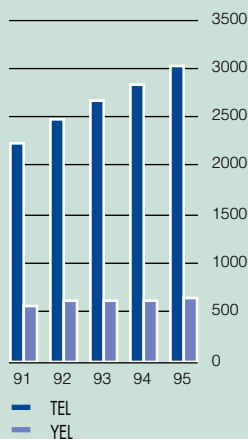

Eläkeyhtiöiden markkinaosuudet * 1995

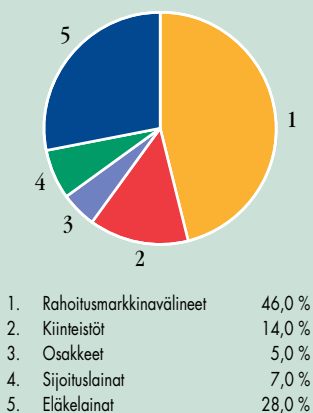

*) Ennakkotieto.
Sisältää lakisäteisen TEL- ja YEL-eläkevakuutuksen.

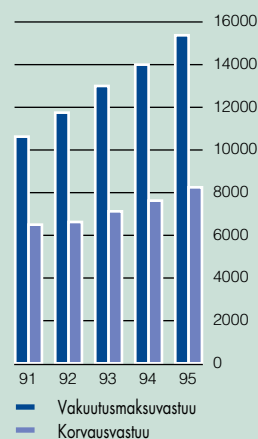
Maksetut eläkkeet, Mmk

Sijoituskanta 1995 käyvin arvoin

Vastuuelvelkä, Mmk

SAMPO-RYHMÄN JOHTO

10.4.1996

Yksityis-Sampo

Toimitusjohtaja Hannu Kokkonen *)
Pääaktuaari Pertti Näyskä
Kehitysjohtaja Pekka Hyytiäinen
Markkinointijohtaja Esa Ketola
Palvelutuotannon johtaja Martti Huhtala

Sampo-palvelu
Yksikön johtaja Seppo Siltanen
Aluejohtajat
Itä-Suomi Juha Anttila
Pohjois-Suomi Lars Gammelgård
Etelä-Suomi Pekka Heikkilä
Länsi-Suomi Juha Toivonen

Yritys-Sampo

Toimitusjohtaja Juhani Vesterinen *)
Aktuaari Simo Sarvamaa
Suunnittelujohtaja Timo Laitinen
Riskienhallintayksikön johtaja Hannu Tarvonen
Meklariyksikön johtaja Kaarlo Paatero
Tuotantojohtaja Tero Toponen
Markkinointijohtaja Markku Tursas

Aluejohtajat
Sisä-Suomi Matti Heikkinen
Pohjois-Suomi Leo Kelho
Uusimaa Timo Lehtinen
Lounais-Suomi Hannu Reivonen
Pohjanmaa Tero Rintala
Suur-Helsinki Seppo Rätty
Satakunta Tapio Santala
Itä-Suomi Hannu Tarnanen
Kaakkois-Suomi Kari Vihurila

*) *kuuluvat Sampo-konsernin johtoryhmään*

Teollisuusvakuutus

Toimitusjohtaja Carl-Olaf Homén *)
(30.3.1996 saakka)
Toimitusjohtaja Juha Toivola *)
(1.4.1996 alkaen)
Aktuaari Martti Pesonen
Talous ja hallinto
Johtaja Kristian Ignatius
Asiakaspalvelu
Johtaja Reijo Kämäräinen
Suunnittelujohtaja Jorma Erikäinen
Liiketoimintajohtaja Juhani Laaksonen
Liiketoimintajohtaja Yngve Nygårdas
Markkinointijohtaja Yrjö Somersalmi

Vakuutukset ja korvaukset
Johtaja Seppo Juutilainen
Osastonjohtajat
Yksityis- ja ajoneuvovakuutus Klaus Berg
Varustamo Göran Cedercreutz
Kuljetus Harri Ek
Vastuu Esbjörn af Hällström
Tapaturma Nils Rönnholm
Omaisuuksien Seppo Viljakainen

Otso

Toimitusjohtaja Veli Kalle Tavakka
Aktuaari Pirkko Welin
Kansainvälisen- ja jälleenvakuutustoiminnon
johtaja Peter Granqvist
Hallintojohtaja Pentti Järvikare
Suunnittelujohtaja Risto Kajastila

Run-off- yhtiöt

Toimitusjohtaja Matti Ruohonen *)

Suomen Vakuutus

Toimitusjohtaja Antti Savolainen

Sammon konsernijohto

Pääjohtaja, Sammon toimitusjohtaja
Jouko K. Leskinen *)
Suunnittelujohtaja Juhani Kangas *)
Lakiasiainjohtaja Ilmo Korpelainen
Tiedotusjohtaja Pertti Nurvala
Talousjohtaja Kari Ola *)
Sijoittajasuhteet Riitta-Liisa Arni

Kansainväliset toiminnot

Johtaja Eero Holma *)
Otettu jälleenvakuutus
Jälleenvakuutusjohtaja Hans von Herten
Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd
Toimitusjohtaja Lars von Herten
Annettu jälleenvakuutus
Jälleenvakuutusjohtaja Anders Nordman
Kansainvälinen ensivakuutus ja
osakkuusyhtiöt
Kehitysjohtaja Antti Perttu

Riskienhallintatoiminto

Toiminnon johtaja Juha Ettala

Sijoitusyksikkö

Sijoitusjohtaja Martti Porkka *)
Arvopaperijohtaja Sirpa Mannila
Kiinteistöjohtaja Ilkka Henriksson
Rahoitusjohtaja Hannu Iiskola

Taloushallinto

Talousjohtaja Jukka Mäkinen
Osakastoimen johtaja Mauri Asumaa

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöjohtaja Jorma Norkela

Konttoripalvelut

Yksikön johtaja Raimo Uusikartano

Tietojenkäsittely

Järjestelmäyksikön johtaja Eija Holmström
SamNetin johtaja Pekka Meras
Tietohallintojohtaja Harri Paani

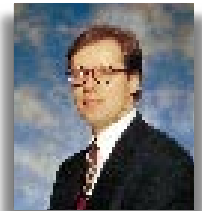
Pääjohtaja
Sammon toimitusjohtaja
Jouko K. Leskinen

Yksityis-Sammon toimitusjohtaja
Sammon varatoimitusjohtaja
Hannu Kokkonen

Teollisuusvakuutuksen toimitusjohtaja,
Sammon varatoimitusjohtaja
Juha Toivola (1.4.1996 alkaen)

Yritys-Sammon
toimitusjohtaja
Juhani Vesterinen

Sijoitusjohtaja
Martti Porkka

Konsernin talousjohtaja
Kari Ola

Suunnittelujohtaja
Juhani Kangas

Kaleva

Toimitusjohtaja Matti Rantanen
Henkivakuutusjohtaja Terttu Virmavirta
Aktuaarijohtaja Tapani Tuominen
Tuotantojohtaja Paula Salonen

Kansainvälisten toimintojen johtaja
Eero Holma

Run-off-yhtiöiden toimitusjohtaja
Matti Ruohonen

Otson toimitusjohtaja
Veli Kalle Tavakka

Eläke-Sampo

Toimitusjohtaja Risto Kausto
(2.4.1996 saakka)
Toimitusjohtaja Markku Hyvärinen
(1.7.1996 alkaen)
Varatoimitusjohtaja Rauno Tienhaara
Aktuaarijohtaja Lasse Heiniö
Yhteysjohtaja Seppo Alhonsuo
Suunnittelujohtaja Ilkka Kohonen
Sijoitusjohtaja Jorma Kuokkanen
Vakuutustuotannon johtaja Veikko Loukola
Markkinointijohtaja Sakari Pekkarinen
Korvaustuotannon johtaja Jukka Vainio

Suomen Vakuutuksen toimitusjohtaja
Antti Savolainen

Kalevan toimitusjohtaja
Matti Rantanen

SAMPO-RYHMÄN KONTTORIT

Pääkonttoritoiminnot

Yritys-Sampo Yksityis-Sampo

Postiosoite: 20025 SAMPO
Käyntiosoite:
Yliopistonkatu 27, Turku
Puh. 010 515 300
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: 010 514 1811

Postiosoite: 00025 SAMPO
Käyntiosoite:
Aleksanterinkatu 11, Helsinki
Puh. 010 515 311
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: 010 514 4028

Teollisuusvakuutus Suomen Vakuutus

Postiosoite:
00035 TEOLLISUUSVAKUUTUS
Käyntiosoite:
Vattuniemenkuja 8 A, Helsinki
Puh. 0105 1512
Telex: 124832 assur fi
Telefax: 010 514 5232

Otso

Postiosoite:
PL 126, 00121 Helsinki
Käyntiosoite:
Bulevardi 10, Helsinki
Puh. 0105 1517
Telex: 121061 otso fi
Telefax: 010 514 6288

Kaleva

Postiosoite:
PL 347, 00101 Helsinki
Käyntiosoite:
Kluuvikatu 3, Helsinki
Puh. 010 515 311
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: 010 514 4232

Eläke-Sampo

Postiosoite:
PL 290, 00181 Helsinki
Käyntiosoite:
Lapinlahdenkatu 1 b, Helsinki
Puh. 0105 1514
Telex: 62242 sampo fi
Telefax: 010 514 4752

Muut konttorit

Alajärvi
Espoo
–Leppävaara
–Tapiola
Forssa
Hamina
Harjavalta
Heinola
Helsinki
–Aleksi
–Hakaniemi
–Itäkeskus
–Kannelmäki
–Malmi
–Mannerheimintie
–Sörnäinen
Huittinen
Hyvinkää
Hämeenlinna
Iisalmi
Ikaalinen
Imatra
Joensuu
Jurva
Jyväskylä
Jämsä
Järvenpää
Kajaani
Kangasala
Kankaanpää
Kauhajoki
Kemi
Kemijärvi
Kerava
Keuruu
Klaukkala
Kokemäki
Kokkola
Kotka
Kouvola
Kuopio
Kuusamo
Lahti
Laitila
Lappeenranta
Lapua
Lieksa
Lohja
Loimaa
Loviisa
Mikkeli
Mänttä
Nokia
Nummela
Närpiö
Oulu
Paimio
Parainen
Pieksämäki
Pietarsaari
Pori

Porvoo
Raahe
Raisio
Rauma
Riihimäki
Rovaniemi
Saarijärvi
Salo
Savonlinna
Seinäjoki
Somero
Suonenjoki
Tammisaari
Tampere
Toijala
Tornio
Turku
–Yliopistonkatu
–Hämeenkatu
Uusikaupunki
Vaasa
Valkeakoski
Vammala
Vantaa
–Tikkurila
–Myyrämäki
Varkaus
Virrat
Ylivieska
Ähtäri
Äänekoski

Palvelupisteet:
–Orivesi
–Viitasaari

Tytäryhtiöt ja edustustot ulkomailla

Tytäryhtiöt

Sampo Industrial Insurance N.V.

Toimitusjohtaja Eero Holma
Pääkonttori
K.P. van der Mandelelaan 90
3062 MB Rotterdam
The Netherlands
Puh: 990 31 10 452 7299
Fax: 990 31 10 452 4403

Hollannin aluetuomisto
K.P. van der Mandelelaan 90.
3062 MB Rotterdam
The Netherlands
Puh: 990 31 10 212 1000
Fax: 990 31 10 212 0850

Saksan aluetuomisto
Rennbahnstrasse 72,
60528 Frankfurt a.M.
Deutschland
Puh: 990 49 69 967 8050
Fax: 990 49 69 670 1441

Englannin aluetuomisto
Gota House,
70-74 Cannon Street
London EC4N 6AE
United Kingdom
Puh: 990 44 71 248 3705
Fax: 990 44 71 236 7417

Sampo-ryhmän Ruotsin asioimisto

(avataan syksyllä 1996)
Jacobs Torg 3
S-111 52 Stockholm
Sverige
Toimitusjohtaja Matti Rattik

Sampo Kindlustuse AS

Harju 6
EE-00001 Tallinn
Eesti
Puh: 990 372 2 310 551
Fax: 990 372 6 310 579
Toimitusjohtaja Kari Aitolehti

Edustustot

Sampo-ryhmä
Nevskij Prospekt 57
(Nevskij Palace Hotel)
191025 St. Petersburg
Russia
Puh: 990 7 812 311 7349
Fax: 990 7 812 301 7355
Edustuston päällikkö
Pirjo Myyräläinen

